

«Yo, en mi paso por el ministerio de Hacienda, evité que a estas horas estuviéramos aislados, sobre todo a causa del Arancel, con vistas a Cataluña, confeccionado por el Sr. Cambó. Lo rebajé y, merced a eso, obtuve ventajas para España.»

(Declaracions de l'ex-ministre conservador senyor Francese Bergamin i publicades a *El Liberal*, de Madrid).

Campanya contra Catalunya

Solidaridad Obrera publica en lloc preferent del diari i en lletres ben visibles l'avís següent:

Confederación Nacional del Trabajo de España

A todas las Regionales, Comarcales, Sindicatos y a todo el proletariado en general.

SALUD:

En vista de la magnitud que alcanza el actual conflicto de Barcelona, que influye poderosamente en la marcha de la organización, este Comité acuerda y determina que todas las organizaciones obreras de España declaren el boicot absoluto a todos los productos de importación y exportación de Cataluña, sean cualesquiera las clases y condiciones.

Esperando que cumpliréis y haréis cumplir esta decisión prestando vuestra solidaridad a los trabajadores de Cataluña, os saluda, por la Confederación Nacional del Trabajo de España,

EL COMITE

Barcelona, 27 junio 1923.

(Se desca la reproducción en toda la prensa obrera).

Aquest edicte demostra ben bé que aquesta *Confederación Nacional del Trabajo de España* no és, naturalment, nacional de Catalunya. Unicament en idioma no català pot ésser declarada d'aquesta manera la guerra a Catalunya. Es demana el boicot absolut a tots els productes d'importació i exportació de Catalunya, qualsevol que sigui llur classe i condició. Es a dir, es decreta el bloqueig de Catalunya.

Es clar que els elements que decreten aquest bloqueig de Catalunya no són, ni poden ésser, catalans. Cap obrer català fora capaç de declarar el bloqueig de la seva terra. Això demostra que els que pretenen parlar en nom dels obrers catalans són els aliats i els còmplices dels enemics de Catalunya, el mateix dels obrers que dels patrons, car la riquesa catalana que volen destruir és patrimoni col·lectiu de tots els catalans, sense distinció de classes ni d'estaments.

El boicot als productes catalans que predica *Solidaridad Obrera* és el mateix boicot que predica l'A B C.

L'actualitat social

Arribada del senyor Portela

A les 9.35 arriba l'express de Madrid en el qual anava el governador don Manuel Portela i Valladares.

Anaren al carrer d'Aragó a esperar-lo: el secretari del Govern civil, senyor Junguitu, l'oficial major senyor Azcárraga, el cap de policia senyor Hernández Mallilo, el coronel de Seguretat senyor Moreno Carvajal i el coronel de la guàrdia civil senyor del Valle.

A l'estació hi havia l'alcalde, el governador interí senyor Vera, el capità general, els generals amb comandament — d'uniforme — el doctor Roca, en representació de l'Esclat, qui oficiava a la Catedral, — el rector de la Universitat, els senyors Junoy, Monreal (Josep), Luengo i altres, i representacions de la Cambra de Comerç, Obres del Port, Cambra Industrial, Foment del Treball Nacional, Associació de Metallúrgics i Metal·lars, Federació Patronal i altres entitats.

Després de les salutacions usuals i enhorabones — si es pot donar l'enhorabona a un governador que ve a Barcelona en el temps que som, — el senyor Portela es dirigí cap al Govern civil, on, als pocs moments d'arribar-hi, rebé els representants de la

prensa — a molts ja els coneixia, — i féu les manifestacions següents:

«Co que els vaig a dir revela el fons del meu pensament i els desigs i propòsits que em porten a Barcelona.

Ja compendran que, pel sol fet de venir a Barcelona haig de sentir totes les angúnies, tots els dolors, totes les amenaces, totes les inquietuds que planen damunt la ciutat. Per tant em faig càrrec de tota la gravetat de la situació i de les dificultats que presenta.

Per disciplina de partit, per afectes personals que manen més que el partit, pels meus deutes d'agraïment envers Barcelona, he acceptat aquest lloc aclaparador. L'assistència que vaig trobar aquí en 1911 i 1912, en circumstàncies difícils i en dies tormentosos, la col·laboració que vaig trobar en tots els ciutadans sense distinció de classes, l'emoció amb què recordo l'acomiadament afectuós de què vaig ésser objecte, tot això són altres tants deutes que tinc, i als quals tracto de correspondre oferint el meu concurs a la ciutat.

I vinc, guardada la distinció de temps, a continuar l'obra de pau, obra de manteniment del dret i de la llei, obra de respecte a la llei per part de tots, que és obra fonamental de reconstrucció ciutadana.

Crec que és ben patent el grau de perturbació a què s'ha arribat. Les violències, engendren altres violències, i és precis que tots, absolutament tots, es facin càrrec que per aquest camí fereixen Barcelona al cor. Es poden mantenir totes les tendències, tots els credos, totes les opinions dintre aquest terreny, d'aquest cercle comú a tots, de viure dintre de la llei.

Per aconseguir-ho, perquè Barcelona, que és una gran ciutat, una gran capital, visqui aquesta vida de tranquil·litat espiritual que sembla que és el patrimoni de les grans ciutats, per a mantenir el respecte a la llei de part de tots, compto amb la voluntat de tots els ciutadans de Barcelona, i estic disposat a fer el que sigui precis per imposar aquest respecte a la llei.

En època passada vaig governar mirant els alts interessos de la ciutat i del meu país, sense fer diferències de partits, de colors, de banderes, ni de classes. Vui també ara ésser governador de tots sense distinció. S'equivaldria fonamentalment el qui suposés que porto prejudicis en favor o en contra de qualsevol de les manifestacions d'activitat que es produeixen a Barcelona.

Res puc dir del que fare en concret, dels meus propòsits detallats, perquè acabo d'arribar. Ja tindrè ocasió de continuar aquesta conversa amb els que informen i reflecteixen l'opinió de la ciutat.

Acabà oferint-se en tot per a facilitar als periodistes la tasca d'informar l'opinió.

Més tard el senyor Portela anà a complimentar el capità general i el cap de policia.

A primera hora de la tarda ens manifesta que havia començat a tenir entrevistes i converses, per tal d'imposar-se ben bé de la situació.

Ha vingut amb el seu secretari particular el periodista gal·lec Leandro Pita Romero.

LA VAGA DE TRANSPORTS

Ahí, amb motiu de la festa, no va treballar-se enlloc.

Als mercats hi havia ahir de tot, per haver-hi aaudit tants carros que semblava temps normal.

«CATALUNYA SOCIAL»

El núm. 114, data 30 de juny, publica el següent sumari:

L'enlrament de l'Estat. La defensa d'Espanya (editorial). — El que passa, per J. — El Sometera desarmat? — Sota el control dels anarquistes, per R. Rucabado. — Els Herodes moderns (la literatura corruptora d'infants i la propaganda anarquista infantil), per S. — La Lliga de Compradores. — El guiatge de la Humanitat, per J. Civera i Sornani. — Desequilibris econòmics (el sindicalisme al camp), per Angel Grau. — Els enemics de la nostra terra, per J. C. — Acte interessant (de l'Institut de Cultura de la Dona). — + Joaquim Albifana i Folch (necrologia-protesta). — El nou governador. — D'ací i d'allà. — Noticiari.

Gravats: La impunitat dels atemptats (dibuix).

NOTA OFICIOSA

A la Capitania general es facilità la següent nota oficiosa:

«Algun periódico de tendencia revolucionaria ben marcada es dedica ara amb preferència a suposar la oficialitat de la guarnició en dispartit de criteri, amb l'alt manament respecte de la intervenció i auxilis que aquest disposa amb relació a la vaga actual. Tal campanya és complement de la que sediciosament ve fent-se

Barcelona contra el terrorisme

COM ja saben els nostres lectors, a la darrera sessió municipal fou aprovada, sense discussió i per unanimitat, la proposició següent, que signaren representants de tots els grups del Consistori:

«D'alguns anys ençà la ciutat ve essent víctima d'una sèrie interminable i afosa d'atemptats comesos contra persones de tots els estaments i que constitueixen un veritable afront per a Barcelona. — El Consistori en diverses ocasions ha protestat del terrorisme i dels seus crims i ha elevat la protesta als Guberns i als seus representants, sense que, desgraciadament, la veu de la ciutat hagi produït esmena ni cap millora de la situació. — Reproduir avui aquella protesta amb motiu dels últims atemptats i dels atracaments que a mà armada es realitzen en ple dia i en els llocs més cèntrics de la ciutat, no afegiria força ni eficàcia als anteriors i similars acords ni contribuiria a portar a Barcelona la pau a què té dret indiscutible. — Per l'exposat, els regidors firmants, entenen que la situació s'ha fet ja insostenible i que si un remei ràpid i eficaç no posa fi a tal estat de coses la ciutat caminarà vers el descrèdit i la ruïna, sotmeten a l'aprovació del Consistori:

Que, vista la reiteració i la impunitat amb la qual es cometien en la nostra ciutat tota classe de crims i atemptats contra les persones i les coses, el senyor alcalde, en nom de la ciutat i d'acord amb els representants dels sectors polítics que integren el Consistori, practiqui, en el moment que consideri més oportú, les gestions necessàries per aconseguir que per les corporacions públiques i per la representació de tots els estaments i totes les forces econòmiques, polítiques, culturals i obres de Barcelona, s'exterioritzin i manifestin amb l'energia precisa la indignació i el dolor de la ciutat, i la seva voluntat ferma i decidida a fi que s'acabi el terrorisme i s'enduguin les lluites socials envers fórmules de concòrdia i de serena discussió.»

Davant aquesta realitat, el govern de concentració liberal no ha sabut fer sinó presentar a les Corts el projecte de llei relatiu a la tinença d'armes. Si el Govern diu que ho necessita, just és que les Corts no li neguin aquest instrument per a realitzar la seva missió. Però és que les lleis no castiguen ja els delictes d'assassinat i robatori? El problema essencial no consisteix a definir nous delictes, sinó a prevenir i castigar els delictes ja definits que cada dia són comesos impunement.

prop de la tropa amb el mateix fi. L'oficialitat de l'exèrcit és prou culta i conscient dels seus deures per a deixar de compartir en aquest cas l'actitud del manament, que és la mateixa que es segueix en tots els països per tots els exercicis (ben recent és la decisiva intervenció militar en una altra vaga de transports a Bèlgica); però, encara que algun criteri fos distint teòricament l'homogeneïtat, disciplina i unitat de doctrines militars és perfecta en aquesta guarnició, i tots saben que al manament corresponen les decisions i responsabilitats, i que amb discutir les primeres sols es produïrien perjudicis en el prestigi col·lectiu, que és el que busquen els enemics de la institució.

Per fortuna la intervenció militar, sense haver obtingut ni molt menys la seva màxima eficàcia, ha evitat ja dies de fam a Barcelona i continuarà i fins incrementarà la seva tasca, segura que així complirà el seu deure.

«Es inútil voler sembrar el descontent entre els oficials o la tropa; l'acendrat esperit d'aquestes classes no es perjudica en unes setmanes de predicació tendenciosa, i al capità general li sobra fermesa per a seguir complint el seu deure i continuar com autoritat judicial la investigació i persecució de fets i escrits que tendeixen a provocar en les tropes actes delictius. Mentre més s'in-

tenti en aquest camí, més unida estarà l'oficialitat i les classes al seu alt manament, i més obligat es sentirà aquest de vetllar per la disciplina i el prestigi de tots, que són els primers en destituir que la normalitat es restableixi i que la ciutat recobri la seva prosperitat.

«També és convenient aclarir que l'esdeveniment amb respecte a la sumària que ha donat lloc a detencions no té l'extensió que la fantasia li dona: es tracta sols d'una significativa desertió en un sol regiment, de la desaparició d'una arma i de la invasió de les casernes de fulles sedicioses, iguals a les que s'han recollit en molts domicilis dels registrats. El cas mereix l'atenció de l'autoritat militar, però el troba petit per a la propaganda que es fa i no la preocupa.

EL CONFLICTE DE LA CATALANA DE GAS I ELECTRICITAT

El Sindicat Professional d'Empleats i Obrers de la Catalana de Gas i Electricitat, convoca a tots els seus afiliats a l'assemblea general extraordinària que tindrà lloc demà, diumenge, a les deu del matí al local del carrer de Ponent, 64, principal, per a donar-los compte de la marxa de les gestions realitzades prop de la Companyia i acordar la conducta a seguir.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 29 de juny de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 764.9, 763.9, 763.5.

Termòmetre sec: 21.3, 22.9, 22.1.

Termòmetre humit: 18.6, 18.8, 19.3.

Humitat (centèsimes de saturació): 75, 66, 76.

Direcció del vent: E. S. SO.

Velocitat del vent en metres per segon: 4, 3, 4.

Estat del cel: Quasi tapat. Quasi serè. Nuvols.

Classe de núvols: K.St.K., C.St., Fr.K.C.St.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 23.8; mínima, 18.0; mínima prop del sol: 17.0.

Oscil·lació termomètrica: 5.8.

Temperatura mitja: 20.9.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0.0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 108 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcobé

— Fosfo-Glico-Kola-Leclitinat cura debilitat. B. Domènech, Ronda de Sant Pau, 71.

A l'estatge del Centre Social de Betlem, Tallers, 45, primer pis, demà, a les dotze, continuaran les lliçons de Cuina pràctica familiar per a senyores, explicant el professor Nignesi Domènech, la preparació de l'entremès «Canapès d'anxoves Montino».

Les senyores i senyores que vulguin concórrer a aquesta lliçó, podran fer-ho encara que no pertanyin al Centre.

JOIES VILANOVA Unió, 6.

Demà, dia primer de juliol, a les deu del matí, al local social del Reial Círcol Artístic del carrer de Cortis, 642, s'efectuarà el sorteig per a l'adjudicació de les obres d'art reunides amb motiu de la Tombola organitzada pel dit Círcol.

-EL MILLOR OBSEQUI

per a les vacances és un aparell fotogràfic de la casa OUYAS, Portal de l'Angel, 11.

El camió 1301 va atropellar al carrer de Sant Joan de Malta el noi Lluís Sancho Lloret, de 10 anys, i li va causar ferides contuses al cap i contusions a les cames. Va ésser curat al dispensari de Sant Martí.

- Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior
Es ven a tot arreu

Un minyó de 20 anys, Sebastià Martínez, dependent de comerç, va voler pujar al carrer de Pelayo a un tramvia per la part contrària, i va ésser atropellat per un altre que anava en direcció oposada, sofrint la fractura de la clavícula dreta. Va ésser auxiliat al dispensari del carrer de Sepúlveda.

- Aparells fotogràfics

garantitzats i econòmics, els trobareu a la casa OUYAS, Portal de l'Angel, 11.

Per acord de la Junta de Govern de la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Barcelona, durant el període de primer de juliol a 30 de setembre pròxim, es reduirà el despatx a la tarda, de quatre a tres quarts de sis, fora els dissabtes i els dies 24 de juliol i 14 d'agost, que serà fins a tres quarts de set, tant a l'Oficina Central com a les Sucursals.

Les hores del matí seran les que actualment regelen.

L'automòbil 2235, que passava pel passeig de Sant Gervasi, va fer una girada mal feta, va atropellar i arbre i va atropellar a Manuel Font, de 21 anys, fent-li ferides a la cara que li van ésser curades al dispensari d'aquella barriada.

- Gúbies i peus de metall. Elegants models propis per present. Llorens Germans. Rambla de les Flors, 30.

Es presentà al dispensari de Sant Andreu un home de 53 anys, veí del carrer de Núria, el qual tenia el

nas aixafat per un cop de puny que li va clavar un enemic seu que es diu Salvador, però que el pacient assegura que serà la seva perdició.

- Per a cines de família

no hi ha com la casa OUYAS, Portal de l'Angel, 11.

La Junta Directiva del «Radio-Club Catalunya» notifica als seus associats que, complint l'article 14 del seu Reglament, celebraran Junta general demà, a les onze del matí, al local social.

Vaixelles PORCELLANA

J. Llorens, Rbla. Flors, 30.

El magnetitzador Kardek donarà avui, a les deu de la nit, al teatre Esquerra de l'Eximpta (carrer Aribau, 21), la seva última funció de suggestió i auto-suggestió.

-Sangrà Pelayo, 11. Waters

El guàrdia municipal Joan Cereza Latorre volia fer marxar els venedors ambulants que s'estacionen sense permís davant del mercat d'Hostafrancs.

Sobtadament se li ha atansat un subjecte i li ha donat un cop de puny a la cara que l'ha obligat a anar a curar-se al dispensari del districte setè.

L'agressor ha desaparegut. Hom creu que feia companyia amb algun dels venedors que no volien anar-se'n del lloc al·ludit.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Ahí a la nit, en el ràpid, arriba de Madrid el nou capità general de les Balears En Ventura Fontan, el qual ahir al matí complimentà a les autoritats militars i a la nit embarcarà cap a Palma de Mallorca.

De l'escola que En Joan Salvatella i Parellada té a Sans hem rebut una paperera amb litografia i relleus molt ben presentats.

Organitzada per la seva Secció d'Esports, la Joventut Nacionalista «Pau Claris» farà demà, diumenge, una visita a l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular per a la Dona.

Vida religiosa

Avui: La Commemoració de Sant Pau, apòstol; Sants Marsal, bisbe, i Caius, prevere, i Santes Emilià i Lucila, màrtirs.—Demà: La Preciosíssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist; Santa Elionor, verge.

Quaranta hores: Avui, a l'església de Sant Sever. Hores d'exposició: De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de la tarda.—Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Commemoració de Sant Pau, apòstol, color vermell.—La de demà: Dominica VI després de Pentecostès, color vermell.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de la Saleta, a Sant Jaume, o Nostra Dona de Queralt, als Agonitzants.—Demà, Nostra Dona de la Mercè, a la seva església, privilegiada, o a la del Pi, privilegiada.

Adoració nocturna: Avui, Torn de la Nit Eucarística al Temple del Sagrat Cor del Tibidabo.—Demà, Torn de Sant Francesc d'Assís.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de la Passió i Mort de Nostre Senyor Jesucrist, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia).—Demà, Torn de la Santíssima Trinitat, a la mateixa capella.

— Parròquia de Sant Martí-Clot. — Solemnes cultes amb els quals l'Apostolat de l'Oració d'aquesta parròquia honorarà el Cor sacratíssim de Jesús.

Demà, diumenge, a les vuit, missa de Comunió general, amb plàtica preparatòria i cantos. A les deu, solemne Ofici, amb exposició de S. D. M.

La capella de música de la Catedral cantarà, amb acompanyament d'orquestra, la Missa de Sant Agustí del Mtre. Sancho Marro, i sermó dels sants Fra Tomàs de Barcelona, capítol.

A les deu de la tarda, solemne processó eucarística, la qual farà el curs següent: carrers de Puigjaner, Ter, Clot, València, Montanya, Mallorca, Internacional, Riu de Pedró, Montanya, Mallorca, Sària, Bogatell, Roselló, Xifre, Mallorca, Siquia, Comtal, Clot, Ebre, Washington, Plaça Mercat, Clot, Marconi i Plaça de l'Església. Portarà el penó principal En Joaquim Batista i Santaló; essent cordonistes En Josep M. Malet Estruch i En Joan Bta. Cuxart.

— Parròquia de Sant Joan Bta. de Gràcia. — Festa principal de l'Apostolat.—Demà, primer de juliol, a les set del matí, Comunió general, amb plàtica preparatòria pel reverend senyor director. A les deu, exposat. D. M. Ofici solemne, executant-se una gran missa del Mtre Pere Solé, i sermó que

predicará el Rnd. Dr. Vicens Pefia, catedratic del Seminari. A les dotze, mes del Sagrat Cor de Jesús.

A les sis de la tarda, imposició de medalles als nous associats, res del Sant Rosari, i seguidament es cantarà un formós Triunfal, fent el sermó el mateix predicador del matí; acabant-se amb la solemne processó per la plaça, i reserva, cantant-se l'himne de professió de fe «Firma la veu».

El dia 3 de juliol, a les set del matí, se celebrarà un Ofici funeral en sufragi dels associats difunts.

La processó que a dos quarts de set de la tarda de demà, diumenge, sortirà de la parròquia de Sant Cugat, farà el curs següent:

Carrer de Carders, Plaça de Sant Agustí Vell, Tantarantana, Pons i Clerch, Comerç, Palades, Indústria, Princesa, Plaça de l'Angel, Bòria, Mercaders, Avellà, Preixures, Segmoleres, Carders i Carders.

Diumenge vinent, últim dia del Tridu que dedicat al Sagrat Cor de Jesús ve celebrant-se a l'església parroquial de Berlem, es començarà a les sis de la tarda, i després del sermó que com en els dies anteriors predicarà el P. Joan Bta. Recolons, s'organitzarà la solemne processó de Reserva, a la qual assistiran representacions de les Associacions catòliques d'aquesta ciutat i la Banda de l'Asil Naval.

— Parròquia Major de Santa Anna. — L'Associació de Filles de Maria d'aquesta parròquia celebrarà demà, diumenge, la seva funció mensual amb els següents cultes: A dos quarts de nou, missa de Comunió general amb plàtica preparatòria pel reverend senyor don Pau Galceran, prevere, Director de l'Associació; durant la Santa Missa la capella de música executarà escolits motets eucarístics, acabant amb el cant de la Salve per les senyores associades.

A les dotze, missa i exercici a la Santíssima Verge en el misteri de sa Immaculada Concepció, alternant amb cànecs pel Cor de senyores associades.

Durant l'istiu no es practicarà el dia de Retir.

Bisbat

— Els PP. Franciscans han celebrat Capítol provincial al Convent de Sant Antoni, havent estat elegits:

Provincial, el P. Josep Siquan; Custodi, el P. Carles Costa; definidor, reverend Ignasi Jordà; Josep M. Serra, Antoni Jordi i Joaquim Nació.

— Són molts els sacerdots d'aquesta diòcesi que assistiran al Congrés Eucarístic de París.

— Ahir, festa de Sant Pere, va celebrar-se amb gran esplendor la Diada de la Bona Premsa als temples i en alguns centres catòlics.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Francisca Miret i Gils, vídua en primeres noces d'En Joan Sureda i Queraltó, i en segones d'En Josep Munt i Iria. Avui, a dos quarts de quatre, Alfons XII, 107. Parròquia de la Bonanova, Cementiri de Sant Gervasi.

FUNERALS

Na Maria de Montserrat Mullot i Castells, vídua de Quesada. Mort el dia 13 dels corrents. Avui, de deu a a dotze, misses als Dominics.

Na Concepció Arroyo, vídua de Marti. Mort el dia 19 dels corrents. Avui, misses a Pompeia. De dos quarts de dotze a les dotze, serà d'ofertori.

En Joan Garrido i Jaramago. Mort el dia 16 dels corrents. Avui, a les deu, als Carmelites.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

N'Antoni Cortada i Garrigosa. Enterrat ahir al matí, al Cementiri Vell.

Na Ramona Barba i Vilanova, vídua de N'Antoni Roig. Enterrada ahir a la tarda.

Na Josepa Garcia de Farrerri. Enterrada ahir al matí.

RAY

1/2 Watt

De 25 fins a 3000 bugies

= Rbla de les Flors, 16. =

Sabó "La Oca"
Fabricant: J. ALERMA-MATARO
qualitat superior

TOS Pasta pectoral
balsàmica per a catmar la TOS i facilitar l'expectoració
Antic preparat del Dr. ANDREU
Demani's a totes les farmàcies

EL SIGLO

Del 2 al 28 de juliol venda excepcional d'articles per a

Camp, Viatge i Banys a preus reduïts

Mireu les escaparates

DEL 2 AL 14 DE JULIOL

CONSIDERABLES DESCOMPTES
SOBRE LES PECES CONFECCIONADES EN EXISTENCIA

50 per 100 en models de vestits per a senyora i capells per a senyora i nena.
35 per 100 en models de vestits per a nena.
30 per 100 en bruses, faldilles, refajos, bates, abrics de senyora i formes per a capells.
20 per 100 en plastrons i corbates per a senyora i capells per a nens.

:: Extens assortit "Oso" = Geladores en neveres marca

Ferrocarril de Cremallera de Monistrol a Montserrat

Oficines a Barcelona: Aragó, 279, 1.er.—Tel. 2009 G.

Servei de trens a partir del dia 1.er de juliol de 1923

En combinació amb la Companyia del Nord

TRENS ASCENDENTS

Barcelona (Nord)	sortides	5'46	8'04	13'27	16'15
Montserrat	arribades	8'45	10'45	16'18	19'10

TRENS DESCENDENTS

Montserrat	sortides	6'27	8'22	12'42	17'40
Barcelona (Nord)	arribades	9'15	11'15	15'27	20'38

(1) Aquest tren circula solament el dilluns i dies següents de festa.

En combinació amb els F. C. Catalans

TRENS ASCENDENTS

Barcelona (Magòria)	sortides	5'13	6'00	8'39	13'29
Montserrat	arribades	7'53	8'45	10'59	16'18

TRENS DESCENDENTS

Montserrat	sortides	12'42	15'37	17'02	
Barcelona (Magòria)	arribades	15'08	19'26	19'20	

(2) Aquests trens sols circularan els diumenges i dies festius.

Fira de Mostres de Sant Sebastià

La més important Fira de Mostres peninsular i Exposició d'Automòbils
Del 15 al 31 de juliol de 1923
Exposició Internacional a la qual concorren oficialment els EE. UU. Mexicans i França.
Varietat de productes espanyols, anglesos, belgues, alemanys, italians, etc.
El termini d'inscripció acaba el dia 30 de juny.

Gran setmana Automobilista i Motociclista del 21 al 28 de juliol, subvencionada pel Gran Kursaal de Sant Sebastià.
Sensacionals carreres d'automòbils de turisme, motocicletes, amb sidecars, ciclocars, etc.
Copes de SS. MM. els Reis don Alfons i donya Victòria.
Importants premis en metàl·lic.
Superba caravana per Guipúzcoa, presidida per S. M. el Rei.

Interessants festivals estiuencs. Espectacles de totes classes. Esplèndids allotjaments. Facilitat de comunicacions. No deixeu de visitar Sant Sebastià

DEL 15 al 31 DE JULIOL PROXIM

GRAN SETMANA AUTOMOBILISTA I MOTOCICLISTA

Dr. Montañá dels Hospitals de París. Pel·l i Veneri. Sant Pau, 28, principal, 2.

Capses de luxe per a bodes i bateigs. Antiga Casa BARGUES, carrer de Sant Pau, 38.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

A L'ENTRADA DEL CONSELL

Madrid, 29, 2 tarda.
El Consell ha quedat reunit a dos quarts d'onze del matí.

El primer d'arribar ha estat el ministre de la Guerra, el qual ha dit que havia conferenciat amb el governador de Barcelona, donant-li compte de la seva arribada i de l'afectuosa rebuda que li han fet les autoritats i forces vives.

El ministre de Finances era portador d'expedients de tràmit.
El ministre de la Guerra portava expedients d'adquisició de material per a l'exèrcit.

També portava diversos expedients de llibertat condicional.

El ministre de la Guerra ha confirmat la detenció dels sindicalistes de Barcelona per ordre del jutge militar.

Els periodistes li han preguntat si coneixia el disgust existent a Tene- rife, per la detenció d'un periodista pel jutge militar.

El general Aizpuru ignorava l'ocorregut.

Ha desmentit la notícia que hagi estat processat el general Cavalcanti.

El ministre de Marina ha dit que portava expedients de propostes per a l'estranger.

El ministre del Treball creia que el Consell tractaria dels projectes de caràcter social.

El ministre de Foment donaria compte del projecte d'ordenació ferroviària.

El de Gràcia i Justícia ha dit que avui quedaria aprovat el projecte de tinença d'armes al Senat.

Els altres ministres no han fet cap manifestació.

ARTICLE D'EN BERGAMIN

En un article que avui publica el senyor Bergamin a «El Imparcial», insisteix en el tema del suplicatori i de les responsabilitats.

Entén que es precisa la depuració d'això, però no concretant-ho al Govern que tingui la desgràcia que en son temps la catàstrofe es produís i en el que hagué de succeir-lo per a alleugerir els danys per la catàstrofe produïda, sinó que haurà de remunerar el corrent del temps passat i ve des de l'origen del sistema d'ocupació militar seguit al Marroc, quina pot ésser la culpa, per acó o per omisió de tots els governs que han anat succeint-se.

Aquesta espècie d'examen general de consciència i de depuració de responsabilitat política, atenyent des de l'illustre senyor Maura, veritable iniciador d'aquest sistema, de conquesta i actuació militar, fins a l'últim Govern, sense oblidar aquells que ultra els errors que al Marroc hagin pogut donar funest resultat, conduïren, a Espanya, determinades institucions, a extrems absolutament benyts amb la disciplina i amb la llei, encara que aplicables com a protesta contra els abusos que engendraren rebel·lies.

Si això pot semblar llarg o perillós culpable'n els que col·locaren la situació política, en aquest aspecte, al punt d'loc en que avui ens trobem i carreguem ells a la vegada amb la responsabilitat que de tal conducta pogués derivar-se.

Explica i aclareix el final del seu discurs al Senat sobre l'excedència voluntària que sollicita.

Exposa els seus antecedents per procedir del grup Romero Robledo, i diu que conseqüent amb aquests antecedents ha actuat ara i en apretar que això pot portar alguna indisciplina a altres persones del partit conservador, i davant la possibilitat — diu — que jo fos, sense voler, causa d'aquest major o menor trastorn, cercava amb aquesta sollicitud de la meua excedència la manera d'evitar qualsevol dificultat al meu cabdill i al meu partit, no allunyant-me'n de separant-me'n de cap manera, si no romanent algun temps en una passivitat que no sols pugui conduir millor a evitar tota divergència, sinó que a la vegada em permetés algun descans necessari.

D'aquesta manera la penitència es fa grata, convertint-se en medicina.

No hi ha, doncs, en res de l'ocorregut motiu per a sospitar apartament per disgust o rebeldia, que no sento ni he intentat mai, i per això, desconsolador.

amb les meves fides i opinions pròpies, perfectament emmollides, crec jo, al partit conservador, i al seu credo, em limito a sotmetre aquest fet a la resolució del meu cabdill i de la seva resolució apart, sense que, sigui quina sigui, pugui minvar-se en la meua voluntat l'afecte que li vaig tenir i tinc.

SOBRE EL PROBLEMA CATALA

Diu «El Debate»:

Fora millor que no es comentés a les Corts el problema de Catalunya, perquè fer-ho com ho fan els nostres parlamentaris és, no sols perdre el temps, sinó augmentar les confusions, sembrar discòrdies i atiar odia entre els separatistes de Madrid i Barcelona.

Salvant raríssimes excepcions, falta als polítics, per a tractar aquests problemes, comprensió, desapassionament, prudència, i així són possibles escenes com les d'ahir al Congrés.

El discurs del senyor Macià fou veritablement deplorable, encara que no pogué estranyar-nos la seva actitud.

Aquests davanters extremistes ho sacrificuen tot a la venifata de sobre-sortir, en llur petita plataforma, i omplir la sensació que tant se'ls en gona Catalunya com Espanya, amb tal d'aconseguir el seu propòsit deliberat de promoure complicacions.

Però s'ha de reconèixer que aquestes maniobres fracassaren davant de polítiques sensates.

Quan presideix la sessió un Vincentí, qui embolica amb interrupcions injustes ultra inadvertències d'un orador de la qualitat d'un Macià, no podem estranyar-nos que cada remoreig parlamentari sigui un nou obstacle per a la solució de concòrdia que volen la immensa majoria dels espanyols.

El Govern ha d'evitar a tota costa que un problema tan greu se següeixi discutint en aquesta forma irregular i estèril, mentre no s'obri un camí que pugui conduir a resoldre'l jurídicament.

Perquè, repetim, si discursos com el del senyor Macià no tenen disculpa, tampoc la tenen intervencions com la del senyor Vincentí, agreujades per l'autoritat del càrrec.

Diu «A B C»:

Com que la impunitat parlamentària és tan elàstica, quan fruiten en les oposicions extremes, el senyor Macià, no satisfet amb l'exposició de les idees separatistes, es procura abir el gust d'anunciar en plena Cambra les propagandes i propòsits contra l'Estat espanyol i l'organització de forces armades per arribar a l'alcament contra el poder legítim i la unitat de la pàtria.

Don Melquíades Álvarez s'evità, amb una accidental absència del setial presidencial, l'enúig d'escoltar com es realitzen preparatius punibles i la necessitat de reprimir l'orador.

Pel demés, el senyor Macià no aconseguí, ni fins en sos majors atreviments, obtenir l'estrepit que hauria produït satisfactori ressò en els grups del seu seguici.

La Cambra opta pel silenci despectiu, que no és precisament el buit, sinó l'única resposta digna a les procaces amenaces que portà abir al Parlament el senyor Macià.

Per la seva part, el Govern extrema la benevolència en dignar-se contestar, per boca del senyor Salvatella, per a ratificar el desig de solució del problema català.

Però ja es va veure, si és que hi cabia algun dubte: per als correligionaris del senyor Macià, no hi ha autonomia qu'hi valgui, ni tan sols l'acceptarien. Ho va fer constar, La República federal, amb adjectius.

Es tracta senzillament de la desmembració de Catalunya, nació apart. No peca certament de falta de claredat.

A GINEBRA

Ahir marxà a Ginebra, per assistir en nom d'Espanya a la reunió de la Comissió d'armaments, el general Píccasso.

EL CONSELL DE MINISTRES

Madrid, 29, 4'15 tarda.

El ministre de Gràcia i Justícia ha sortit del Consell a tres quarts de tres, tant que el Consell se-

guia reunit i que ell sortia per haver d'anar a casa seva, la finca «Vila Luisa», que està molt lluny, esmorzar i ésser després al Senat a dos quarts d'equatre.

Fins aquest moment s'havien aprovat diferents projectes.

El Consell ha acabat a un quart de tres de la tarda.

A la sortida ha manifestat al senyor Gasset que havia començat a donar compte del seu projecte ferroviari i que per acabar el seu estudi es celebrà un altre Consell dilluns vinent.

La nota oficial del Consell diu així:

«Com en Consells anteriors, el Govern ha tingut un canvi d'impressions sobre els punts dels debats parlamentaris i especialment en el referent a la depuració de responsabilitats.

Conseqüent el Govern en la seva política en matèries socials i feut honor als compromisos contraets per Espanya en les Conferències Internacionals del Treball, acordà presentar al Parlament alguns projectes de llei per a ratificar aquests convenis, coordinant-los amb la legislació espanyola. Els dits projectes de llei es refereixen a la jornada de treball, a condicions del treball de les dones i dels nois i dels obrers agrícoles i marítims.

S'han despatxat els assumptes següents:

Estat.—Projecte de Reial decret sobre la propietat literària espanyola a l'estranger.

Gràcia i Justícia.—Projecte de Reial decret sobre la reorganització de l'Audiència de Santa Cruz de Tenerife.

Guerra.—Concessió de llibertat condicional a alguns presos i autorització per arrendar, destinats als serveis de Guerra, alguns locals a Madrid, Barcelona, Guadalajara, Almería, Palma de Mallorca, Salamanca, Zamora, Las Palmas, Gran Canaria i Reus.

Finances.—Permuta de parcel·les de l'Estat amb altres de l'Ajuntament de Sevilla; permuta d'un edifici destinat a presó d'Útrera per un altre de propietat particular; acceptació d'una donació de terrenys a Granada feta per don Josep Uriarte a l'Estat per a ampliació de la fàbrica de pólvora i explosius; adquisició mitjançant concurs d'un edifici a Santurrar per allotjament de les forces de carabiners; i anul·lació del concurs per arrendament de les Salines de Torrevelja.

Governació.—Expedient d'obres complementàries de l'edifici destinat a casa de Correus i Telègrafs de Pamplona.

Instrucció pública.—Projecte de Reial decret elvant a la categoria d'Escola professional la pericial de Comerç de Sant Sebastià; concurs per a l'adquisició d'un edifici en aquesta Cort destinat al Centre d'Estudis Històrics; aprovació del pressupost i anuenci de subhasta de la segona part de les obres preliminars de les construccions del nou edifici destinat a Escola d'Arts i Indústries d'Alcoy.

El ministre de Foment començà a donar compte del projecte de llei sobre règim ferroviari, quedant pendent d'examen per al pròxim Consell.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica:

De la Presidència.—Reial Decret declarant dissolt el Comitè organitzador del primer Congrés del Comerç espanyol a Ultramar.

Reials Decrets admetent la dimissió del càrrec de governador de Barcelona a don Francesc Barber i nomenant per a substituir-lo a don Manuel Portela Valladares.

Admetent la dimissió del càrrec de governador civil de la província de Sevilla a don Josep Fernández Il-ménez.

UN PETARD

Sant Sebastià.—Quan pujaven l'escala de la casa que habiten, carrer d'Eschalde, 4, Maria i Angela Lezón, filles del conserge de l'Associació Patronal, observaren prop de la porta del dit edifici que a terra hi havia un objecte que feia fum.

Alarmades baixaren els esglaons donant crits, als quals sortí un empleat de la Patronal que gegà un cop de

peu a l'objecte, llançant-lo fora del portal.

Moments després esclatava la bomba o petard, que encara no està aclarit, fent un forat a terra.

El conserge de la Patronal caigué a terra del surt, lesionant-se el menit.

Acudí la policia, recollint trossos d'una capsula metàl·lica, que sembla d'envàs de sardines, filferros i trossos de paper, entre aquests un tros del periòdic «La Redención», d'Alcoy.

Les primeres pesquisses comprovaren que el petard el deixà un noi d'uns 17 anys, que duia vestit clar, i que tornà poc després, sense dubte per assegurar-se de si la metxa cremava i sortí corrent fins al passeig dels Furs.

L'explosió, per l'hora i el lloc, produí certa alarma.

AGRESSIO

Madrid, 29, 5'15 tarda.

Aquesta matí, en retirar-se al seu domicili del carrer de Malasana, el vaguista d'autòmnibus Joan Sánchez Vidal fou agredit per un desconegut que li féu alguns disparats.

Per fortuna, els projectils no han fet blanc.

A la fatxada de la casa es veuen els impactes.

S'ha sabut que moments abans de l'agressió estigueren tres individus a un establiment de l'esmentat carrer, preguntant per Joan Sánchez.

LA VAGA D'AUTOMNIBUS

Avui, a les deu, prèviament citats pel governador civil, es reuniren al despatx oficial d'aquest, el director gerent de la Societat general d'Autòmnibus senyor Castellà i els representants obrers presidits pel company Francesc Cordero.

L'entrevista fou llarga.

El senyor Navarro Reverter endegà i dirigí la conversa.

Les impressions són molt optimistes.

Les converses per a la solució del conflicte continuaran aquesta nit.

ATEMPTAT FRUSTAT

Madrid, 29, 6'15 tarda.

Oviedo.—El diputat provincial, senyor Cabanilles, el qual tornava de Villaviciosa, en automòbil, en arribar al lloc denominat Alto de la Campa, un grup de desconeguts li féu una descàrrega.

En l'automòbil s'han trobat senyals dels trets.

El senyor Cabanilles resultà il·les.

La guàrdia civil busca els autors.

MANIFESTACIONS D'EN BUGALLAL

Sant Sebastià.—Un redactor d'un diari local ha visitat el senyor Bugallal i en preguntar-li sobre la seva opinió referent al suplicatori Berenguer, digué que l'estranyava molt la forma en la qual havia estat concedit.

Pel que es refereix a l'actitud del senyor Bergamin, manifestà que, ara que tot tornarà al seu estat anterior, espera que el polític malagueny continuarà actuant.

Creu que la concessió del suplicatori res perjudica, ni modifica la situació del Govern, el qual no ha guanyat ni ha perdut res amb això, perquè el més important per a ell està en la qüestió del Marroc i en els assumptes de Barcelona, preferentment.

CONTRABAN

Algeciras.—Comuniquen de Ceuta que a la platja anomenada de la Pescaderia forces de carabiners han procedit a la detenció de dos contrabandistes que portaven vuit fardells, amb 220 quilos de tabac.

Els contrabandistes i mercaderies han quedat detinguts.

LA VAGA DE SANTANDER

Santander.—S'observa alguna inquietud en les drassanes amb motiu de la presència d'obres esquifols.

La guàrdia civil vigila els voltants dels tallers a les hores d'entrada i sortida del treball.

Anit passada hi hagué entre vaguistes un incident, el qual no va tenir transcendència per l'oportuna intervenció de la policia.

SENAT

Madrid, 29, 4'15 tarda.

A les 3'50, el comte de Romanones declara oberta la sessió.

Al banc blau, el ministre de Gràcia i Justícia.

Ordre del dia

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Es posa a discussió el dictamen sobre el projecte de llei establint noves sancions per la tinença i ús d'armes i modificant algunes disposicions del Codi Penal sobre la matèria.

El senyor Píccasso consuma el primer torn contra la totalitat.

En realitat, no va a combatre el dictamen, però vol fer observar que amb aquesta llei s'evitarà posar que portin armes aquells que les necessiten per a defensar-se, però no s'evitarà que segueixin utilitzant-les els pistolers de Barcelona.

La indústria armera queda, per altra part, amb aquesta llei, en tan males condicions, que gairebé pot considerar-se anul·lada.

Demana la intervenció de l'Estat en la fabricació d'armes curtes, amb el fi que sols prevalguin aquelles fàbriques que per llur preponderància han estat de les poques que han fet acte de presència a l'estranger.

Es necessita que la indústria armera d'Eibar tingui una compensació pels perjudicis que ha de portar-li aquesta llei. Un dels mitjans fóra l'expropiació per part de l'Estat de la indústria armera eibarrena, fent-ne una indústria oficial.

Madrid, 29, 5'15 tarda.

Demana al Govern que faci una declaració que aquesta indústria se- rà afavorida i indemnitzada.

De no fer-ho així, podria donar-se el cas que entre els obrers perjudicats s'arreglés el germen d'un nou pistolisme, el pistolisme espiritual.

El senyor AZPITIA li contesta per la comissió.

No creu que amb aquest projecte de llei sofreixi la indústria armera els efectes que diu el senyor Píccasso, puix amb ella no es varia el més mínim el règim de fabricació.

Les sancions que estableix per la tinença clandestina d'armes són, com és natural, molt més lleus que les establertes en altres països.

Brevíssimament rectifica el senyor PÍCCASSO.

El ministre de la GOVERNACIO reconeix que la indústria armera és mereixedora de tota l'atenció i afirma que el Govern es preocupa de la situació en què pot quedar per aquest projecte de llei, però seria convenient que la indústria armera concretés ses aspiracions, puix això seria de molt més resultat que demanar d'una manera abstracta que se li reservi alguna protecció.

El senyor PÍCCASSO agraeix, en nom de la indústria armera, les paraules del ministre, les quals constitueixen una veritable esperança.

El senyor ELOSEGUI intervé per a al·lusions.

Afirma que la seva intervenció només té per objecte defensar la indústria armera, mereixedora en tots conceptes que se li guardin les degudes consideracions.

Es necessita que la indústria sigui auxiliada d'alguna manera pel Govern, puix del contrari no podria subsistir i quedarien a la misèria milers d'obrers que depenen d'aquella indústria.

El ministre del TREBALL, d'uni forme, dona lectura a un projecte modificat de la llei d'emigració.

El senyor CAVILAN, per la Comissió, defensa el dictamen.

El comte de LIZARRAGA consumeix el segon torn en contra.

Entén que amb aquest projecte no s'aconseguiran els efectes que es persegueixen, o sigui la disminució dels crims socials.

Se sap que la majoria de les pistoleres que utilitzen els sindicalistes són de procedència estrangera.

El senyor RUIZ GIMENEZ, president de la comissió, li contesta en veu tan baixa, que no se'l sent des de la tribuna.

El comte de LIZARRAGA rectifica insistint que amb aquest projecte no s'evitaran els atemptats socials, puix és natural suposar que si els pistolers no temen les penes gravíssimes que imposa la llei al que comet un assassinat, menys temeran les sancions lleus en les quals incorre el que porta una arma sense llicència.

També rectifica el senyor RUIZ GIMENEZ.

El senyor SORIA elogia el projecte que es discuteix, però entén que s'hi ha incorregut en una omisió que al seu judici convé subsanar.

Es precisa per això que en el dictamen s'accondioni la concessió de llicències per a la tinença d'armes curtes.

El senyor AZPEITIA contesta que ja la llei estableix les condicions especials que han d'acompanyar la concessió de llicència d'ús d'armes.

El ministre de GRÀCIA I JUSTÍCIA fa el resum del debat, congratulant-se de l'ajut que la Cambra ha prestat al projecte que es discuteix.

Opina que aquesta llei omplirà en tot l'objecte a què es dedica, encara que naturalment no pot suposar que per si sola bastarà per acabar amb el terrorisme.

Acabat el debat de totalitat, es procedeix a la discussió per articles.

Els dos primers són aprovats sense discussió.

El senyor Soria formula algunes observacions a l'article tercer, que són contestades per la comissió, aprovant-se l'article.

Els restants articles són també aprovats sense discussió.

S'acorda la urgència de la votació definitiva i s'aixeca la sessió.

LA REFORMA DE LA LLEI D'EMIGRACIÓ

Madrid, 29, 830 nit.
El ministre del Treball ha llegit aquesta tarda al Senat un projecte de llei molt extens modificant nombrosos preceptes de la llei d'emigració de 21 de desembre de 1907.

La Comissió permanent es reunirà el vinent dimarts per a estudiar-lo i emetre dictamen, per creure necessària el govern la seva ràpida aprovació.

ACLARACIÓ

Respecte a la notícia de l'explosió d'unes bombes a Aravaca, s'ha aclarit el succés, que ve a rectificar les primeres notícies.

Es presentaren ahir tarda al comandant del lloc de la guàrdia civil, de l'esmentat poble tres minyons joves conegutíssims de la bona societat madrilenya els quals manifestaren que dimarts, en el lloc esmentat, feren esclatar un pot amb el fi de provar la força expansiva de certa pólvora que havien adquirit per adoptar-la en escopeta de caça.

Després d'amonestats per llur imprudència, els joves quedaren en llibertat.

PROPOSICIÓ DE LLEI

El senador senyor Maestre (Don Tomás) ha presentat una proposició de llei demanant li sigui concedida una pensió a la vídua del que fou cònsol general al Marroc senyor Zugasti.

ELS RADIOTELEGRAFISTES

Madrid, 29, 915 nit.
La representació a Madrid de la Federació de Radiotelegrafistes espanyols ha visitat al director general de Comunicacions, per a remetre-li una exposició en la qual es concreten les aspiracions de la classe en relació amb el reglament provisional publicat sobre les comunicacions radio-elèctriques.

El senyor Pérez Crespo ha rebut als comissionats i els ha promès estudiar detingudament aquest assumpte.

La mateixa representació ha visitat també als ministres de la Governació i al sots-secretari de la presidència del Consell, aquest en absència del marqués d'Alhucemas, remetent-los còpia de l'exposició elevada al director general de Comunicacions.

Tant el duc d'Almodovar del Valle com el senyor Barroso han tingut frases d'afecte per als radio-telegrafistes, proment-los estudiar detalladament l'assumpte.

COMISSIONS A L'ESTRANGER

El «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» publica avui una relació de caps i oficials als quals es concedeix comissions per a l'estranger.

Entre ells figura el tinent coronel Millán Astray, comissionat per a perfeccionar idiomes durant un any a França.

LA SITUACIÓ A LA COMANDANCIA DE MELILLA

Aquest matí ha estat al Palau de Bonavista, entrevistant-se amb el ministre i el sots-secretari de Guerra, el coronel d'Estat Major, cap de la secció d'operacions de la Comandancia general de Melilla, senyor Pardo, arribat de poc del Marroc.

Encara que al ministeri de la Guerra han assegurat que el coronel Pardo ha vingut a Madrid per assumptes particulars, s'assegura als centres militars que porta una missió del general Martínez Andú i que es portador d'un plec en el qual es do-

na compte al govern de la situació actual de la zona oriental i es fan diverses consultes.

NOUS RETOLS EN CATALA

Lentament, amb persistència, va troseguint la nacionalització dels retols dels establiments de Barcelona. En començar la campanya que les paraules de N'Alfons XIII a l'ideal Pavillon iniciaren l'aparició d'unes noves lletres reunides catalanament era un fet singular, i, per tant, la seva constatació era pregada pels interessats i pels amics de la casa afectada.

Ara no. Com qui va complint un deure es multipliquen els retols catalans. L'àrea na catalana es redueix i ningú diu res perquè ho considera transformació natural ja que és filla del recobriment evolutiu que presideix l'avenç de la nostra terra.

Des de l'imperial, d'un tramvia, anant de la Plaça de Catalunya als Josepets — via important de la capital — es poden remarcar els següents retols posats de poc:

A la cantonada del Portal de l'Angel. Una argenteria sumptuosa «Joaquim Cabot».

Passeig de Gràcia, 16. «J. Sanosa Argenteria. Joles».

Passeig de Gràcia, 36. Casa Busquets «Mobiliari. Decoració».

Passeig de Gràcia, 46. «Jaume Mercadé. Tallers. Or joies i esmalts. Brillants i perles d'Orient».

Salmerón, 80. «Raimond Bar. J. Ferrer Mestres. Botelleria. Pastisseria. Flambres. Xampany Freixenet».

Salmerón, 86. «L'Empresa Mitats de Les Fonts de Terrassa ofereix els terrenys per a xalets en un retol català».

Salmerón, 87. «Federació de Viquers del Vallès. Granja Brustenga».

Salmerón, 109. «Escola de tall i confecció».

Salmerón, 156. Botiga de roba blanca. «La Confiança».

Salmerón, 187. «Merceria. Dibutxos. Labors».

Salmerón, 184. «Casa de calçat».

A la banda dreta del Passeig de Gràcia prop del passatge de la Concepció hi ha un establiment de joguines i objectes d'art del senyor Maragall en el qual els retols que corresponen a cada porta estan en la llengua nostra.

Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona

SECCIÓ PERMANENT DE BIBLIOTECA CIRCULANT I PUBLICA

Llibres recentment adquirits

«Nouvelle Géographie Universelle», E. Granger (dos volums); «L. David», «Mantegna» i «Horace Vernet» (Les Peintres Illustres); «La Sculpture Grecque», Henri Lechat; «Kohingia Maria Sophia von Neapel, Clara Techudi»; «La llei de l'amor», Jaume Raventós; «Histoire de la Littérature Française contemporaine (1870 a nos jours)», René Lalou; «La vida de las plantas», J. Dantin Cereceda; «Diario del descubrimiento de las fuentes del Nilo», J. H. Speke (dos volums); Rússia en las tinieblas», H. G. Wells, i «Segovie, Avila, el Salamancas», Henri Guerlin.

Homenatge al doctor J. Almera

L'Ajuntament de Barcelona acorda tant dedicat un carrer a la memòria del doctor Jaume Almera i Còmes, qui fou degà de la nostra Seu i eminent geòleg català, autor de moltes obres científiques i del mapa geològic d'una bona part del territori de Barcelona, amb el qual conquerí una fama mundial.

La Institució catalana d'Història Natural amb el qui n'era aleshores el president, A. Bofill i Poch, tot seguit inicià una subscripció per a costejar una placa, associant-se a l'homenatge que li adrejava l'Ajuntament, havent-se adherit, responen a la invitació, entre altres, l'Institut d'Estudis Catalans (Secció de Ciències), Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, Centre Excursionista de Catalunya, Junta de Ciències Naturals

de Barcelona, Institut Agrícola Català de Sant Isidre, Club Muntanyenc, Museu de Ciències Naturals de Madrid, Reial Societat Espanyola d'Història Natural, i un gran nombre de professors i altres entusiastes de l'obra realitzada pel doctor Almera.

Demà passat, diumenge, el president de la Institució Catalana d'Història Natural i diputat per Terrassa, En Domènec Paret i Barba, ofrenarà la placa artística a la urbs, fent la recepció oficial el tinent d'Alcalde del Districte IX, el doctor Josep Cararach, el qual substituirà l'actual del carrer de Molins pel del Doctor Almera.

S'invita les corporacions i particulars que han contribuït a la subscripció, així com també tots els admiradors del mestre dels geòlegs catalans, perquè assisteixin a l'acte, essent el lloc de reunió a Horta, a la parada del tramvia més propera al carrer de Peris Mancheta, a les onze en punt del matí.

Musicals

Accedint als precs dels seus nombrosos admiradors, Margarida Chala, la notabilíssima pianista dona avui un concert a la Sala Aedon. Aquest concert ha volgut la senyora Chala dedicar-lo al Círcol del Liceu i prometre veure's extraordinàriament concorregut.

El programa és altament interessant figurant-hi en ell obres de Bach, Scarlatti, Schubert, Mendelssohn, Chopin, Liszt, Albeniz i Falla.

El nom d'aquesta joventut ja eminent concertista i els seus mèrits reconeguts és suficient garantia del triomf que segurament ha d'obtenir aquesta nit.

L'Institut Català de Rítmica i Plàstica patrocinat per l'Excm. Ajuntament d'aquesta ciutat, celebrarà, com de consuetud la seva sessió de fi de curs el vinent dimecres, 4 de juliol en el Palau de la Música Catalana, a les deu de la nit.

Després d'esser llegida la breu memòria del treball realitzat, l'il·lustre Joan Llongueras, director i fundador de l'esmentat Institut, donarà una conferència sobre el «Concepte general de l'educació musical de les noves generacions en l'escola primària», tema de palpitant actualitat que tractarà amb la competència que pot fer-ho el mestre Llongueras després d'aquest moment un vivíssim interès.

Seguidament les alumnes de l'Institut faran demostracions de solfeig, i Rítmica segons el mètode Jaques-Dalcroze, finalitzant la sessió amb estudis i interpretacions de «plàstica animada» i algunes cançons i jocs pels petits infants.

A aquesta sessió podrà assistir-hi tothom que s'interessi per les tasques de l'Institut Català de Rítmica i Plàstica mitjançant la corresponent invitació que fins per tot el dimarts pot passar-se a recollir a la Consergeria del Palau de la Música Catalana.

Condicions especials per a poder ocupar una llotja.

Els Pomells de Joventut

Resultà un acte molt simpàtic la festa que, dedicada a la Colònia Gandesana, tenia organitzada el Pomell de Joventut «Verge de la Font-Caldes», al Teatre-Escola, com varem anunciar dies ençà.

Les cançons amb gestos que interpretaren les noies i nens del Pomell «Pomelles d'Or», agraïren molt, i el mateix podem dir de les representacions escèniques que anaven a càrrec dels joves i senyores del Pomell «Verge de la Font-Caldes». També s'aplaudiren amb entusiasme les poesies inèdites que va llegir el poeta senyor Pubill.

El públic, satisfet de debò, prodigà moltes felicitacions a la Junta Directiva del Pomell organitzador, encoratjant-lo a seguir aquesta obra de germanor, tan entusiàsticament començada.

D'espectacles

A petició de nombroses famílies que no poden assistir a les representacions de nit, l'Empresa del Poliorama ha disposat que la setmana entrant tingui lloc, en funcions de tarda, les últimes representacions de la comèdia en quatre actes, adaptació dels senyors Reparaz i Luca de Tena, «La Pimpinella Escarlata».

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé transmetre articles o notes publicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma

EDITORIAL CATALANA

BIBLIOTECA LITERÀRIA Les millors obres dels autors catalans i les obres més famoses de les literatures estrangeres traduïdes pels nostres més il·lustres contemporanis.

Obres publicades durant l'any 1923

PRUDENCI BERTRANA

EL MEU AMIC PELLINI

Recull de novel·les inèdites del fort prosista que l'any passat obtenia el premi «Concepció Rabell» als Jocs Florals de Barcelona, per la seva obra ELS HEROIS, publicada també per l'EDITORIAL CATALANA.

SHAKESPEARE

ROMEU I JULIETA

Traducció en vers per Magi Morera i Galloia.

L'obra de la passió amorosa, de l'immortal dramaturg, incorporada definitivament al català.

Mme. de LAFAYETTE

La Princesa de Clèves

Traducció de Rafel Marquina.

La famosa novel·la femenina del «gran segle» francès exigia l'estil clar elegant amb què l'ha nostrada l'excel·lent cronista traductor.

JONATHAN SWIFT

Viatges de Gulliver

Traducció directa de l'anglès per J. Farran Mayoral

Els meravellosos viatges que encisaren a tantes generacions infantívoles i foren sempre ensenyament per a les persones grans, han estat traduïts ara al català sense mutilacions ni reduccions que els enxiuquen.

JACINT VERDAGUER

Les millors poesies

Selecció de Carles Riba

Sovint la crítica es queixa que les noves generacions no llegeixen els poemes que donaren el major impuls a la nostra renaixença. Es que estan en part exhaurides les edicions completes de llurs obres, i manquen, per altra banda, veritables amples antologies. Per la tria que ha fet amb tot amor l'erudit seleccionador podrà el lector d'avui penetrar en l'esperit del divi Verdaguier.

Per publicar durant l'any 1923

RUDYARD KIPLING

EL LLIBRE DE LA JUNGLA

(II volum)

Traducció directa de l'anglès per Marian Manent

Pocs llibres han tingut tant èxit en català com el primer volum d'aquesta obra, coronada amb el premi Nobel, en la qual es conten les punyents aventures de Mowgli. El finíssim poeta que en traduí la primera part, completa ara la seva tasca amb la meravellosa continuació.

ALEXANDRE MANZONI

ELS PROMESOS

(Dos volums)

Traducció de Maria Antonia Salvà

L'espiritual poetessa mallorquina ens ha donat una traducció de Manzoni, digna de la que feu de Mistral, que era valorada com una obra original pròpia. Així s'enriquirà la nostra llengua amb l'obra cabdal de la moderna prosa italiana.

M. COSTA I LLOBERA

POESIES

Una selecció de l'obra lírica, del gran poeta mallorquí, per a posar a l'abast de tothom.

LOUIS BERTRAND

LA INFANTESSA

(Segon volum)

Traducció de Joaquim Pellioena

El gran interès amb què rebé el públic aquesta apassionant novel·la de la Catalunya francesa, ens obliga a no ajornar més la publicació de la segona part.

JOSEP CARNER

POESIES

1901-1910

Els versos del príncep dels nostres poetes, els que li donaren fama i renovaren amb un lluminós impuls la nostra lírica, són avui introbables. L'ur edició, curosament revisada per l'autor, era una necessitat imperiosa per als gustadors de la poesia catalana.

ALEXANDRE PLANA

A l'ombra de Santa Maria del Mar

Quatre novel·les d'un barcelonisme essencial, realitzades amb sorprenent penetració psicològica, que col·locaran el poeta crític Alexandre Plana entre els nostres primers prosistes.

Hi ha en preparació traduccions de Daudet, Walter Scott, Ryder Haggard, Keller, Schiller, etc., reedicions modernitzades de Ramon Muntaner (Crònica), Joanot Martorell («Tirant lo Blanch»), Emili Vilanova, etc., i obres originals inèdites de Llorenç Riber, Victor Català, Prudenci Bertrana, Carles Soldevila, E. Martínez Ferrando, Roig Raventós, Josep Pla, etc.

Subscripció a aquests 12 volums { Barcelona, 24 ptes.
a publicar durant l'any 1923: { Fora . . . 26
Estranger. 29

Ompliu i retalleu aquest butlletí i envieu-lo a l'EDITORIAL CATALANA, S. A., carrer d'Escudellers, 10 bis, entresol.

El Sr. _____ resident a _____ carrer _____

se subscriu per l'any 1923 als dotze volums de la Biblioteca Literària, emittent a tal efecte l'import de la subscripció o comprometent-se a satisfer aquest import a la presentació del rebut corresponent.

de _____ de 1923.

Signatura del subscriptor

EL CORREU D'AMÈRICA

(Col·laboracions i reportatges de LA VEU)

De Vallparadís estant

L'Orfeó Català a Xile. — Mort d'En Joan Pla. — La Conferència Pan-Americana. — Reformatori de Nois. — Telefons. — Joventut Catòlica.

Amb els anys que vivim a Xile, creiem ésser els únics que practiquem l'Expansió Catalana en aquest país — per cert, molt abans que En Joan Estelrich pensés fundar-ne la direcció — i, per tant, els únics i sols que hem aïrat vers lanostre humil persona, l'amor dels «hermanos», els quals, de primer, ens deien «escritora española que escribe en catalán», i ens aduïren, per tal de fer-nos seus; quan ho veïeren impossible posaren en joc tota mena d'influències perquè callessim, hostilitzant els nostres en totes formes.

A cada nova molestia responia un nou article nostre, lloant alguna cosa catalana que en fós digna.

L'amor ha crescut amb el temps fins a les oficines on havem treballat — estrangeres totes — ens segueix. De polemiques als diaris no en sortien parats i ho han deixat córrer. Però tinguérem desitjos de donar a conèixer la tasca del benemerit Orfeó Català a Xile, publicant ben documentats articles explicatius. L'aquí fué Troyat com diuen ells. El director del «Mercurio», que és xilè, ho prengué amb interès i publicà el primer article. Després passaren vuit dies, deu, vint, i la continuació no venia mai. Els estrangers coneguts nostres ens preguntaven amb estranyesa per què deixàvem truncat un tema tan interessant. No sabem què respondre. Però aviat trobarem la clau de l'enigma: un grup d'«hermanos» havia influït amb els del diari perquè anés al cabàs el segon article de l'Orfeó.

Però, no ens hi resignàrem: amb cortesia i fermesa demanàrem al director que ens complís la paraula donada. I havem triomfat. La ressenya de ço que és orgull de Catalunya, fou llegida amb delectança i fervor interès pel públic xilè. I el diari xilè «El Diario Ilustrado», signat per Pere Sánchez, publicà un article demanant la creació de cors a semblança dels nostres a Xile, i tinent el bell exemple d'En Josep Anselm Clavé.

A Santiago ha mort En Joan Pla, professor de l'Escola de Belles Arts de Xile i escultor d'anomenada, que havia vingut al país l'any 1888. Deixa alguns treballs notables d'escultura, i també decorats, en qual art sobresortia.

I a Vallparadís ha finat En Candi Santamaría, jove comerciant, que s'havia fet notar en mig de la nostra colònia per les seves iniciatives culturals i artístiques.

Deu tinguí al Cel els dissortats compatriotes finats lluny de Catalunya.

La V Conferència Pan-Americana de la Pau, per poc no acaba com el «Roseri de l'Aurora» Xile ha perdut moltes simpaties d'altres na-

cions americanes, amb la fracassada Conferència. Els argentins marxaren irats abans que acabés la Conferència, i la premsa de Buenos Aires comenta amb duresa el comportament de Xile. Retallem un tros de «La Razón», article editorial.

«Apenas terminada la Conferencia del Desarme Americano en Santiago de Chile y como enunciaci6n de su fracaso, el telégrafo nos comunica el franco propósito de varios Gobiernos que tomaron parte en esa reuni6n, de hacer adquisiciones navales y terrestres.

«Del memorial presentado por el ministro de Marina del Brasil, con motivo de la apertura del Congreso de ese país, se saca prueba, pues aconseja, como primera medida, la compra de un acorazado de 35,000 toneladas, un crucero de 10,000 i cinco destructores de 1,000, cinco submarinos de 1,000 y un navio porta-aeroplanos, diez lanza minas, diez cazaminadores, un buque hidrográfico y otro minador. Además, se pide aumento para la aviación y la defensa submarina, terminaci6n del gran puerto militar en construcci6n; reorganizaci6n del personal naval; fábricas de pólvora y otros explosivos; minas; construcci6n de arsenales y obras en las islas Cobras. Para este formidable programa naval, se dice que el Gobierno ya ha sido autorizado por el Poder Legislativo para gastar 100,000 contos de reis, y se establece que el Brasil necesita asegurar la supremacía en el orden continental para defender su soberanía y ser respetado, pero no se indica qué peligro le amenaza ni quién intenta hacer algo para poner en trance apurado su integridad nacional.

«Pero, no es sólo el Brasil quien, como consecuencia de la Conferencia del Desarme, piensa iniciar una política armamentista en esta parte de América. El Uruguay empieza a pensar en la Armada i ha firmado ya un decreto nombrando una comisi6n de jefes y oficiales de la Armada para que estudie y aconseje un plan de reorganizaci6n de su marina de guerra.

«Hay que agregar a todo esto las adquisiciones de material de artillería, hechas por Chile, llegadas a ese país, precisamente en los momentos en que deliberaba la Conferencia del Desarme, y las compras de material bélico atribuidas a Bolivia—país que no asistió a la Conferencia— se puede ver en forma eloquente cuales han sido los resultados prácticos de la Conferencia, y sobre todo, la sinceridad con que se ha procedido, para llegar a desterrar la paz armada de América.

«A excepci6n de la República Argentina, que no tenía ningun proyecto de adquisiciones bélicas en trámite y que, por el contrario, expuso con entera franqueza su situaci6n militar, presentando a la mesa de las discusiones sus plantillas de ar-

manientos, en prueba de sinceridad, para llegar al desarme o a su equivalencia, no vemos la prueba palpable de que ninguna naci6n desee realmente en aquella ocasi6n desterrar de este Continente la paz armada, que se va insinuando con vigorosa lozanía en los países que nos rodean.

«En cal dir que, després del sorollós fracàs, ningú va pensar celebrar la Conferència de la Pau a abans projectada.

El 2 de maig es feu una capta pública per al sosteniment del Reformatori de Nois de Vallparadís. Gentils damelles us allargaven la bossa, demanant una moneda de vint centaus. I es recolliren 3,000 pesos per a sostenir durant l'any el Reformatori, que és una mena d'Asil Duran, de Barcelona, però sense cap edifici propi ni molt menys. Funciona en un antic local de policia, i n'és director un tinent de carrabiners. Els noies mateixos s'abillen amb la roba i el calçat vell dels policies, que els mateixos es fan a dir mitja; demés, tenen taller de fusteria i mobles, jugueteria i sastreia; havent-los organitzat una petita banda orquestra amb instruments deixats per l'Orquestra de la policia. El nombre de nois recollits—trinxeraires del moll en llur majoria—passa de cent vuitanta.

Dues millors han tingut els xilens aquests dies: la planta telefònica de Vallparadís, trasmutada en elèctrica, i els ferrocarrils transandins xilè i argentí, fosos en un sol de xilè. Amb l'auto-telefon s'evita l'enutjós tràmit de cridar la senyoreta encarregada. Ara, un mateix, girant el disc automàtic amb els números de l'aportat amb qui val parlar, es posa en comunicació directa de seguida. Amb el transandí s'evita l'enutjós registre de carrabiners a les dues bandes.

S'ha organitzat la Joventut Catòlica de Vallparadís, per a respondre als atacs dels radicals. En tres setmanes són ja 700 socis, els quals celebraren ahir una convenci6n al Teatre Imperial, convenci6n que marca la tasca a fer pel Catolicisme a Xile.

El mèrit d'aquesta ràpida organitzaci6n és d'un sacerdot fill de catalans, el P. Carlos Monge, qui, amb el seu talent i entusiasme aconseguí tot ço que es proposa; ara ha aconseguit veure els soldats de Crist amantats a defensar la Santa Religió dels atacs dels sectaris i agrupats en torn de la senyera blanca de l'Església.

CARLOTA GUTERAS

22 maig 1923. — Vallparadís (Xile).

Descobriments arqueològics a Mèxic

A la península mexicana del Yucatán s'estan fent uns descobriments que donaran molta llum respecte de la història antiga d'aquells pobles. A Mayas, en una immensa caverna natural, per la qual passa un riu subterrani, hi han estat trobats molts objectes d'ornamentació femenina, fabricats amb pedra turquesa i altres pedres precioses, arrecades i anells d'or, etc.

L'arqueòleg mexicà Manuel Gamio, fent exploracions a la Tomba dels cinc reis, a la muntanya Alben, ha posat al descobert l'entrada d'una sèrie de galeries subterrànies que circunden la ciutat d'Oaxaca, amb l'exploració de les quals s'espera que es faran descobriments de gran interès.

L'escocès Newins ha trobat prop de la capital de Mèxic una gran ciutat azteca soterrada a 10 metres de fondària i probablement colgada per alguna erupció volcànica, com Pompeia.

De Lima estant

La Verge dels Desemparats. — La seva advocació a Lima. — El seu temple a la capital virreinal. — Records i enyorances.

El cable ens assabenta de les grandioses festes que València celebra homenajant la Verge dels Desemparats, la seva Patrona, la coronaci6n canònica de la qual serà aquests dies.

El comte de Lemos, que en altres oportunitats hem esmentat en aquestes cròniques, fou el que establí a Lima la devoci6n a la Verge dels Desemparats, i fou fabricada a València la imatge que de la dita Verge es venia a la capital del Perú, a l'església del seu nom, havent-se dipositat a la capella del Palau, quan arribà, fins que fou acabada la dit església, ubicada a curta distància de la casa dels Virreis.

Els cronistes que relaten la vida colonial, afirmen que el lloc on s'aixeca l'església dels Desemparats fou quarter d'artilleria en 1555, on es fonien els canons; en 1556 fou asil dels negres esclaus portats de l'Àfrica, atacats de malalties contagioses; més tard, passats uns quants anys, fou mercat d'articles de baixa qualitat, on es proveïen els menesterosos, i d'aleshores ençà s'hi donà el nom de «Desemparats». En el mateix lloc es pesaven a la pública exposició, els cadàvers de les persones desconegudes, per al reconeixement dels seus parents; en 1562, per ordre del comte de Nieva es col·locà la gran pedra sobre la qual s'aixecava la força on es feia justícia als criminals.

Per aquest motiu, el comte de Chichón, per iniciativa de don Bartolomé Calafre, construí una capella, en les voltes de la qual es donava sepultura als que la justícia executava, quedant l'lesta del tot en 1636, fundant-se una Confraria per a complir l'obra de misericòrdia d'enterrar els morts en aquesta trista i desgraciada condició.

En 1653 la capella estava a la cura del jesuïta Francisco Castillo, i en processó solemnnial treia el Senyor de l'Agonia, per la plaça, concorrent, sempre, a la capella, per al compliment de les seves devoci6ns i deures religiosos, l'excel·lentíssim senyor Pere Antoni Fernández de Castro, X comte de Lemos, virrei del Perú, pel qual motiu concebé el projecte d'aixecar un temple, ordenant el tractat dels plànols, col·locant-se la primera pedra el dia 29 de juny de 1669, onomàstic del virrei.

Les cròniques històriques d'aquella època ens assabenten que, en col·locar la primera pedra, es diposità sota d'aquesta pedra un cofre amb monedes, documents, curiositats diverses i una làmina d'argent amb els noms del pontífex Climent IX, del rei Carles II, del virrei de Lemos, de l'arquebisbe Villagómez i altres dignitats eclesiàstiques, i des d'aquell dia es homenà església dels Desemparats i Sant Josep, quedant terminat el temple als dos anys i set mesos, havent estat benèit el dia 30 de gener de 1672, i per una coincidència feliç, mentre s'acabava la missa, es presen-

tà un soldat a l'església, anunciant l'arribada, al Callao, d'un vaixell, procedent d'Espanya, portador de les bulles de canonitzaci6n de Santa Rosa de Lima i de Sant Francesc de Borja, avi del comte de Lemos.

Es col·locaren vuit campanes al cloquer, obsequi del virrei, i actualment, a la mateixa església, existeix una de les dites campanes amb la Verge i Sant Josep, de relleu.

Per a traslladar la verge de la capella del Palau, fins al seu nou temple, s'organitzà una processó que donà motiu a l'exhibició de grans riqueses en els arcs i decoracions que s'aixecaren a la Pl. d'Armes, carrer del Palau i Plaça dels Desemparats.

El virrei feu una invitaci6n a la noblesa, la qual assistí, en ple, a la processó, acompanyada de l'Ajuntament, arquebisbe, capítol, audiència, milícia, clerecia i tot el poble, essent aquesta una de les festes més grans i de més relleu que ha celebrat la colònia, perdurant el seu record.

Així se celebrà, doncs, la inauguraci6n del temple de Nostra Senyora dels Desemparats.

A la mort del P. Castillo, i desaparegut el comte de Lemos, decaigué la devoci6n fins que en 1886 tornà a donar-li impuls el P. Massià, de la Companyia de Jesús.

El terratrèmol del dia 28 d'octubre de 1746 enrunà l'església, reedificant-se novament, pel mitjà de donatius, i un cop acabada l'obra, es guardà a l'església el cor del comte de Lemos, els ossos del P. Castillo i d'altres jesuïtes, i totes aquestes despulls reposen dintre una caixa col·locada en un dels arcs del presbiteri.

En l'època republicana restà abandonada del tot aquesta històrica església dels Desemparats, i segurament estaria del tot destruïda i desapareguda si l'ànima virtuosa de donya Jesusa de Piñola no s'hagués cuidat de la seva restauraci6n, en 1895, havent pogut complir la seva començança gràcies a l'ajuda de tots els habitants de la ciutat, que cooperaren a la reedificaci6n, quedant restaurada el 8 de maig de 1897, i obrint-se altre cop al culte, amb l'assistència de totes les autoritats eclesiàstiques, civils i militars, del president de la República, don Nicolau de Piñola, i de tot el poble, que adorava i adora encara a tan preclar, íntegro i honrat ciutadà, pontífic Ingr. Manuel Tovar.

La senyora de Piñola, fins als seus darrers dies, fa poc temps, no abandonà mai el culte d'aquesta església, deixant fundada una associaci6n encarregada de continuar l'obra.

Malauradament, ha decaigut l'entusiasme, i l'església de la Verge dels Desemparats es veu desamparada, per l'oblit dels qui, amb el temps, esborren el record de les esplèndides passades.

LLUIS G. FABREGA I AMAT

Lima (Perú), 18 de maig de 1923.

BIBLIOTECA LITERARIA

DE LES MIL I UNA NITS

Triat dels Contes meravellosos per J. M. LÓPEZ PICÓ

Preu 2'50 ptes.

BIBLIOTECA LITERARIA

ENEIDA

VIRGILI

Traducció Mn. Llorenç Ribes 2 volums

Preu: 2'50 Ptes. volum

BIBLIOTECA LITERARIA

L'Amic Fritz

Erekman Chatrian Traducció de Joan Sitjar

Preu: 2'50 Ptes.

BIBLIOTECA LITERARIA

L'elefant blanc robat

MARK TWAIN

Traducció de JOSEP CARNER

Preu 2'50 Ptes.

ELS ESPORTS

Futbol

Partit a profit de la Casa de Socors del «Sindicat de Periodistes Esportius»

EUROPA-MARTINENO
(Camp del Barcelona)

Europa, 3; Martineno, 1.

Abans que tot, a tots aquells que d'una manera o altra, ja directa, ja indirectament, han contribuït a l'esplendidesa que l'encontre entre els dos bàndols campions de Catalunya, assolit, les nostres més expressives gràcies. Però d'una manera especialíssima hem de palesar la nostra gratitud a la Federació catalana i als clubs Barcelona-Europa-Martinen, per la generosa, nobilíssima i desinteressada cooperació prestada al Sindicat de Periodistes Esportius, cooperació que l'entitat periodística sabrà tenir en compte, ja col·lectivament, ja en l'actuació personal dels elements que componen el Sindicat.

...

El públic respongué d'una manera brillantíssima, presentant el camp del Barcelona un aspecte magnífic, molt abans ja de l'hora fixada per a començar la lluita entre els campions. A la tribuna presidencial hi veíem el nostre estimat amic senyor Ventosa i Calvell, president de la Confederació Esportiva de Catalunya; els senyors Bregon i Barbey, en representació de l'Ajuntament, i altres personalitats del món esportiu, que volgueren palesar les seves simpaties als equips contendents i als plumífers esportius.

...

Com a preludi de la festa, jugaren un partit d'una hora de duració entre els bàndols infantils de l'Europa i del Martineno, partit interessantíssim que revelà en els novells jugadors el planter dels herois de demà. Acabà l'hora reglamentària estant els dos bàndols empatats a zero, prorrogant-se vint minuts més la lluita, durant els quals l'Europa marcà un gol, que li valgué la victòria.

Jugaren per l'Europa: Ayim, Gallofré, Baqué, Pinol, Planas, Fernández, Sánchez, Gironés, García, Trenchs i Ferro. Pel Martineno: Solé, Balacián, Vinas, Bruqué, Creixell, Barrachina, Mira, Borrás, Pomar, Corominas i Borrás. Arbitra En Jordi Bel, donador de les medalles que s'havien d'atorgar als vencedors i que corresponderen als jugadors europeus.

...

En mig d'immensa expectació, l'arbitre senyor Llovera ordenà l'afiliació dels equips campions, fent-ho aquests en la següent forma: Europa: Bordo, Serra, Vidal, Bonet, Pelado, Artius, Pellicer, Julià, Cros, Alegre i Alcázar. Martineno: Pallejà, Trallero, Marín, Comorera, Costa, Bessas, Vilar, Costa, Alfaro, Barrachina i Rodríguez. En Pelad i Costa, capitans de l'Europa i Martineno, respectivament, oferiren al senyor Ventosa i Calvell llençar el «kick-off» que efectua en mig de grans aplaudiments.

...

En parlits d'aquesta naturalesa, el desenvolupament de com la lluita es desenrollà, ni és necessari ni conduïx a cap finalitat. Per això ens limitarem a constatar l'excel·lent bona voluntat que demostraren els vint-i-dos jugadors, esforçant-se en inclinar, respectivament, la victòria a son favor. Així hi hagueren moments de joc de gran classe, competint-se furiosament i arrencant del públic grans aplaudiments prodigats sense distinció i entusiasme als dos bàndols.

El primer temps finí amb un gol a zero a favor del Martineno, entrat d'una manera estupefida per En Vilar, als cinc minuts de joc.

En la segona part, l'Europa es llença a fons, desenrollant un joc magnífic que li val els tres gols aconseguits i amb ells la victòria. El primer l'entrà En Julià burlant els defenses i al porter contrari; el segon fou obra d'En Trallero, el qual en un fals cop de cap introduí la pilota a la pròpia xarxa; el tercer i darrer, magistrat d'execució, l'acon-

seguí En Cros. Dominant completament l'Europa, finí el partit, el qual deixà satisfeta la nombrosíssima concurrència que el presencià.

Durant el descans, el senyor Ventosa i Calvell, en nom de la Federació Catalana, féu remesa als jugadors de l'Europa i del Martineno, dels premis corresponents al campionat de Catalunya i, al final del partit, el senyor Bregon, en representació de l'Ajuntament, féu donació al capità de l'Europa, de la copa que la corporació municipal oferí al Sindicat de Periodistes Esportius per a ésser atorgada als vencedors.

Assemblees

El F. C. Barcelona celebra ahir al matí, al teatre Barcelona, la seva assemblea general ordinària anual. El teatre s'omplí per complet de socis, aprofitant-se per unanimitat i sense discussió l'acta de l'assemblea anterior, la memòria i l'estat de comptes. Tant la memòria com l'estat de comptes foren premiats amb entusiastes aplaudiments. Per aclamació foren nomenats els set individus que en la directiva han d'ocupar els llocs dels que reglamentàriament cessen el càrrec, quedant la junta constituïda així: President, don Enric Cardona; altres càrrecs: senyors Baladía, Sitges, Vintó, Torres, Ullastres, Torres (Romuald), Domingo, Amat, Guardiola, Rósch, Perpiñá, Soldevila, Brutau, Paixot i Segura. Els senyors que cessaren foren objecte de grans manifestacions de simpatia, d'una manera especial els senyors Cabot, Jover, Salvà i Guasch, els quals foren aclamats amb entusiasme.

També l'Europa celebra l'assemblea anual ordinària, nomenant-se la següent directiva: President, Pau Aigé; altres càrrecs: senyors Mas, Abril, Mitjana, de la Muela, Alemany, Bonvehí, Martí, Gil, Rodríguez, Puig, Caba i Martínez.

A tots desitgem complet èxit en la difícil missió que els ha estat encomanada.

CORRECUITA

MARITIMES

El C. N. Barcelona. — En aquest Club diumenge al matí es feren tres partits d'entrenament el primer partit fou entre infantils i jugadors de tercera categoria (equips mixtes) guanyant l'equip blanc per 2 gols a 1. El segon partit fou entre el segon equip el C. N. B., i el de tercera categoria A empatant a 2 gols.

El tercer partit fou entre jugadors de primera categoria, guanyant l'equip blanc per 2 gols a 1; l'equip guanyador era integrat per: Giménez, J. Trigo, Basté, F. Gibert, L. Gibert, M. Trigo, Fabregas.

Després d'aquests partits es feu la repartició de premis per la Federació Espanyola, corresponents a l'any 1932.

HIPIQUES

Concurs. — Ahir es feu al Parc del R. Polo Jockey Club la quarta sessió amb la solennitat de disputar-se la Copa Barcelona, civil-militar, handicap, 15 obstacles, 7.000 pessetes i una Copa oferta per la casa Masferrer i Carreras, valent-se concorregudíssims d'un públic elegant com sempre.

La duresa del recorregut fés que cap cavall fés el recorregut sense que fets, classificant-se primer el «Jira», d'En Pan Montoya, amb 1 falta 2'16"; segon, «Damas», del tinent Navarro, 3'20"45; tercer, «Diestro», d'En Martínez Hombre, 4'28"2; quart, «Madirana», de N'Antoni Palau per En Sanz, 5'27"; cinquè, «Zapatosa», 6'2'15"; d'En V. Marquina, sisè, «Acalorados», de Serrano, 5'27"4; setè, «Zapatilla», d'En Marquina, 5'28"3; vuitè, «Mesa», d'En Jurado, 6'2'10"2; novè, «Olivero», d'En Jiménez Ruiz, 6'32"1; oè, «Le Passeur», de l'Orovio, 7'23"4; onzè, «Consultivo», de Díaz de Rivera, 7'23"2; dotzè, «Desdefosa», d'En Ramirez, 7'24"7; i trezè, «Al de l'Herero», 7'25"4. Els llargs corresponderen a «Zapatilleros», «Zapatero», «Kurdo» i «Barrote».

Fou una diada brillantíssima valent-se sempre ple tot el local, el cafè, etc., acabant amb el conegut dinari ball al xalet del Club.

El cinquè i darrer dia serà demà diumenge, disputant-se la Prova Baró de Benimutlàn i el Premi de Comiat ambdós civil-militars.

LAWN-TENNIS

Wimbledon, 29. — Proves eliminatòries de lawn-tennis.

El comte de Gomar, espanyol, venç l'anglès Ingram per 6-4, 6-7, 7-5. — Havas.

Wimbledon, 29. — Proves eliminatòries per al campionat de Lawn-tennis. Simpla de cavallers.

L'espanyol comte de Gomar venç a l'anglès Tindil Green, per 8-6, 6-4 i 6-2. — Havas.

Cal que hi pensem

En el segle de la frivolitat i el materialisme segurament ressaltarà en violent contrast que des d'aquestes pàgines s'adocles de joventut s'atrequi la veu demanant seny i exigint la reivindicació dels deures més elementals bàsics de la moralitat, inexcusables en l'actiu de tota consciència mitjanament orientada. En una època en què la corrupció i aixorquia espirituals són la major distinció i la patení inevitable, quasi, per a concórrer i assolir la consideració mundana en els cercles distingits — ja no parlem de la vulgaritat anònima — indiscutiblement serà objecte de comentaris poc benèvols qui intenti pertorbar, tan sols censurar, els costums establerts i que la complicitat de molts i la indiferència dels més han erigit en dogmes socials. I malauradament, aquest desgavell, aquesta inèrcia a vauallar per la valor absoluta dels sentiments, enllostant-los amb una grollera inconsciència o amb una vergonyosa claudicació de la noblesa de les idees, no és causa isolada del malestar individual, sinó que és origen i fonament de l'enderroc de la Societat.

Les tragèdies ciutadanes no són les que comencen i s'acaben amb el trepit en un moment donat tot el ritme de la seva vida; les tragèdies més paoroses són l'enderroc lent i constant de l'espiritualitat, de l'honorada, de la puresa dels costums. Aquestes commocions petites i acompanyades que tenen l'encís de la cordialitat i la bellesa dels ideals, formen el sediment de la impletat, de l'odi, de la injustícia.

Evidentment que espaordeix més l'ànim de la multitud un atemptat cruent que commogui l'opinió col·lectiva que aquell roscat bàstol de decadència acompanyat, però, i no és tan criminal el pistolero que lleva la vida a un ciutadà com un pervers que troba gaudi enllostant consciències o infiltrant les maldures dels seus vicis a innocents irresponsables. Al costat de les estadístiques terroristes cal repassar les dades demogràfiques dels tres primers mesos d'engany, i sentirem una angouxa indefinible que us tortura i convulsiona.

Unes xifres, amb tota la suggestió d'una amenaça, planen damunt la nostra ciutat com a blasme dels ciutadans, com a advertència d'això que pot esdevenir. De disset defuncions ocorregudes en aquell termini i originades per la stíllis, catorze són de criatures l'existència de les quals no era d'un any encara. Creieu que no és prou eloquentment tràgica aquesta xifra!... I mentrestant la societat esbojarrada cerca en el vici la tranquil·litat que el mateix vici li roba.

Per damunt de les passions existeix un sentiment de dignitat que instintivament conduïx l'home a la pràctica del bé, a l'abandó i repudi del llibertinatge; d'home que per convenció no és estrictament moral, tem, per altra part, el dictat dels qui el rodegen perquè no puguin assenyalar-lo com a infractor de les normes d'una consciència justa. En l'actual moment, però, hi ha la vergonya, ni la dignitat sobreixen del bot corruptor d'una societat envilida que quan deixa l'afany materialista en uns negocis i procediments que Déu ens guard de volerlos examinar de prop, cau en l'ebisme luxuriós que li destrueix l'ànima i l'errossegua lluny dels vincles sagrats de la família.

I això, pot seguir? Si la infecció social causada estralla entre els qui s'hi llancen, un inflexible esperit de justícia immanent es revelaria, puix quedaria castigat el tort comès. Però cal pensar, cal que tothom es doni compte del crim terrible que constitueix origin en víctima un infant irresponsable que hereda les xarxes dels dissipats. Han existit prejudicis que han portat a considerar com a indignes les criatures vingudes al món amb els pecats d'altres al damunt, mes la norma justa i equitativa induïx a la necessitat de perseguir amb tot coratge l'origen de la depravació. Forçosament ha de venir una reacció, i s'imposa no tan sols

Curiositats mundials

ELS MALS EFECTES DEL FUM

El «Daily Express» diu que el químic Brownlie ha estudiat els efectes del fum en els edificis de Londres.

Segons l'esmentat home de ciència, són cremades anyalment, a Londres, 17.000 tones de carbó. El carbó conté un 2 per 100 de sofre, i d'aquesta quantitat, un 17 per 100 resta a les cendres i les escòries; un 15 per 100 queda detingut a les xemeneïes, i el 70 per 100 restant va per l'aire, i desmenolla gasos àcids capaços de destruir 500.000 tones de pedra calcària, que és la més usada en les edificacions d'aquella ciutat.

En els edificis construïts amb maons, el sofre descompon el morter i aquells es desenganxen. La pedra dolomítica amb què és construït el Palau del Parlament, és molt sensible a l'acció d'aquests gasos, perquè conté gran quantitat de magnèsia que es transforma en sulfat.

Afortunadament, diu el químic, molt d'aquest sofre s'escampa per l'aire i no fa cap mal als edificis. De totes maneres, si se suprimeix el fum pels diversos procediments que hi ha, produiria un estalvi d'un 50 per 100 de les despeses de reparació d'edificis.

DOS QUE S'ASSEMBLEN MASSA

A Anglaterra hi ha un diputat laborista que s'assembla d'una manera molt notable amb lord Aberdeen, sobretot per la barba, que tots dos porten del mateix color i de la mateixa forma. Aquesta semblança ha estat a punt de fer que el diputat es veïés obligat a renunciar l'acta.

Un dia estava en una població prop de Londres, i una comissió d'obres va demanar per a parlar amb ell. El bon diputat, que aquell dia no devia tenir gaires ganes de tractar de coses socials, es va excusar de rebre-la dient que havia de marxar tot seguit a Londres.

A la tarda, els obrers van anar a un hotel i van veure lord Aberdeen que dinava tranquil·lament. Prenent-lo pel diputat i creient que els havia enganyat, es van indignar extraordinàriament, van reunir amb urgència el comitè, van exposar el cas i es va acordar començar una campanya ferotge contra el diputat, a fi d'obligar-lo a renunciar l'acta.

Molts treballs li va costar al diputat convèncer els obrers que el que dinava no era ell sinó lord Aberdeen.

A fi d'evitar aquests i altres incidents, el lord va proposar al diputat que es tallés la barba, no fent-ho ell perquè és aristocrata i no li estava bé canviar de fesomia. El diputat contesta que és democrata i tampoc li sembla bé canviar.

La qüestió ha estat sotmesa... a un tribunal d'honor!

ELS TELEFONS EN TOT EL MON

Segons «La Nature», en 1921 hi havia en tot el món, 20.880.000 telefons en activitat, dels quals, naturalment, la major part — el 64 per 100 — corresponien a l'Amèrica del Nord.

El 25 per 100, o sigui 5.289.606, són europeus, figurant davant de tots els països del continent vell, Alemanya, amb 1.809.574; següent Anglaterra, amb 985.064, i França, amb 473.212.

Corresponen per cada 100 habitants 124 telefons als Estats Units, 93 al Canadà, 77 a Disamerica, 7 a Nova Zelanda, 66 a Suècia, 5 a Noruega, 43 a Austràlia, 38 a Suïssa, 3 a Alemanya, 24 a Holanda, 22 a Àustria, 21 a Anglaterra, 2 al Luxemburg, 15 a l'Uruguay, 13 a l'Argentina, 12 a Cuba i a Finlàndia, 12 a França i 08 a Bèlgica.

D'Espanya, aquesta estadística no en parla.

com a imperatiu categoric del nostre Cristianisme, ni de les nostres tradicions ni en nom exclusiu de la moralitat, sinó que ho exigeix i ho reclama el més elemental i rudimentari concepte de la dignitat humana que per respecte a si mateix obliga l'home a considerar-se qualcom més que no un instrument inconsistent de les accions més baixes que enterboleixen el fons meravellós del sentiment i fan sobresaltar anglosament la consciència... I Déu Alluri la Societat de que en l'esdevenidor les consciències segueixin demanant comptes que es tinguin pendents amb infants que des del Cel encara be-neixin els culpables.

JOSEP FIGUEROLA

A Nova York hi ha 892.190 abonats; a Xicago, 675.840.

Ara, caldria una estadística del nombre d'enrabiades que representen aquestes xifres cada vegada que les senyorettes de la Central contesten amb l'implacable «comunica» quan s'els demana un abonat, o bé trenen la comunicació en el punt més interessant de la conversa.

A NOVA YORK NO HI HA PEIX

Els habitants de Nova York es queixen que no poden menjar peix, per la senzill raó que no hi ha pescadors.

Els que exercien aquest ofici, que Sant Pere va honorar, preferixen ara dedicar-se al menys honorable ofici de contrabandistes de begudes alcohòliques, que els resulta més lucratiu.

Anar amb les barques a trobar els vapors a alta mar, epibarcar caixes d'ampolles i barrils, i desembarcar-les clandestinament, sembla que és cosa que dona molt.

Però no tots els ciutadans de Nova York estan conformes amb substituir el llug pel whisky.

L'APARICIO D'ABRAHAM

El reverend Thorn, pastor protestant de l'església dels estrangers de Londres, va tenir la idea — segons conten els diaris de París — per tal que la seva predicació resultés més interessant, de presentar-se als fidels amb una llarga barba blanca, vestit com un patriarca de l'Antic Testament, i caracteritzat com un home centenari. Al seu costat hi havia un minyó amb barba negra.

El pastor Thorn, representava així el patriarca Abraham, acompanyat del seu fill Isaac.

La predicà va ésser un diàleg entre pare i fill, en el curs del qual Abraham va anatamitzar els mals de la societat actual i va recordar els castigs de Sodoma i Gomorra.

Sembla que l'èxit de la pensada va ésser gran. Però sembla també que els superiors del reverend Thorn han arrosat les cel·les, pensant que en feia un gra massa.

PER A ARRIBAR A VELL

Segons el doctor Williams, nosaltres podríem viure fins a 120 i fins a 140 anys. Així ho va afirmar en una conferència donada a l'Aldwych Club de Londres.

Diu el doctor que a partir dels 30 anys, els homes d'ara viuen d'una menada tal que es busquen ells mateixos les malalties i la mort. El remei és menjar els aliments crus. La cocció — diu — destrueix les vitamines.

Estava anunciada una altra conferència, en la qual, un altre doctor havia de demostrar que, per arribar a vell, era precis menjar els aliments molt cuïts; perquè la cocció destrueix els microbis.

I així tothom devia quedar content.

Als nostres subscriptors

A fi de no retardar la recepció del diari i les altres publicacions als amics i subscriptors que en aquesta època de l'any canvien de residència, els preguem que, en trametre'ns un canvi d'adreça, no deixin de detallar en l'etra ben llegible:

Nom i cognom del subscriptor.
Residència habitual o antiga.
Nova residència, amb tots els detalls.

I publicació o lot a què estan subscript.

Ben entès que, per la complexitat dels nostres serveis, no responem de cap canvi, sigui temporari o definitiu, si s'omet qualsevol dels indicats detalls.

Per la tramesa del diari a fora, no augmenta la subscripció, si no és a l'estranger. Les altres publicacions o lots, augmen(en 0'50 pessetes mensuals.

Sardanes

Demà, a les onze del matí, al carrer de Ginebra, encara amb el de Pizarro, cobla l'Arbuciana.

Aquesta nit, al bar «Pàtria», cobla l'Arbuciana.

Tarda i nit, altres audicions que la s'annunciaran.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

La circulació fiduciària alemanya

Berlin, 29.—La circulació fiduciària del Reich passa de tretze mil milions.—Havas.

La crisi belga

Brusselles, 29.—Segons alguns periòdics el Gabinet que formarà el senyor Theunis està constituït pels mateixos ministres del Gabinet precedent.—Havas.

París, 29.—Segons el «Petit Parisien» la solució de la crisi belga coincidirà amb la nova conversa que celebraran els senyors Peretti i Lord Greya. Seguirà a aquesta conversa una altra més ampla anglo-franco-belga relativa a les reparacions i a l'ocupació del Ruhr.

L'ambaixador de França a París, comte de Saint-Aulaire, ha rebut instruccions per a contestar verbalment al memorandum britànic.—Havas.

Poincaré i els Soviets

París, 29.—Cambra dels Diputats.—Durant la discussió del pressupost, el diputat comunista senyor Berton preconitzà la conveniència de reconèixer el Govern dels soviets com a govern de dret per la República francesa.

Li contestà el president Poincaré dient que l'actual situació de França respecte al Govern dels soviets és la mateixa que abans, i que no es pot parlar d'un canvi d'actitud mentre els soviets no paguin als interessats la participació que cada un tingué en l'emprestit rus.

Insistí Berthou en les seves apreciacions i Poincaré afegí que en les negociacions portades a cap a Ginebra i La Haia sobre el dit reconeixement, tot resultà igual. Afegí que la condició més important perquè el Govern dels soviets sia plenament reconegut, és que ell reconegui el deute de Rússia. I constà que de «reconegut» i no parlo per a res de què pagui, tenint en compte l'estat actual de Rússia.—Havas.

Les finances franceses

París, 29.—El president Poincaré ha dirigit una carta al president de la Comissió de Finances de la Cambra dels Diputats en la qual insisteix en la necessitat de votar en pro de l'aplicació, per al pròxim any de 1924, de les bases que integren el pressupost de l'any actual. Posa de manifest que no es vol de cap manera que la Comissió posi en practica la implantació de pressupostos biennals això seria merament una mesura transitoria que les actuals circumstàncies aconsellen per a evitar que en 1924 no s'hagi de recórrer novament al sistema de les dotzaves provisionals. Com s'ha hagut de fer aquest any.

Afegeix que en votar l'aplicació de les bases de pressupost de 1923 per al pròxim any no atempta a les prerrogatives parlamentàries ni es va contra les regles i preceptes de l'actual Constitució.—Havas.

L'Estatut de Tànger

Londres, 29.—Aquest matí es celebrà, al Foreign Office la primera sessió de la Conferència de tècnics que han d'entendre en la qüestió de Tànger.—Havas.

Londres, 29.—En el Ministeri de negocis Estrangers han començat aquest matí les reunions dels petits anglo-hispano-francesos, encarregats d'estudiar la qüestió de Tànger.

Es creu que les sessions no duraran menys d'una setmana.

Ahan de traslladar-se el primer petit francès, senyor Beaumarchais al Ministeri de Negocis Estrangers, celebrà una detinguda conferència amb l'ambaixador de França a Londres, durant la qual examinaren els diferents aspectes dels assumptes de Tànger que va a ésser discutits.—Havas.

La crisi industrial d'Espanya i els treballadors francesos

París, 29.—Cambra de Diputats.—Durant la discussió dels pressupostos s'ha acordat el restabliment d'un crèdit de quatre cents mil francs destinat a socórrer els obrers francesos que es trobin sense treball a l'estranger.

El diputat i ex-ministre senyor Brousse indicà que tenint en compte

la forta crisi industrial que està travessant Espanya, es cuidarà principalment de socórrer els obrers francesos que es trobin sense feina en el dit país.—Havas.

Atemptat contra el senyor Pietravalle a Nàpols

Nàpols, 29.—El senyor Pietravalle vice-president de la Cambra dels diputats italiana, ha estat objecte d'una agressió per part d'un desconegut, el qual li inferí una ganivetada a l'abdomen.—Havas.

Els treballistes anglesos

Londres, 29.—En la conferència que han celebrat els membres del partit treballista ha estat aprovada una resolució del seu president senyor MacDonald en la qual es critica l'ocupació del Ruhr per les tropes franco-belgues i es sol·licita que s'obrin negociacions o es recorri a un arbitratge per a solucionar la qüestió de les reparacions. En la dita resolució es preconitzava també la necessitat que el Govern dels soviets sigui reconegut pel Gabinet anglès.

Fou també aprovada, per unanimitat, una altra resolució d'un diputat treballista per la qual s'acorda oposar-se de totes les maneres possibles a l'augment d'armaments aeris de la Gran Bretanya.—Havas.

L'estat de Patxitx

Belgrad, 29.—La salut del president del Consell senyor Patxitx no inspira cap inquietud. L'autor de l'atemptat afirma que obra per ressentiments personals.—Havas.

La Conferència de Lausana

Lausana, 29.—El delegat turc Ismet Baixà ha visitat el delegat francès general Pellé i el delegat britànic Sir Horaci Rumbold, per a informar-se del punt de mira dels aliats en algunes qüestions sobre les quals digué que desitjaria informar-se tot seguit.

Els delegats aliats li contestaren que compartien el seu desig de que aquestes qüestions poguessin solucionar-se aviat.—Havas.

Revolta a Montenegro

Roma, 29.—Segons notícies publicades pels periòdics d'aquesta capital, amb motiu de celebrar-se l'aniversari de l'anexió de Montenegro a Iugoslàvia, un grup de insurgents montenegrins han mort alguns sacerdots iugoslavs, incendiant esglésies i monestirs.

Les autoritats iugoslaves practiquen algunes detencions i s'incauturen dels queviures existents a Belgrad.—Havas.

El compliment de la «lleï seca» als Estats Units

Londres, 29.—Cambra dels Lords.—Referint-se a la «lleï seca» que tants incidents produeix aplicant-la a begudes alcohòliques transportades per vaixells estrangers dins d'aigües americanes, el ministre de Negocis Estrangers Lord Curzon ha declarat que el Govern de la Gran Bretanya no acceptarà mai l'extensió fins a dotze milles de la zona d'aigües territorials nord-americanes, i que emprarà tots els recursos que estiguin al seu abast per a posar fi a l'actual situació. «Es impossible—acaba dient—que continuï aquest estat de coses tan desagradable».—Havas.

Els francesos al Marroc

París, 29.—En la sessió de la Cambra i durant la discussió dels pressupostos, el ministre de la Guerra, M. Maginet, declarà que podia desmentir els rumors que han circulat afirmant que les pèrdues sofertes aquests dies al Marroc s'elevaven a alguns milers de morts.

M. Maginet afegí que les pèrdues, entre indígenes i tropes metropolitanes, no passen de 400, encara que —afegí— és massa això, però els soldats de França no van caure en va, puix contribuïren de tan eficaç manera a la terminació de l'obra de pacificació de la zona francesa al Marroc.—Havas.

Marroc, 29.—El grup mòbil francès, ha rebut la submissió de 1.350 famílies mores.—Havas.

Discurs del cap del govern francès

París, 29.—Sessió del Senat.—En discutir-se aquesta tarda els crèdits per a l'ocupació del Ruhr, el president del Consell de ministres, senyor Poincaré, pronuncià un extens discurs, fent, en síntesi, les següents manifestacions:

Les despeses que origina l'ocupació del Ruhr, van a càrrec de tres potències aliades; però no cal oblidar que es realitzen en interès de tots els aliats.

«Vull demostrar — digué — una vegada més davant de l'estranger — el mateix davant dels poders temporals que davant del poder espiritual — quant justificades resulten les mesures que hem pres i rem de pendre si és necessari, respecte d'un deutor recalcitrant com és Alemanya.

Fa una ràpida història de la qüestió de les reparacions, fins arribar a l'ocupació del Ruhr, i afegeix, remarcant bé les paraules:

«Si haguéssim tingut miras o intents militars, hauríem ocupat la vall del Mein, dividint d'aquesta forma a Alemanya en dos trosos, ja que l'única que ens vam imposar fou assenyalar i exercir una acció de caràcter econòmic que resultés d'eficàcia.

Per això ocupem el Ruhr, caixa de cabals del deutor recalcitrant, i segons frase de Bonar Law, «vena jugular» d'Alemanya.

Parla després el senyor Poincaré del que Alemanya — que és qui ho ha inventat — en diu «resistència passiva».—Havas.

Diu que la tal resistència no té res de «passiva» i afirma que és, pel contrari, «activa» i ben activa.

«La idea de tal resistència, nasqué a Berlín i fou emparada pel govern i pels grans industrials alemanys, sense que sobre d'ella s'hagin encara format una idea molt completa a l'estranger, no solament entre les potències temporals, sinó en el Vaticà, puix tampoc la Santa Seu està lliure d'errors.

Hauríem preferit no recórrer a cap acte de força però no tinguérem altre remei que adoptar les mesures coercitives que han estat aplicades, havent d'afegir que en aquestes mesures seguim i seguirem, malgrat tot, mentre no obtinguem l'èxit que ens havem proposat perseguir a tota costa.

França, victoriosa, no vol deixar perdre el fruit de la seva victòria i està resolta a imposar la seva voluntat damunt de la dels vençuts, d'aquests vençuts que no volen donar-se per tals.

Amb unanimitat de 298 votants, han estat aprovats els crèdits demanats pel govern, per atendre a les despeses al Ruhr.

Després de retre tribut als ferroviaris francesos que estan presentant servei en el Ruhr, parla el president dels actes de sabotatge realitzats pels alemanys i de com les autoritats franco-belgues han respost i segueixen responenent a aquesta singularíssima manifestació de la resistència passiva.

Hem replicat — diu — a aquest sabotatge sistemàtic, per mitjà d'una espècie de bloqueig, que s'exerceix a la sortida dels territoris ocupats, però tan sols sobre la hulla i els metalls, i sense tocar per a res els queviures, perquè aquests circulen lliurement per tot el Ruhr, i entren en ell sense el més petit destorb.

Consti, demés, que les tropes d'ocupació no viuen sobre aquella comarca, sinó que la seva manutenció està completament assegurada amb productes de fora del territori alemany.

Després explica com fou el propòsit de privar a França de carbó i de coque, el que portà a Alemanya a practicar la resistència passiva, puix Alemanya coneixia, millor que ningú, la situació de les fàbriques del Nord de França.

Dos bé, afegeix el senyor Poincaré, hem pogut trametre a França totes les existències de coque i de carbó que a conseqüència d'aquesta espècie de bloqueig estaven immobilitzats al Ruhr.

Alemanya, perquè continuï la resistència passiva, reparteix socorsos als obrers minaires, carterers i industrials i l'únic que aconsegueix amb això és agreujar més la situació i embrollar-se en un cíclic vicis del qual, sigui dit de pas, res fa en absolut per a sortir-ne.

Són molts els casos que es donen que algun industrial alemany trac-

ti de posar-se en comunicació amb industrials i polítics francesos i no cal dir que sempre se'n dona compte d'això i que sempre són malagunats aquells intents.

Unes vegades confia Alemanya que van a intervenir els nostres aliats i altres creu que la seva salvació està en veure's desanimar-nos i canviar-nos; doncs bé: Alemanya està equivocada del tot.

Donarem a conèixer les nostres voluntats essencials i no les modificarem en res; volem que es compleixi estrictament el Tractat.

Dacord França i Bèlgica, decidírem no examinar cap proposició alemanya fins que aquesta cessi en la seva resistència passiva.

No evacuarem el territori del Ruhr sinó en la mesura i proporció que Alemanya faci efectius els pagaments; això va fer Alemanya després de la guerra del 70.

L'únic mitjà d'obligar a Alemanya a que ens pagui és precisament que el Govern del Reich vulgui recuperar el Ruhr.

Per això rebutgem tota acusació d'imperialisme, ja que nosaltres no volem altra cosa que tenir ocupat el Ruhr fins que Alemanya ens pagui el que ens deu.

Les darreres proposicions alemanyes mancaven de seriositat i per això no mereixen contesta.

Que no ho entén així Alemanya; que hi farem tant pitjor per ella, ja que no abandonarem la riquíssima penya del Ruhr fins que compleixi els compromisos que té contra.

Tornarem endarrera? Tornar a passar el Rhin abans que hagi arribat aquest moment? No. Seria donar ocasió a Alemanya per a creure que ens havia vençut, que havia aconseguit una victòria, que ens havia deixat humiliats.

Què passaria aleshores? A quantes bogeries no donaria això ocasió?

Les tropes franceses estan en el Ruhr no solament per a defensar el Tractat signat, sinó també a la pròpia República alemanya contra ella mateixa i contra les aberracions nacionalistes.

Donaran compliment aquestes tropes a l'obra de justícia i de pau que tenen impresa i fent-ho així una vegada més mereixen bé de la Pàtria.

Terminat el discurs del President i abans de procedir-se a la votació referent als crèdits demanats pel Govern per atendre les despeses d'ocupació del Ruhr, alguns senadors demanaren la paraula sobre la carta del Sant Pare.

El senyor François Albert pregunta al senyor Poincaré quina actitud pensa adoptar el Govern davant la nova situació creada, contestant el President del Consell:

Només coneix França i la República.

El senyor François Saint Maur, catòlic, declara que segueix essent partidari de l'ocupació del Ruhr.

El comte de Blois diu que no hi ha cap incompatibilitat entre els seus deures de catòlic i els seus deures de francès.

Tinc molt de respecte al Sant Pare per a tot el que es refereix al dogma i a la disciplina catòlica, però guardo en absolut la meua llibertat per a tot el que atany a la política interior i exterior de França.

El senyor Gallet, radical, expressa el seu sentiment per haver votat a favor dels crèdits per a l'ambaixada del Vaticà.

Vaig a votar pels crèdits per al Ruhr, però he de fer-ho donant al meu vot el significat d'aprovació al Govern i a l'ensens d'acarnissada protesta contra aquells que neguen sabent-ho la justícia de la causa seguida per França i no la volen reconèixer.

El senyor Solvez, president de la Comissió de Negocis estrangers, manifesta per últim.

Em sembla sobradament necessari que se sàpiga a l'estranger que aproven en absolut les declaracions del senyor Poincaré i que aquest és el sentit que donem als nostres vots en adoptar el projecte de crèdits per al Ruhr.—Havas.

L'aviació a França

Lió, 29.—El capità aviador senyor Girie té moltes probabilitats de guanyar la copa Michelin de volta a França, havent recorregut ja 2.819 quilòmetres en 20 hores 41 minuts.

El següent en velocitat el tinent Desfourneaux.—Havas.

Un discurs del canceller alemany

Berlin, 29.—En la sessió de clausura de la Dieta de Westfàlia el canceller Cuno pronuncià un discurs dient que la unió de Renània a Prússia és intangible. Declarà que no podria ésser descoberta cap forma més o menys encoberta d'anexió a una altra potència, ni amb l'establiment d'una gendarmeria internacional o d'un control per part de les potències aliades.

Després de donar les gràcies a les poblacions dels països ocupats per l'actitud en què s'han sabut mantenir, el canceller preconitzà la continuació de la resistència passiva i aconsellà calma i reflexió, afegint que el Reich, com el Govern prussià i tots els estats alemanys, estan d'acord sobre l'actitud que han d'adoptar en el concernent a l'ordre exterior.—Havas.

El procés Judet

París, 29.—En reprendre's la vista de l'assumpció Judet, el president pregunta al processat quines són les seves notícies i què ha de dir sobre unes cartes que portava a la maleta la senyora Brossard.

Contesta el processat: Eren simples correspondències periodístiques amb destinació a amics seus de Suïssa, i he de fer constar que no se les hi donà cap importància sinó després de les revelacions fetes per la senyora Brossard.

El president llegeix paràgrafs d'algunes cartes, en les quals l'autor, o sigui Judet, formulava judicis bastant aspres sobre la política anglesa.

L'advocat defensor protesta que només s'hagin llegit extractes de les cartes, vista la qual cosa el president ordena que siguin llegides íntegres.

A preguntes del president, el processat recorda que aleshores fou quan la censura prohibí la publicació de «L'Eclair», i digué que allò era degut a que havia publicat documents de procedència alemanya molt importants per a l'opinió francesa.

El president dona lectura a diversos documents alemanys de data 1917, en els quals es donaven instruccions amb destinació a la premsa alemanya perquè no escatimés, ans el contrari, que no cessés en llurs atacs contra Judet, ni tampoc en el que afectava als conservadors i als bonapartistes francesos.

En aquestes instruccions troba l'acusació la prova de que Alemanya tractava de despistar l'opinió francesa sobre l'actuació de Judet i amb l'objecte d'impedir que fossin vistos els triplejos d'aquest.

El processat contesta que en aquella època no era director de «L'Eclair».

Amb això es dona per acabada la sessió.—Havas.

Carta del Sant Pare

Roma, 29.—El secretari d'Estat del Vaticà, cardenal Gasparri, en rebre l'enviat especial de l'Agència Havas i facilitar-li la nota que l'Osservatore Romano ha de publicar amb l'objecte d'evitar interpretacions equivocades a la carta de Pius XI, va fer diverses manifestacions algunes de les quals han estat publicades, i a les quals cal afegir el següent:

Primera.—El deutor ha de reconèixer la seva obligació de reparar en el que li sigui possible els danys i perjudicis que hagi pogut causar a un país i als seus habitants.

Segona.—Els creditors — i en aquest cas França i Bèlgica — tenen perfectíssim dret d'exigir la reparació dels dits danys i perjudicis, sempre i quan no s'exigeixi més del que realment el deutor, Alemanya, pugui pagar.

De fet, afegí el cardenal Gasparri, no hi ha tal exigència per part dels creditors, i ja que aquests neguen la sinceritat del Reich, serà perquè creuen que la quantia de les reparacions que actualment demanen no rebassa la capacitat de pagament del Reich.—Havas.

Als teatres de Budapest no s'hi pot arribar tard

Budapest, 29.—El tribunal central ha condemnat a un empresari de teatres a un mes de presó i quinze mil corones hongareses de multa, per haver permès entrar al país de butaques, estant aixecat el teló, a tres espectacles que haurien arribat retrassats.—Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Dissabte, 30 de juny de 1923

L'ideal català al Congrés

El trist paper del Sr. Salvatella

EN una mateixa tarda, foren exposats al Congrés els tres matisos que es distingeixen en el nacionalisme català. El senyor Pla i Deniel portà la veu del sector que vol a tota costa que el nostre plet es resolgui dintre d'Espanya i que consideri que seria un mal immens per aquesta i per Catalunya la separació. El senyor Martínez Domingo fou l'expressió dels que, sentint la plenitud del sentiment nacionalista, desitgen, també, una solució de concòrdia, però que si aquest camí es troba definitivament tancat estan disposats a resistir totes les eventualitats. El senyor Macià fou verb del sentiment francament separatista.

I li tocà al senyor Salvatella recollir aquelles manifestacions, en nom del Govern. I al senyor Salvatella — no recordant-se gens que és català i produint-se com l'assidu concurrent a les tertúlies dels personatges polítics madrilenys — sols se li ocorregué dir que els oradors no devien pas interpretar la voluntat de Catalunya, quan entre ells hi havia tals divergències de criteri.

I precisament succeïx tot el contrari. Aquelles diferències de criteri, aquelles diferents matisacions, demostren que no parlava un partit polític, ni un sector del poble català, sinó tot Catalunya, que, essent en el fons essencialment nacionalista, manifesta aquest sentiment amb les varietats dels diferents temperaments que necessàriament han d'existir en tot poble.

En mig de la incomprensió en què està aquella gent que ens governa, flairava un xic més bé el senyor marquès d'Alhucemas que el pobre senyor Salvatella. Car aquell ja notava dies enrera que, a través dels diferents partits, tots els catalans ens sentíem correligionaris. I el senyor Salvatella no s'adona que, a través de les diferències de temperament i de matis, tots som nacionalistes.

Es tot Catalunya la que sent amb més força cada dia aquest ideal. És la veu de la Pàtria la que, sortint de diferents boques, fa sentir els nostres desigs i les nostres aspiracions. Tot el que es fa per retardar l'hora de satisfer aquestes aspiracions, és agreujar el problema, és treballar per arribar a fer-lo insoluble.

La sentència d'En Bergamín

En les pintoresques declaracions que ha fet En Bergamín a un redactor de «El Liberal» de Madrid, hi ha unes frases finals que semblen una sentència. Ha dit:

«Jo, al meu pas pel ministeri de Finances, vaig evitar que a aquestes hores estiguessin isolats, sobretot a causa de l'aranzel amb vistes a Catalunya, confectionat pel senyor Cambó. El vaig rebaixar i gràcies a això vaig obtenir avantatges per a Espanya.»

Que En Bergamín és un dels polítics anticatalans més convenguts ho sabem de fa molt temps. Però En Bergamín ha arribat més enllà de l'anticatalanisme: ha actuat inclòs contra els interessos d'Espanya, quan a ministre de la Corona es veia obligat a defensar.

Anem a veure breument la manca de consistència de les paraules que ha dedicat En Bergamín a la seva gestió al ministeri de Finances.

Quan la Junta d'Aranzels hagué aprovat el nou aranzel, En Cambó, tenint en compte que la situació econòmica d'Europa estava molt trastabada, va creure convenient suprimir el tracte de nació més afavorida que es posava als tractats comercials. Aquesta era la tendència que se seguia en tots els països en signar acords comercials. Seguint aquest sistema s'obtenia que els avantatges que es donessin a un país no els gaudia un altre, sinó que en cada conveni es particularitzaven les concessions.

Per a fer més fàcils els avantatges que pogués treure Espanya dels acords comercials que anava a concertar, En Cambó preparà un projecte de llei encaminat a fer més elàstica l'aplicació de la segona columna de l'Aranzel. En aquest projecte de llei s'establí que sobre determinades partides que fossin de gran conveniència per a un país estranger negociador es podrien fer rebaixes fins a un 20 per 100 màxim, mitjançant la condició expressa que el país que les rebés

havia de concedir avantatges equivalents. També s'estipulava que aquestes rebaixes no podia gaudir-les un altre país, sinó en virtut de conveni especial.

Quan En Bergamín substituï En Cambó al ministeri de Finances, totes les ambaixades feren saber oficialment que la nova situació política d'Espanya els seria més favorable, tenint el convenciment que no trobarien les resistències amb les quals fins aleshores havien topat per tal que el Govern espanyol accedís a llurs pretensions.

Els fets confirmaren ben aviat les previsions de les ambaixades. En Bergamín, agafà el projecte de llei d'En Cambó i va introduir-hi una frase que falsejava completament el sentit que l'havia inspirat. Era un escarni, una mostra de la «frescor» que caracteritzava al senyor Bergamín. El projecte de llei restava del tot desvirtuat amb l'addició de les paraules «de ordinari».

«De ordinari», a l'extrem abans concret que les rebaixes de certes partides de l'aranzel no podien ésser superiors al 20 per 100. Mentre fou discutit al Congrés i al Senat, En Bergamín donà paraula d'honor que aquest projecte de llei seria aplicat tal com pensava fer-ho En Cambó i que les rebaixes superiors al 20 per 100 serien escassíssimes.

Vingué la negociació dels tractats amb Suïssa, França, Gran Bretanya i Noruega, i en cap d'ells el Govern espanyol no s'havia atingut ni a l'esperit ni a la lletra de la llei d'autoritzacions aranzelàries. Foren concedides rebaixes d'un 30, d'un 40, d'un 50, d'un 60, d'un 70 i fins d'un 80 per 100 sobre infinitat de partides del nou Aranzel. A tots els països esmentats se'ls concedia també la clàusula de nació més afavorida.

Resultaren inútils totes les reclamacions dels representants de les indústries d'Espanya. Inclòs fou desatès l'informe de la Junta Protectora de la Producció que la llei estipulava

com obligatori. Els tractats foren posats en vigor i una vegada més els interessos d'Espanya restaven sacrificats davant les pressions estrangeres.

Ara, En Bergamín, amb tota tranquil·litat, com aquell qui té raó i fa un retret a qui anava equivocada, es vanta d'haver evitat que Espanya restés isolada per culpa de l'Aranzel que la Junta d'Aranzels (i no En Cambó) havia aprovat amb vistes a Espanya (i no a Catalunya). Contra tals inexactituds caldria que hi hagués una sanció, com també hauria de caure en responsabilitat el ministre que d'una manera tan palesa ha actuat contra els interessos del seu país.

Un hom veu, a més a més, que, per al senyor Bergamín, Catalunya no és Espanya. El mateix creuen aquí tots els separatistes.

Els «avantatges» aconseguits per En Bergamín amb les rebaixes de l'Aranzel consisteixen que la balança comercial en tots aquells països amb els quals es negociaren tractats és desfavorable a Espanya en quantitats considerables. Aquests «avantatges» no han satisfet ni tan sols els elements agricultors que tanta pressió feren perquè el Govern espanyol accedís a les previsions dels països estrangers. Avui són unànimes a demanar la denúncia d'aquells tractats amb els quals se'ls va prometre una exportació abundant.

Vegem per exemple els beneficis que ha tret Espanya del seu tractat amb França.

Amb motiu de les campanyes dels viticultors francesos demanant la denúncia dels convenis comercials amb Espanya i Portugal i davant les promeses fetes públicament pel ministre de l'Agricultura M. Chéron que els viticultors seran tot seguit protegits contra la concurrència estrangera, «Le Temps» publicà fa alguns dies un article contra els propòsits del Govern, assegurant que la denúncia del conveni franco-espanyol, ultra beneficiar els viticultors de ben poca cosa, causaria un dany considerable a la indústria francesa que sortí afavorida per les concessions fetes pel Govern espanyol.

Per a demostrar «Le Temps» la conveniència de continuar vigent l'actual conveni franco-espanyol, donava a conèixer les estadístiques duaneres, les quals posaven ben clar que en els quatre primers mesos d'aquest any les compres fetes a Espanya pugen prop de 169 milions, mentre que les vendes passen de 280 milions. En el període corresponent de 1922, quan estaven trencades les relacions econòmiques, l'import de les entrades a Espanya fou de 345 milions, mentre que les entrades a França foren per 105 milions. Per això deia «Le Temps»: «L'interès que tenim a mantenir l'acord franco-espanyol no es limita sols a l'augment constatat en els canvis d'un any a l'altre, sinó pel fet d'haver venut durant els quatre mesos esmentats, 112 milions de francs de mercaderies més del que hem comprat.»

I el mateix cas s'esdevindrà amb Anglaterra, Suïssa i Noruega.

Així i tot no ens ha d'estranyar que En Bergamín defensí la seva obra. Ja sap tothom que és a Madrid el principal advocat de les empreses estrangeres. Però En Cambó pot restar orgullós d'haver procurat confectionar l'Aranzel amb vistes a Catalunya, la qual cosa, malgrat la concepció separatista d'En Bergamín, és haver-lo confectionat amb vistes a Espanya. En canvi, En Bergamín, sols pot vanagloriar-se d'haver-lo fet amb vistes a l'estranger.

Polítiques

GESTIONS D'EN RAFOLS

Acompanyada pel diputat a Corts, N'Enric Rafols, una comissió de Vilafranca, presidida pel regidor senyor Josep Alsina, ha visitat el cap d'Obres públiques de l'Estat, don Blai Sorribas, per a expressar-li els desigs que es pugui realitzar l'adquirat de la carretera de Barcelona a Tarragona, en la travessia de Vilafranca.

Sortiren molt satisfets de l'interès que el senyor Sorribas mostrà a favor de l'obra i de la favorable impressió que té el senyor Rafols que serà aviat un fet el començament de tan cabdal millora.

També comunicà el senyor Sorribas a la comissió, que ahir mateix signà i trameté a Madrid, degudament aprovat, el pressupost per a formigonar els tres quilòmetres de carretera abans d'arribar a Vilafranca, i els tres quilòmetres després de la sortida de la dita vila, anant cap a Tarragona, cabdal millora que tant de benefici ha de reportar als transports en aquella vila.

“El Tribunal de Cuentas”

El cas que en fan a Madrid

PERQUE és vegi el cas que fan a Madrid d'aquell Tribunal de Cuentas del Reino — al qual voldrien que la nostra Mancomunitat quedés sotmesa, prenent així l'engruna d'autonomia que té aquesta Corporació — vegi's el següent cas:

L'any 1920 es celebrà a Madrid un Congrés Postal Universal.

Es gastà enormement, sense mesura. Fou una veritable disbauxa.

Vingué l'hora de formalitzar els comptes. I així ho féu el Ministeri de la Governació.

Els comptes del «Gran Capitán» quedaven enrera.

No hi havia els famosos «pícos, palas y azadones».

Però hi havia grans quantitats esmerçades en «vidrieras artísticas para adornar el salón de sesiones».

I comptes de joies per a presents a les senyores dels congressistes.

I comptes crescutíssims de flors.

I de fondes.

I de bombons.

I d'automòbils.

Hi havia un compte de 600 pessetes per lloguer d'un automòbil per anar del Palace Hotel al Teatre de la Zarzuela.

Que és com si a Barcelona dignéssim anar de l'Ajuntament a la Diputació.

El «Tribunal de Cuentas», astorat, demanà al ministeri de la Governació alguns aclariments d'aquells comptes, a fi de poder-los aprovar en consciència.

I el ministeri de la Governació ha contestat amb una «Real Orden», que diu així:

«Teniendo en cuenta que se trata de un compromiso internacional; Su Majestad el Rey se ha servido disponer que se tengan por definitivamente canceladas las cuentas del Congreso Postal.»

Què és això de voler examinar, aquell Tribunal, els comptes de debò?, devien dir-se al Ministeri.

El «Tribunal de Cuentas» ha d'ésser dòcil instrument dels Governos.

Com els altres.

I si no s'hi presta, ens aprovem els comptes nosaltres mateixos.

Així ho ha fet el Ministeri de la Governació.

ACTE D'AFIRMACIO NACIONALISTA

El Casal Nacionalista de la Barceloneta ens assabenta, que per la premura del temps no ha convidat particularment a totes les entitats nacionalistes adherides a l'ideari de la Lliga Regionalista, així com els representants de la mateixa a l'Ajuntament Mancomunitat i Parlament. Queden invitats tots al dit acte d'afirmació nacionalista, que es realitzarà aquesta nit a dos quarts de deu.

L'ACCIO RADICAL CATALANA A PARIS

Avui, a les nou del vespre, el doctor Francesc Montaña, donarà una conferència a l'Acció Radical francesa de París sobre el tema: «Els partits d'esquerra a Catalunya».

Les Idees i les Imatges

EL COR TROSSEJAT I EL COR SENCER

Parlavem, dies enrera (1), dels sense-cor.

Delem que, a despit de les fortes aparences amb que solen embolcallar-se les persones mancades de cor, en el fons no palesaven sinó feblesa i que, en realitat, no eren altra cosa que uns esperits mutilats.

Convé, però, no confondre mutilats, en el sentit eixorç i pejoratiu del mot, i trossejats, en el noble i feliç sentit trágic de la paraula.

Un esperit mutilat — un cor eixorç — és aquell que ja no experimenta cap emoció davant la dolor general humana, i que es comporta en la vida sense amor ni caritat, amant només a les seves ambicions folles o als seus absurds egoïsmes.

Un esperit trágic — un cor trossejat — és, precisament, el que ha estimat massa o d'una manera massa gran o massa absoluta. La víctima d'un ideal decebut. La gran il·lusió morta.

El mutilat de cor, és un cadàver agitat.

Un cor, a tróssos, és, al contrari, una prova de vitalitat màxima. Pan-teixa encara amb més força. Amb un ritme més pur i més alterós.

Heus ací un exemple perfecte de cor trossejat:

«Vie exécrable, ô jours que corromps l'humanité, je vous surmonte encor, mais mon cœur est brisé!»

Aquest admirable cor a tróssos que canta Jean Moreas, no és, certament, la negació, ni menys encara, la disminució del cor. Ans al contrari. És una superació.

Això no vol dir que hàgim de trossejar-nos a posta el cor per a fer obra bona o obra bella.

El cor sencer d'un Mistral, resulta, sens dubte, un exemplar més pur, més alterós, i, sobretot, més exemplar.

JOSEP MARIA JUNOY

(1) Vegi's LA VEU DE CATALUNYA, data: 4 de juny.

Publicacions rebudes

S'acaben de publicar els números 173 i 174 de «Resena Eclesiàstica», publicació mensual de l'Associació d'Eclesiàstics, de Barcelona, contenint el següent sumari: «Efemèrides balnesianes», Sebastià Puig; «La promoció pontifícia del Dr. Carreras», Josep M. Llovera; «Qüestions pràctico-jurídiques sobre els rectors», El rector i les processons. — El rector i els vicaris. — El rector i la seva jubilació, Josep Vallhonrat; — Documents pontificis. — Resum d'Actes Apostòlics Sedis. — Documents pastorals. — Bibliografia literària. — Bibliografia musical. — Obres literàries rebudes. — Obres musicals rebudes. — «Crònica general», Ricart Aragó.

Acte d'afirmació nacionalista

Organitzat pel "Casal Nacionalista de la Barceloneta", Alegria, 25, per avui, dissabte, a dos quarts de deu del vespre

Parlaran els senyors Agustí Granada, Armand, Caraben, Lluís Valeri, Joan Vidal i Salvó, de la Joventut Nacionalista de Barcelona, i resumirà l'acte el president de la Diputació, EN JOAN VALLÈS I PUJALS

NACIONALISTES: NO HI MANQUEU!

Butlletí internacional

29 de juny de 1923

M. POINCARÉ I LORD CREWE Han arribat a algun acord concret en llurs converses d'aquests dies M. Poincaré i Lord Crewe? Sembla que no. L'únic acord tàcit que presideix aquestes converses és que cal evitar un desacord entre Anglaterra i França que podria ésser definitiu.

Es clar que aquesta situació indecisa no pot ésser prolongada indefinidament, sobretot quan, mentre els aliats parlen, Alemanya trontolla políticament i financeria. La crisi belga ha vingut a complicar la situació, impedit un canvi d'impressions constant i ràpid entre els governs de París i Brussel·les. En aquestes circumstàncies, i malgrat l'actitud impacient de lliberals i treballistes, l'equanimitat de Mr. Stanley Baldwin ha salvat Europa dels més greus perills.

Aquesta equanimitat, però, ha de tenir fatalment un límit, el límit mateix que assenyalen les realitats inexorables de la crisi europea. Sembla que M. Poincaré creu que l'ocupació del Ruhr no constitueix un fracàs com diuen a Londres. I és que a Londres consideren l'operació únicament sota el seu aspecte econòmic i a París veuen també la seva dimensió política. Com diu el corresponent del Times a París, Anglaterra guarda el problema de les reparacions en primer lloc com un afer econòmic, i França en primer lloc com un afer polític.

Mentre subsisteixi aquesta dualitat de concepció, no és possible arribar a un acord concret. Car tot el problema de les relacions entre Anglaterra i França consisteix a cercar els punts de convergència entre els dos països. Fins ara sembla que els governs de França i d'Anglaterra no han trobat sinó els punts de divergència. I és clar que a base de punts de divergència no pot ésser endegat un pensament comú. Si els punts de convergència existeixen, l'interès comú els indicarà el camí. Sembla molt més pràctic cercar aquests punts de convergència, que no pas voler reduir els punts de divergència. L'actitud pacient de Mr. Stanley Baldwin demostra que el primer ministre anglès ha copsat clarament la realitat de la situació i espera trobar aquests punts de convergència. Si no existeixen, aleshores seran inútils totes les temptatives per arribar a un acord concret. L'Entesa, ja prou feble, hauria desaparegut.

Aquesta situació quedarà definida durant la primera quinzena de juliol. Ni l'estat polític i financer d'Alemanya ni l'opinió pública d'Anglaterra consenten més ajornaments. El govern de Londres ha presentat concretament al govern de París quines són les seves veritables intencions al Ruhr. El govern de París no podrà eludir una resposta concreta.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Incomprensió o desamor?

els judicis dels polítics i de la premsa madrilenya sobre els nostres dolors

Un judici antic de l'Unamuno

Quan tracteu d'esbrinar per quina causa els greus problemes de Catalunya no són resolts pels Govern, trobeu la immensa majoria dels catalans exclamen: «Es incomprensió. Desconexen els nostres problemes, no entenen, no els senten com a catalans». Però molts altres precisen: «No és incomprensió, és desamor. No ens estimen, no senten els nostres mals...» És molt interessant anar fent l'examen de les diferents manifestacions de quan es passa un període com aquest, surten de llavis dels ministres i dels homes polítics o apareixen en les columnes dels diaris. Un dels evidents i repetits senyals d'aquesta incomprensió i del desconexament més absolut, i un dels més notats —ja no tant evidents, un dels més velades— manifestacions d'aquesta desafecció, del desamor, és el vist concidir quasi tots els catalans a culpar del que

passa a Barcelona els patrons i els nacionalistes. «Los patronos y los separatistas», com diu «El Imparcial».

Això demostra que el desafecte l'aturat ateny per igual les nostres ansies de llibertat i la nostra riquesa, que són les dues manifestacions més vives de l'esperit patriòtic.

Aquest desafecte no és d'avui; fa molts anys que es respira. Ens ha vingut ara a les mans un article publicat l'any 1907 per l'Unamuno, un home tant representatiu de l'Espanya. Volem reproduir-ne uns paràgrafs que respiren aquell sentiment al qual ens referim.

Trabajan allí mucho, es verdad, pero vocéan más que no trabajan; valen sí, pero sería un negocio redondo comprarlos por lo que valen y venderlos por lo que creen valer. En la ciudad de Barcelona se cree uno a las veces hallarse en un vastísimo arrabal de Tarascón, y se cree

oir en catalán, lengua tan hermana de la lengua provenzal, el grito de combate de los buenos tarasconenses «fem du brut», és a dir, hagamos ruido.

La especial megalomania colectiva o social de que está enferma Barcelona, los lleva a la obligada consecuencia de la megalomania, a un delirio de persecución también colectivo y social. Y así hablan de odio a Cataluña, y se empeñan en ver en buena parte de los restantes españoles una ofensa hacia ellos, hacia los catalanes — más bien los barceloneses — estimándolos acaso hijo de envidia. Y tal odio no existe.

Y esa vanidad, esa petulantia jactancia y jactanciosa petulantia que se masca en el aire de Barcelona, hace que las gentes sencillas y modestas — el castellano, a vuelta de otros defectos, es sencillo y es modesto hasta en su altivez — al encontrarse en aquel ambiente de agresiva petulantia, se sientan heridas y molestas.

Ya el viejo «Poema del Cid», obra del siglo XIII hablando del Conde de Barcelona, dice en su verso 960: «El conde es muy folón y dixo una vanidad.»

Y esto es lo que se observa hoy en la ciudad condal, mucha noble y grande realidad estropeada por la «foloneria», por la jactancia, que está de continuo profiriendo vanidades.

Es un empeño ahincoso y tenaz de convencerle al visitante de cuantas grandezas creen atesorar, y sobre todo de hacérselas ver en términos de comparación.

Esta jactancia, atizada sin duda por adulaciones interesadas de forasteros, es compañera de un ensimismamiento pernicioso y fuente de toda clase de injusticias de juicio.

Porque el costero cantábrico — el gallego, el asturiano, el montañés, el vasco, — no hace tanta «brut», tanto ruido, ni pregonar tanto lo que hace, ni se pavonea tan jactancioso, sino que trabaja en silencio y con tenacidad y sin avaricia.

Y aquí entra el segundo vicio capital que estropea las buenas, bonisimas cualidades de esta gente catalana: la avaricia. El Dante, aquel austero y vengador gibelino que marcó a cada pueblo con su estigma, el Dante los retrató en un verso más conocido que el verso del «poema del Cid» antes citado, y verso también del siglo XIII. En él habló de la «avara pobreza del catalán», de la avara pobreza de los catalanes. Y la «foloneria» o jactancia que dice vanidades y la avara pobreza son dos caracteres que vienen perpetuándose desde antes del siglo XII. Dios sabe desde cuándo, en esta gente industriosa y honrada.

Ambos vicios, la vanidad petulantia y la avaricia codiciosa, brotan de una cualidad, y es la sensualidad. El costero mediterráneo, por lo menos el catalán, es más sensual que apasionado. Su alma no tiene el ardor seco del alma ibérica del interior. Y porque es sensual más que apasionado, el deleite carnal se ofrece tan pródigo y variadamente en Barcelona, y porque es mucho menos apasionado que sensual, odia la matonería y los delitos de sangre son raros en Barcelona.

Es el pueblo en que menos he visto a las gentes rendirse a las observaciones de censura: es un pueblo en que más he visto repudiar a los hombres los caminos del «conocete a ti mismo» colectivo. Siempre están a la defensiva, hasta cuando parece que atacan: cuidan más del escudo que de la espada. Y por esto, que revela en el fondo, lo mismo la vanidad que no es orgullo, una muy vacilante, muy apagada, muy insegura fe en sí mismos, por esto creo que el litoral cantábrico ha de aportar más que el litoral mediterráneo a la futura renovación de España.

I no es cregui que aquest «amor» judicial que forma de nosaltres l'Unamuno fos una impressió de moment.

L'any 1916, o sia, al cap de nou anys, el mateix senyor escrivia:

«Diríase que el pueblo que sufrió la semana trágica se apercibe a domesticar la fiera. ¿El pueblo? Pero es que el pueblo no sufrió entonces, fueron ciertas clases señoriales. ¿Sufrieron? Tampoco, en rigor no sufrieron nada. Aquello, como tantas otras cosas de Barcelona, fue más ruido que otra cosa. Ruido y carnavales. Y tuvo más, mucho más de cómico que no de trágico. Fue acaso en el fondo una liturgia, liturgia plebeya que se vengaba de otra. Una

VIGORIA FIBRAL

DEIA En Josep M. Junoy, en la interessantíssima conferència que donà fa pocs dies a l'Ateneu Barcelonès, que els actuals esdeveniments d'aquesta nova escomesa contra Catalunya posen a prova una vegada més la vigoria fibral i la solidesa biològica del nostre poble.

Es un fet que els moments que vivim són d'una tensió espiritual extraordinària. Qui és que davant de tot el que s'esdevé a Barcelona, i davant de l'espectacle que ofereix la passivitat mal intencionada del Govern, no ha llançat un seguit d'imprecacions, no ha fet tremolar les mans encarracades d'una ira santa, no ha lamentat amb indignació una manca de valor cívic, o no ha tancat els ulls i ha deformat els llavis amb les expressives ondulacions d'un concentrat dolor?

Si tota aquesta potencialitat que representen les infinites vibracions de l'esperit de Barcelona, engendrades per la indignació i la protesta íntima de tots els ciutadans, la poguéssim veure ponderada per l'esclat violent de l'acció pública, ens esruiríem de la quantitat d'energia que el dolor acumula en el cor de la ciutat.

Però ella, la ciutat nostra, va rebent les vergassades dels de fora i dels de dins, les ferides i els ultratges, amb la sublim actitud del màrtir que sap que en la dura prova magnífica el seu esperit immortal.

No és precisament una covardia, una absoluta manca de valor cívic, per bé que cada dia tots fem una acusació d'aquests pecats a la collectivitat ciutadana, la que determina aquesta aparent resignació amb què contemplem el suplici de la ciutat amada. Es el superior instint de la ciutat mateixa que, per damunt de nosaltres i de les nostres covardies individuals, es resisteix a respondre amb una pública, franca i valent violència a la violència oculta, traïdora i covarda, que sols a l'empar d'una impunitat vergonyosa pot prodigar-se.

Però si la ciutat nostra, i amb ella Catalunya, no ens demana precisament una violència activa plena de perills i d'incertituds, tant per a la solució del problema que trasbalsa Barcelona, com per a la sòlida realització de l'ideal d'alliberament nacional, en canvi, amb una imperiosa veu ens exigeix la transformació immediata i eficient de l'energia que suposa la tensió fibral en què vivim.

Transformació d'energia que vol dir també sàvia distribució de tota aquesta força que dintre nostre acumula la indignació i la protesta que brollen de la nostra dignitat de catalans.

Què en treuríem, d'aixecar els punys en l'aire, de flastornar contra la tirania, d'esperar-ho tot d'aquell jorn que, si per atzar arribés, fóra núvol i tenebrós de l'espessa boira que hauria condensat pesadament el baf de totes les impotències? Què n'hauríem tret, de tanta energia perduda, si no l'havíem transformada, enfortint la nostra fe nacionalista, confessant-la sense covardies, en tot moment; exercint una acció d'apostolat constant, sotraquejant les consciències adormides, honorant amb el culte més fervorós la nostra llengua, cercant la unió amorosa de tots els cors, fent-nos dignes individualment i col·lectivament de la llibertat que hem de voler que triomfi al cim de la nostra plenitud espiritual i material, i no damunt d'un munt de runes regat per les llàgrimes de la desolació i de la misèria?

LLUÍS VALERÍ

litúrgia que quemó conventos contra otra que quemó incienso, ya que hoy no puede quemar hereses.»

Quan un gran dolor com el que passà Barcelona l'any 1909 mereix judicis com el transcrit, i quan davant del dolor actual veiem judicis tan semblants, com hem de qualificar els sentiments dels que els emeten?

Dietari històric

30 de juny de 1818

S'INAUGURA EL PRIMER SERVEI DE DILIGÈNCIES ENTRE BARCELONA I VALENCIA

Per un real permís atorgat l'any anterior una companyia catalana, s'establí aquest servei, consistent a fer dues vegades a la setmana, el trajecte d'ací a València i tornada. Els carretges sortien d'ací els dimarts, a les quatre de la tarda, i de València, els dissabtes, a la una de la tarda, portant el correu. Eren de vuit seients, sis a dintre i dos a fora, i tornaven a l'ur destinació els divendres, a les nou del matí, i els dimarts, a les quatre de la matinada.

Segons el lloc que s'ocupava, es pagaven per tot el trajecte 19 i 15 duros, i els trajectes parcials de poble a poble es comptaven a 7 i 5 rals i mig per llegua.

Feta aquest servei la Companyia «Mensajerías», i a l'any següent va establir les «Mensajerías de la Diligència», dedicades a la carrega, establint-se un servei de València a Madrid.

La major seguretat de les carretes, que s'anaven tirant de bandolers, i les exigències del trànsit, feren que anys després es constituís la «Sociedad de Diligencias y Mensajerías de Cataluña», una veritable xarxa de comunicacions, amb cotxes de moltes, i que anaven diàriament d'ací a Figueras i a Igualada, i quatre vegades per setmana de Barcelona a Manresa, tres a Lleida i dues a Saragossa.

Sortien les diligències de la Rambla, al costat de la Font d'Orient, on ara hi ha la caserna de la guàrdia civil, aleshores «Estadística política», o Govern civil. Les altres tenien paradors als hostals del barri de Ribera o de Sant Antoni, de clàssics noms com els de Bona Sort, del Valls, Montserrat, Alba, Sant Agustí, Violí, Girana (encara existent al carrer de l'Olí), Manresa, Montblanc, etcètera.

Sortien pel portals Nou i de Sant Antoni, i, per fer-ho moltes de matinal, es donava una missa per als viatgers a la capella de Sant Angelo, al costat de l'admonestració situada a la Rambla.

Deia aténjer el servei tanta importància que se n'establí un de suplementari per a diverses localitats de Catalunya, que es va anomenar «La Coronilla de Aragón».

El modest ús de les sabines i mitges fortunes tingué ample desenvolupament, essent famoses les fondes del «Escudo de Francia», al carrer Nou de Sant Francesc, i la de les Quatre Nacions, on posaven la gent principal.

ESPIGOLAIRE

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

Robatori. Dos detinguts

Anit passada, a les deu, tres subjectes entraren a un magatzem de llanes del carrer d'Argüelles, 416, propietat de Baptista Comamala, el qual habita a la mateixa casa o magatzem. Per a entrar fracturaren una porta.

Quan ja tenien 300 pessetes, uns coberts d'argent i alguna altra cosa, foren sorpresos per uns guardies de seguretat i fugiren, abandonant una palanqueta, un rossinyol i una llanterna.

Com que no s'aturaven al crit dels agents, aquests els engagaren uns trets, sense tocar-los, aconseguint detenir-ne dos.

Resultaren dir-se Josep Garcia Camps, de 43 anys, d'ofici carter, habitant al carrer de la Lleialtat, 14, i Salvador Freixas Alsina, de 39, flequer, sense domicili.

Aquest va caure en fugir dels agents havent d'anar al dispensari de Gràcia, on li curaren unes ferides al front i cistell.

Foren conduïts a la delegació perquè diguessin el nom del seu company de tasca contra les coses del proxim.

PENINSULA

NOTA POLITICA

Madrid, 29, 10'30 nit

Com que la votació del suplicatori va anar tan bé, ja ningú s'està de dir que la raó d'Estat de la qual parla el senyor Sánchez de Toca ha estat un truc per a justificar el canvi de conducta dels defensors del general Berenguer. No hi hagué amenaça ni perill per al Govern ni per al Parlament, res absolutament que pogués justificar — si és que pot justificar-se — la remesa d'una víctima propiciatòria. Però com s'havia de dir quelcom, resulta que la raó d'Estat és que apareixia dividida la majoria i dividits els conservadors.

Es això raó d'Estat? Donar un nom a una cosa costa ben poc.

No desconeixem que la divisió de la majoria d'unes Corts que acaben d'eleger-se, no és cosa de poca importància. Però faltava veure com la majoria es dividia: només alguns ministeris haurien votat en contra del suplicatori.

El Govern tenia fet un recompte i el dia abans de la votació sabia que tindria més de 30 vots de majoria per a concedir el suplicatori, comptant amb les abstencions dels amics del senyor Sánchez Guerra; perquè si bé alguns ministeris se sabia que votarien en contra, també hi havia conservadors que estaven disposats a votar la concessió.

Els qualificats d'impuñistes tenien perduda la batalla, i per a sortir del mal pas en què s'havien ficat, trobaren salvadora la votació ordinària, per si amb ella es pogués combatre la forta campanya que han fet contra el Consell Suprem de Guerra i Marina.

El que donava autoritat moral als defensors del general Berenguer, era precisament que plantejaven com un cas de consciència la denegació del suplicatori. Segurs de la inculpabilitat del general Berenguer i gairebé segurs que el Tribunal que l'havia de jutjar era parcial (fins d'envejosos de la sort del general Berenguer s'ha qualificat els seus jutjadors), no volien remetre l'«ligat de peus i mans» a magistrats animats de mala passió.

Doncs bé: el cas de consciència s'ha canviat per a evitar l'exteriorització de divisions polítiques que són una realitat flagrant.

Entre els senadors partidaris de la inculpabilitat del general, no n'hi ha hagut cap que hagi evocat el record de don Nicolau Salmerón. En Salmerón deixà la Presidència de la República per no firmar una sentència de mort que repugnava a la seva consciència. Entre els que atlegaven el cas de consciència, no n'hi havia cap que s'hagi rebel·lat contra un acord del comitè de Romanones i el senyor Sánchez de Toca.

El Govern, segueix, com pot veure's per les nostres referències del Consell de Ministres, a la defensiva en el problema de les responsabilitats políti-

ques. Als set mesos, encara no té pla parlamentari per a tramitar el problema. Del Consell d'avui només ha sortit l'ecord de presentar una proposició per a elegir una Comissió en la qual estiguin representades totes les minories, les mateixes minories i la majoria d'on han de sortir els acusats camí de la barra.

Com és natural, cap agrupació concentrarà en remetre els seus, i hi haurà, per tant, tanta votació particular com minories estiguin representades. I es vindrà a parar en què el Govern, amb la seva majoria, haurà d'imposar la seva opinió. Però, quina?

La concentració no passà en les Corts anteriors del vot de censura per als senyors Allende, Lema i Eza; l'acusació contra el Govern Maura era considerada per la presentació de la proposició del senyor Cambó. La primera cosa que cal saber, doncs, és si la Concentració, un cop en el Govern, ha canviat d'opinió i estén les seves acusacions, i, sobretot, la comparança davant el Senat, cosa a la qual s'oposà per no trobar figura de delictes.

De tot això el Govern no en diu ni una paraula; perquè evidentment té por.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 30, 12'30 matinalada.

Despatx oficial de Guerra: «L'Alt Comissari d'Espanya al Marroc participa a aquest ministeri: Sense novetat en tota la zona del protectorat».

AMPLIACIO DEL CONSELL

El contingut de la nota oficial de talla aquells acords del Consell de ministres que es refereixen a l'essència de la majoria de les qüestions tractades.

La reunió ministerial estudià de quingüentament diversos projectes de llei del ministeri del treball. D'ells, el de reforma de la llei d'emigració fou llegit aquesta mateixa tarda al Senat pel senyor Chapaprieta. A més a més es sotmeteren a la consideració dels ministres diversos convenis de caràcter internacional estipulant el règim del treball dels obrers.

Aquesta part del Consell invertí, com és natural, algun temps.

Després començà a estudiar-se la proposta del senyor Gasset sobre la ordenació ferroviària, avançant molt en l'examen del seu contingut. No obstant, com que la matèria és difícil i exigeix atenció profunda, amb l'objecte de no demorar el despatx dels expedients que en gran nombre portaven els ministres, es decidí suspendre la deliberació sobre aquesta matèria per a donar curs als expedients en qüestió. Son detall es conté en la nota oficial.

La part política del Consell tingué dos aspectes; un, la situació de Barcelona; l'altre, la qüestió de les responsabilitats.

Es parlà de Barcelona, del desenvolupament i tràmit del conflicte allí per l'arribada del nou governador erp l'arribada del nou governador civil, senyor Portela... Portava al Consell el ministre de la Governació notícies satisfactòries de l'afectuosa rebuda tributada al senyor Portela, amb assistència, no sols de les autoritats i de diferents representacions, sinó inclús dels elements paternals més significats.

I es tractà la qüestió de les responsabilitats. Fou, a no dubtar, aquesta part de la deliberació del Consell, la més interessant, per la seva transcendència política, en ordre a l'interès general del país.

El criteri del Govern, és conegut en la matèria, no sols per les declaracions formulades i pel contingut d'aquells documents més cridats a contenir-les, sinó per les manifestacions ben recents fetes davant la representació parlamentària. De sort que el que s'estudià, sobre tot, a part de l'examen general de la situació en aquest aspecte i de l'obligat comentari sobre el resultat de la votació d'ahir al dictamen del suplicatori, fou la fórmula per a presentar, amb el resultat pràctic indispensable, aquesta qüestió al Parlament.

No existeix la possibilitat d'arribar en aquest assumpte a la presentació d'un projecte de llei, únic ressort per a la iniciativa del Govern, el qual, per altra part, no vol, per la seva significació i els seus propòsits, cedir a ningú una iniciativa que podria contenir una altra finalitat.

En conseqüència, en principi, es convingué que per elements de la

majoria es presentí una proposició perquè es designi una comissió encarregada de donar un dictamen que permeti l'exigència de responsabilitats en l'ordre polític.

Aquesta comissió tindrà un termini peremptori per a l'exercici de la seva comesa. Aquest termini, com el nombre de persones que han de constituir la comissió esmenjada, serà objecte de deliberació en el propi Consell de ministres.

Aquest Consell se celebrarà el proper dilluns, a les cinc de la tarda, perquè l'assumpte es pugui trobar resolt el dimarts, en reprendre's la setmana parlamentària.

A la reunió ministerial d'aquest mati s'ha tractat molt poc dels assumptes del Marroc. Només s'ha donat compte d'uns telegrames que no ofereixen interès per a la informació.

Els ministres han negat que fos cert que hagués rebut un informe del general Martínez Anido, en el qual es parlava de la possibilitat d'arribar a Alhucemas en dues jornades. Adhuc, al Govern no li cal preguntar aquestes coses ni al general Martínez Anido proposar-les.

Preguntats sobre les referències de les negociacions entre Abd-el-Krim i Espanya, han manifestat els ministres que aquell no ha comparegut ni donat la cara en les dites gestions, però l'acció política continua exercint-se a les habiles per sotmetre i adhuc en aquelles que es donen per insommeses.

La situació és la mateixa d'ara fa vuit o deu dies.

ELS EMPLEATS DE BANCA I BORSA

Les reunions que es venen celebrant entre els banquers i la Junta de representants del Sindicat Lliure professional de Banca i Borsa, de Madrid, han transcorregut dins la més gran cordialitat, arribant a una solució eclectica de les bases presentades ahir a les entitats bancàries per aquesta agrupació social.

Diuen que es reuniran tots els associats en magna assemblea, la qual se celebrarà al Teatre de la Sarsuela, on en votació general seran aprovades o rebutjades les bases elaborades de com a acord entre ambdues parts litigants.

Les impressions que sobre la solució d'aquest conflicte es tenen, són francament optimistes.

EL REI A ALCALA

El Rei, acompanyat del general Milans del Bosch, ha marxat aquest mati a Alcala de Henares per assistir a la remesa a l'arma de cavalleria d'un altar que li donen els cavallers de l'Orde de Calatrava.

L'altar ha estat adquirit per subscripció.

A l'acte també hi ha assistit l'infant don Ferran.

«CALDERILLA» FRANCESA

De fa algunes setmanes es ve notant en gairebé tot Espanya, molt especialment a les provincies del Nord, una invasió de «calderilla» francesa.

Inclús es parla que hi ha en el país veí agents encarregats d'introduir en el nostre país les peces grosses i canviar-les per altres espanyoles que avui tenen més valor efectiu per la baixa del franc, i emportar-se-les després a França.

ARTICLE REPRODUIT

El periòdic «Informaciones» reproduïx l'article que sobre l'actitud del senyor Cambó i la seva possible tornada a la política ha publicat a LA VEU el secretari de la Lliga senyor Agulló (Pol), de qui fa grans elogis.

UN BALL

Anit passada se celebrà un ball al palau dels ducs d'Alba, al qual assistiren els Reis.

Hi estava invitat el general Berenguer.

Es comenta el fet. Sembla que quan el general es disposava a acceptar la invitació algú li exposà la conveniència que no hi anés i s'abstingué d'anar-hi.

MOTORISTA DETINGUT

Els agents del districte de Bonavista Eulogi Consuegra i Lluís Arsera estant al carrer del Príncep de Vergara, veleren passar una motocicleta sense matrícula amb tres individus.

Complint ordres rebudes amb motiu dels atemptats al personal d'autòmnibus, els esmentats agents donaren l'«alto» al conductor, però aquest sens dubte no sentí el requeriment de la policia seguí la seva marxa.

Els agents sol·licitaren l'ajut de

l'amo d'un automòbil que hi havia parat en aquell lloc i amb el vehicle perseguiren la motocicleta pel carrer de Goya fins a la cantonada del de Didac de Leon, on l'aconseguien.

El conductor de la moto, Frederic Sagrario, ingressà a la Comissaria amb importants lesions a la cara produïdes pels agents.

Manifestà que la moto era de proves, i que no es deturà per no conèixer als agents.

Des de la Comissaria fou traslladat el detingut a la Direcció d'Ordre Públic, on s'el posà en llibertat.

UN PREMI

La Real Acadèmia de Ciències Exactes, Físiques i Naturals, ha concedit el premi institut pel duc d'Alba a la memòria titulada: «Estudi descriptiu i raonat dels moderns mètodes que la tècnica i l'economia aconsellen per a l'aprofitament més eficaç possible de les fonts naturals d'energia».

L'autor del treball premiat, és don Joan Colpi Blanco, enginyer industrial, resident a Barcelona.

La mateixa Corporació ha concedit un accésit al catedràtic de l'Institut de Salamea, don Joan Domínguez, per una memòria presentada en el concurs anterior de 1921.

NEGOCIACIONS AMB ABD-EL-KRIM

Meïlla. — El moro Hach-Amari, el qual arribà fa dies a aquesta plaça, a bord d'un vaixell de guerra, i l'actuació del qual era qualificada de misteriosa pel secret guardat als periodistes tant per part de les autoritats indígenes com les espanyoles, ha marxat a Tetuan en un aeroplà militar, pilotat per un capità.

Per indagacions particulars, hem esbrinat que es tracta d'un emissari d'Abd-el-Krim, el qual després de conferenciar amb el general Martínez Anido, ha estat cridat per l'Alt Comissari.

Es diu que és portador d'un escrit d'Abd-el-Krim en el qual el cap benumriaguell fa a Espanya propostes de pau, condensant les negociacions començades pel difunt Dris Ben Said.

De 90 capítols consta segons un notable indígena que es diu ben assabentat que anomena Abd el Krim el seu ultimàtum.

ALCALDE EXPEDIENTAT

Huelva. — Una de les primeres coses que han ocupat el governador civil en possessosar-se del càrrec al seu retorn de Madrid ha estat ordenar la instrucció d'un expedient contra l'alcalde de San Joan del Port per haver permès la celebració d'una «capes» en la qual resultaren dos ferits greus i set de lleus.

L'opinió ha acollit amb unànime elogi la determinació de l'autoritat civil i espera del governador que desterrí d'aquesta província el barbre especulador de les «capes».

MILDIU

Salamanca. — L'aparició de la plaga del Mildiu s'agreuja per moments amenaçant destruir per complet les vinyes.

Per aquesta causa la collita del raïm que es presentava aquest any en immillorables condicions, serà dolenta.

ALCALDE DETINGUT

Còrdova. — Se sap que la guàrdia civil detingué en una fonda d'aquesta ciutat l'alcalde de Santella el qual vingué a refugiar-se a Còrdova per haver tingut incident amb la guàrdia civil d'aquell lloc del qual segurament procedeix l'ordre de detenció. Es desconeixen altres detalls.

EL CONGRES DE SALAMANCA

Salamanca. — Continuen els treballs del Congrés.

Les conferències últimament pronunciatades han estat les següents:

Doctor Da Cunha Fajardo, capítol metge de l'exèrcit portuguès, sobre la tuberculosi humana i els productes alimenticis.

Doctor Ladislau Nieto, inspector de serveis mèdics, sobre història de la farmàcia militar. «La botica» de la Granja de Sant Ildefons 1721-1918.

Doctor Ary Dos Santos. Refracció timpànica.

Doctor Hernani Bastos. Operació canicula-clavicular.

Doctor Pire, professor de Lima, Forma poc coneguda de polidactília.

Doctor Frad Robert, sobre Medicaments i noms patents.

Doctor Fernández Hermoso ha donat una conferència interessantíssim

ma en el paranimf de la Universitat sobre la lluita contra l'avariosi.

L'enginyer de camins senyor Torroja ha donat una notable conferència sobre la Història dels coscos en moviment i les seves aplicacions.

F. general Banus n'ha donat una altra sobre l'àtom i la seva constitució.

El doctor Garrido, sobre el boci i oretinisme endèmic a la «provincia» de Salamanca.

MALALT

Grenada. — S'ha agravat considerablement en sa malaltia el p Manjon, fundador de les Escoles de l'Ave Maria.

Es reben notícies de tota Espanya interessant-se per la seva salut.

NOTES DONOSTIARRES

Sant Sebastià. — Diuen d'Eibar que entre les estacions de Vergara i Zumarraga va caure a la via el guardià frè Lluís Andreu Garcia, de Bilbao, es produí ferides de pronòstic reservat.

La vaga de pintors segueix igual.

Els patrons estudien la fórmula de la comissió mixta que estableix un promedi en els jornals a base dels que regeixen en el gremi de construcció.

Els patrons presentaran les conclusions demà al governador civil. A causa del petard que esclatà anit passada a la Federació Patronal la policia ha practicat dues detencions. Un dels detinguts és sindicalista de l'Unió de Barcelona.

Sembla que aquesta tarda, a les set, la policia es proposava donar una batuda al Sindicat per a detenir alguns individus.

DE GOVERNACIO

Madrid, 30, 2 matinalada.

A Governació ha rebut aquesta matinalada als periodistes el sots-secretari, qui s'ha limitat a manifestar que a Barcelona no havia esdevingut res de particular.

CIVILS A BARCELONA

Còrdova. — Han marxat amb direcció a Barcelona, vint paralles de la guàrdia civil.

FOC AL MARROC

Tànger. — Diuen de la zona francesa que s'estan cremant uns grans boscos de la regió de Mazan amenaçant destruir la població de Kentra.

El foc fa grans progressos.

Els habitants de la dita població estan aterroritzats, pel temor que arribi a incendiar-se el parc de municions, on hi ha gran quantitat de explosius, el qual provocaria una espantosa catàstrofe.

S'han adoptat grans precaucions.

FESTA DE LA VELLESA

Pamplona. — Davant una gran gentada s'ha celebrat als Jardins de Taconeria la Festa de la Vellesa.

Els jardins estaven exornats amb banderes.

Hi assistiren les autoritats i es pronunciaren alguns discursos.

Davant dels vells han desfilat nens de les escoles i els gegants nans.

Els vellets han estat premiats i seguits amb un àpat, essent després passejats per la població en automòbils.

INCENDIS

Avila. — Ha quedat sufocat l'incendi de la fàbrica de farines de Santa Teresa.

Signoren, fins ara, les causes del sinistre.

Santander. — S'ha declarat un terrible incendi a la fàbrica de sàttilles situada a l'avinguda de la Reina Victòria, propietat d'Emili Sánchez.

Malgrat els esforços dels bombers la fàbrica ha quedat destruïda amb de mitja hora.

Les pèrdues són d'importància.

A causa del sinistre quedaran vaga forçosa més de 200 obrers que estaven ocupats en aquesta fàbrica.

Recomanem a les entitats i particulars que tenen a de trametre's articles o notes suplicant la necessitat absoluta (sense qual no ens és possible fer-hi el menor cas d'avaluar degudament els originals amb un got o una grana en un got)

El problema català a les Corts

Els discursos dels senyors Marcellí Domingo i Estadella

Els nostres lectors ja coneixen els discursos dels senyors Duran i Ventosa i Rahola, que hem reproduït íntegrament.

També han parlat a les Corts, sobre el problema català, els senyors Marcellí Domingo, de la minoria republicana catalana, i Estadella, conseller de la Mancomunitat de Catalunya, com ja saben els nostres lectors per les informacions que hem publicat de les sessions del Senat i del Congrés.

En la impossibilitat de reproduir íntegrament aquests discursos, per manca material d'espai, volem, però, inserir-ne els paràgrafs més interessants:

En Marcellí Domingo al Congrés

(De l'extracte oficial de la sessió del 21 de juny).

El Sr. Domingo (D. Marcellí). — Assistim a este debate, Sres. diputats, con la dolorosa impressió, impressió íntima, de su esterilidad y de su inepticia. Un nuevo debate sobre la situación de Barcelona y sobre el problema de Cataluña, es como el debate que en todas las legislaturas se plantea sobre el problema de Marruecos. Cada legislatura trae, a través ya de una porción de lustros, los mismos debates: el debate sobre el problema de Barcelona; el debate sobre el problema de Marruecos. Y cada vez que estos problemas tienen que plantearse, de una legislatura a la otra, hay que señalar en estos problemas el de Barcelona y el de Marruecos, que presentan mayores síntomas de gravedad, que cada vez los problemas tienen menos probabilidades de solución. Esta incapacidad, esta insensibilidad a esta debilidad del Estado ante problemas como el de Barcelona y el de Marruecos, problemas planteados en todos los países y en todos los países rápidamente resueltos, dan la sensación de lo que el Estado español es. Este Estado español que acaba de salir de unas elecciones en las que se ha presentado, en todos aquellos lugares donde no ha habido manifestación alguna de opinión ni problemas planteados, con una impresión de fuerza imponderable, moviendo todos los organismos del Estado, suspendiendo Ayuntamientos, trasladando jueces, haciendo presión sobre las Audiencias, ejerciendo coacción sobre el Tribunal Supremo, dando, en fin, la impresión de una fortaleza extraordinaria, en cuanto se encuentra ante problemas como los de Barcelona y Marruecos, en que debe haber seriedad, capacidad y autoridad, el Estado desaparece totalmente, no existe, y esos problemas fáciles, sencillos, planteados en todos los países y en todos ellos resueltos, aquí prolongan de año en año, de lustro en lustro, cada vez más agravados ante ellos cada vez más inquieto, insensible e impotente el Estado.

Y aunque con el convencimiento de que los problemas planteados aquí tienen fácilmente solución, nosotros, aun con esa íntima y dolorosa impresión, intervenimos en este debate, porque la situación de Barcelona, el problema de Cataluña, nos estulan a diario a traerlos aquí.

Este separatismo no es más que un movimiento revolucionario que se produce en Barcelona contra un Estado que no ha sabido atender a los problemas de Cataluña, contra un Estado que no ha sabido estar presente en las horas de angustia e inquietud que Barcelona ha sentido.

No nos asusta a nosotros este separatismo, ni os debiera asustar a vosotros, que este separatismo de los que gritan tal vez muera España no es tan grave como el de los que en este ambiente de irresponsabilidad van dejando que España vaya muriendo. Este separatismo de los que con fe afirman la existencia de su nacionalidad y dentro de su nacionalidad quieren vivir vida europea, en una unidad de civilización superior a la que representa la unidad de España, merece un respeto y una atención que no merece el separatismo de los que sin fe van dejando que España vaya viviendo esta vida de laxitud, en que todos los problemas quedan sin resolver. Es más grave el separatismo de los que sin fe viven ausentes completamente de sus funciones civiles o se expatrian y fuera de España, en patrias distintas, forman su casa, su hogar, establecen su vida y se desentienden completamente de los problemas de su país. El separatismo grave no es el de los que se quedan queriendo reconstituir nuevamente el país; el separatismo doloroso es el de los que lo acaban de deshacer o el de los que se van porque no les preocupa ni si se deshace ni si se rehace.

Este último aspecto, el de ese problema separatista que rápidamente abordo y rápidamente acabo, es también el de la inexistencia del Estado ante el problema de Cataluña. Desde aquel hombre, Sagasta, que consideraba el problema regionalista como un problema que atentaba contra la unidad de la Patria, a los liberales de hoy, que han asistido algunos con nosotros a la Asamblea de Municipios, y otros han hecho aquí manifestaciones categóricas respecto a la autonomía de Cataluña, va una diferencia enorme en las palabras; en los actos, en los hechos, en la manera de proceder, ninguna. Porque en estas horas de inquietud en Cataluña, en que la masa proletaria, desencantada de la política, vive una vida de apatía en el sindicalismo, y en que una gran cantidad de hombres se lanzan al separatismo, vosotros habéis realizado unas elecciones, y en estas elecciones, en Cataluña, habéis dado un ejemplo de desenfreno, de falta de respeto a los derechos ciudadanos, de atentados contra los Municipios, de impudicia política, como no lo ha dado en mucho tiempo ningún otro partido de los que se han sentado en el banco azul. ¿Sabéis el estrago que esto ha representado? ¿Sabéis el estímulo que esto ha constituido, en unos, en los obreros, para continuar en el sindicalismo revolucionario, en otros, en los nacionalistas, para afirmar con más violencia, con más convicción, con más pasión su separatismo?

Nosotros, los hombres que nos sentamos aquí, no somos separatistas, separatistas de los que quieren vivir solos, separatistas de los que quieren resolver solos el problema de Cataluña; nosotros, hombres de izquierda, no podemos olvidar, no debemos olvidar, que en horas de inquietud en Cataluña, en que el problema catalán se ha planteado con apremio, los hombres de izquierda de España han estado al lado de Cataluña; que Salmerón fue el que acudido el movimiento de Solidaridad Catalana; que el hombre que nos preside y los socialistas han asistido en Barcelona a la Asamblea de parlamentarios; que la Asamblea de municipios tuvo la adhesión de las fuerzas reformistas y de las fuerzas socialistas. No somos separatistas, porque creemos en la existencia del espíritu civil de estos hombres y de estas fuerzas, y tenemos la convicción de que el problema de Cataluña puede resolverse aun, dentro de esta cordialidad y de esta posibilidad de relaciones entre los hombres liberales de allí y los hombres liberales de aquí. Pero decimos que, sin ser separatistas, si vosotros no vais a considerar vivo el problema de Cataluña hasta que este problema de Cataluña sea una lucha cruenta, un conflicto de sangre, una guerra civil, si creéis

esto, entonces nosotros, que no somos separatistas, ante una agresión del Estado español a los hombres de Cataluña que no quieran vivir unidos a este Estado, que no gobierna para Cataluña, que no gobierna para España, nos sentiremos todos unidos allí y todos reclamaremos la soberanía para nuestra tierra, y todos lucharemos contra el Estado español para obtener esa soberanía. (Rumores.)

Ahora nosotros os ofrecemos aun una solución. El año 18 nosotros, en Barcelona, en la Asamblea de Municipios, a la que asistieron la casi totalidad de los Municipios de Cataluña y a la que asistieron representaciones de todas las fuerzas políticas, liberales, conservadoras, socialistas y reformistas, redactamos un Estatuto, Estatuto que aceptamos todos, Estatuto que aceptó la totalidad de nuestro pueblo. Aquel Estatuto se trajo aquí; no fue aprobado. Aquel Estatuto era la última palabra de Cataluña, de toda Cataluña, de la Cataluña que tenía representación en los partidos históricos españoles, en los partidos que gobernaban y de la Cataluña que continuaba con el máximo separatismo. Todos acudimos al Estado con nuestro Estatuto. Aquel Estatuto podía ser aun la solución. Con aquel Estatuto vosotros podríais acercaros a Cataluña, acercaros a todos los catalanes y traer aún la paz a Cataluña. ¿No lo habéis? ¿No tenéis independencia para hacerlo? ¿No sentís emoción liberal, audacia liberal, valentía liberal para enfrentarnos con este problema, el problema de Cataluña, el problema de la situación social de Barcelona y resolverlo? ¿No tenéis valor para proceder con actos, con actos rápidos, inmediatos, no con palabras?

Nosotros somos hombres de optimismo, de pleno optimismo, de fuerte optimismo. Si vosotros, una de las últimas fuerzas que le quedan a la Monarquía, la Monarquía que ha ido gastando todo: partidos políticos, Magistratura, Hacienda, Ejército; si vosotros, la fuerza que representa un máximo exponente de liberalismo, no acudís rápidamente, con espíritu liberal, con actos, a resolverlo, no nos inquietaremos. Nosotros somos hombres de fuerte optimismo. Creemos en Cataluña. Estas mismas turbulencias apasionadas, estos mismos dramas cruentos de Cataluña, nos hacen creer en la vitalidad de Cataluña. Como creemos en España. Creemos en España, en el nombre de España, en la tierra de España. La tierra está yerma, como está yerma el alma del hombre. El día que a la tierra de España le des todo el cuidado que a la tierra se le da en el mundo, la tierra de España producirá una cantidad enorme de riqueza, como producirá una cantidad enorme de riqueza el alma del español el día que la cultiveis como ella se cultiva en todo el mundo. (Muy bien.)

Yo he visto al español en América, al español que ha roto con el Estado, que se ha expatriado, que no tiene el obstáculo del Estado, y el español de América es una garantía de lo que pueda ser el español de España, de aquí, el día que el Estado español sea una cosa distinta a lo que es el Estado español actual. Creo en Cataluña y creo en España, y porque creo en Cataluña y creo en España, creo también que ha de venir un momento en que Cataluña y España han de unirse para romper, para acabar con el Estado, y el último día del Estado tengo el convencimiento que será el primer día del resurgimiento del país. Nada más.

En Josep Estadella al Senat

(De l'extracte oficial de la sessió del 22 de juny.)

El Sr. Estadella. — Señores senadores: ante todo, un saludo respetuosísimo a la Cámara; y con el saludo, el plegue; mejor dicho, la promesa, la seguridad de que todas mis intervenciones parlamentarias, por modestas que ellas sean, no han de estar inspiradas por otro estímulo, por otro acicate, que el interés del país, que es el que nos preocupa por igual a todos.

Yo sé decir que la otra tarde, en tardes pasadas mejor dicho, cuando aquí se discutía el Mensaje de la Co-

rona, entre notas serias i notas cómicas e incluso alguna nota trágica (y el trágico aquí era nuestro querido compañero el señor marqués de Villavieja de Asturias, una especie de general Pavia, pistola en mano, no tan afortunado como el insurgente general, no porque le falte valor, sino porque hay más entereza en el banco azul), mientras aquí tenía lugar la discusión del Mensaje de la Corona, repito, yo me lastimaba íntimamente, yo me lamentaba de que no saliera a colación el problema catalán, y me disponía a ponerlo sobre el tapete, porque creía cumplir con un deber, cuando el señor Burgoz Mazo tuvo para él una alusión oportunísima, y cuando me enteré que el Gobierno, a ruego de los señores regionalistas, estaba dispuesto a iniciar un debate y ya en esta convicción, yo reprimí mis anhelos y me recliné en mi trinchera; esperé el momento oportuno de intervenir, y ese momento llegó muy pronto, porque el discurso del señor Durán y Ventosa, discurso, como de él, muy elocuente, se derivaban incitaciones a la intervención mía, del discurso del señor presidente del Consejo de Ministros, quizá no tan ponderado como el del señor Durán y Ventosa, salían imperiosidades que me obligaban a hacer uso de la palabra y a situarme ante ese problema en cuestión.

Aquí estoy para hablar de ese problema, y he pedido la palabra porque mi condición de senador por Barcelona me lo impone así, y, además, señores senadores, porque yo vengo a constituir aquí una minoría, si cuantitativamente igual a aquella minoría que constituye el señor conde del Moral de Calatrava, en calidad muy inferior, sin duda, a aquella, porque yo no tengo las dotes que adornan a tan esclarecido prócer; pero, así y todo, constituyo una minoría, para la que pido al señor presidente todas las prerrogativas a que haya lugar. Y como no me considero un solitario en mi modo de ver y concebir el problema de Cataluña, y como, por otra parte, no pertenezco a partido catalanista alguno, y me encuentro en una situación equidistante de las amarguras del separatismo y de las morbosidades uniformistas que, en mi concepto, han ocasionado mucho daño al Estado nuestro, yo me oree con una autoridad especial para intervenir, y espero que mis palabras no han de dejar de ser interesantes. Y ya puestas las cosas en este lugar, he de decir, Sres. senadores, que yo vengo aquí esta tarde a guisa de informador, vengo a depurar una información ante el Senado, vengo a informar ante el Senado, sobre el estado verdadero, el estado real del problema catalán; porque entiendo que es tan grave, que lo menos que se nos puede pedir a todos es que nos dejemos de enfemismos y convencionalismos, y hablémos con absoluta transparencia, porque sólo así podremos perseguir la solución que hace falta a ese problema. Yo sé decir, señores senadores, que el problema catalán está hoy más agudizado que nunca; yo sé decir, señores senadores, que los hombres de la Liga Regionalista no representan más que a un sector del catalanismo, no a todo el catalanismo, ni mucho menos; y eso significa que cuando se trate de abordar a fondo esta cuestión, el Gobierno ha de contar con el concurso de otros procuradores, para que intervengan desde puntos de vista distintos; y he de decirlos también que de las palabras del señor presidente del Consejo de Ministros y de las interrupciones apasionadas de los señores senadores yo saqué la impresión honrada, y ojalá que me equivoque de que continúa reinando entre nosotros Doña Incomprensión, esta señora que engendra tanta obscuridad y tantos males, y que el problema catalán no será resuelto en esta legislatura. Eso es lo que creo, y eso es lo que vengo a decir en este momento.

El problema catalán, he dicho, está más agudizado que nunca. No voy a entrar aquí en disquisiciones de carácter doctrinal, no voy aquí a reproducirlos, porque los conocéis sobradamente, las causas, los fundamentos en que el catalanismo apoya su doctrina; yo no sacaré a colación, señores senadores, aquella famosa teoría de los cráneos; levantaré aquí una protesta, indudablemente, muy envidada, de mis compañeros en profesión, los señores médicos, que con seguridad me saldrían al paso inmediatamente; yo no aduciré aquí argumentos de carácter étnico, que justifican y explican el catalanismo, ni argumentos de carácter histórico, ni argumentos de carácter tradicional; todo eso tiene Cataluña para poderlo presentar a la justificación de España; pero aunque no lo tuviera, aunque Cataluña no hubiera sido patria, aunque no hubiera tenido nunca tradición ni historia, aunque Cataluña no contara con hechos gloriosos en su pasado, aunque Cataluña fuese una nacionalidad que hubiese vivido siempre bajo el yugo de una esclavitud desamparada y misérrima, desde el momento en que esa personalidad se ha agudizado y desde el momento en que surgiera la voluntad de ser libre, en mi concepto tendría derecho a serlo, porque en el momento en que se determina una personalidad, la libertad es cosa inherente a ella; de manera que no nos detengamos en disquisiciones, no nos detengamos en doctrinas y vamos a los hechos.

El problema catalán está más agudizado que nunca y más que nunca necesita de una solución. Vosotros sabéis, lo decía el otro día el señor presidente del Consejo de Ministros, que este no es un problema nuevo, que es un problema que se ha encontrado ya al Gobierno; claro que no es un problema nuevo, señor presidente del Consejo de Ministros; es un problema viejo, es un problema secular, como el problema de todas las patrias; ese problema tiene lo que tienen todos los problemas sólidos, esenciales, tiene un espíritu de continuidad, tiene un «esprit de suite»; pero de cuando en cuando se manifiesta con estridencias, y cuando surgen esas estridencias y esas explosiones después de un lapso de reposo, es cuando se preocupan los Gobiernos del problema catalán, y se preocupan, no porque a los Gobiernos les animen inquietudes de carácter constructivo, sino que se preocupan porque el estallido de esos problemas, el estallido de esas estridencias rompe la siesta de los Gobiernos y viene a torcer esta «lar niente», que suele ser el encanto y la ilusión de la mayoría de los gobernantes, no de España, sino de todos los países.

Ha tenido frecuentes estridencias el problema catalán; vosotros las conocéis. Tuvo, primero, al menos de nuestro recuerdo, aquella Solidaridad Catalana, a la que se sumaron la mayoría de los elementos políticos de Cataluña, la inmensa mayoría; tuvo más tarde aquella Asamblea de alcaldes, aquella Asamblea de parlamentarios, a la que se sumaron todas las agrupaciones políticas de Cataluña, incluso las dinásticas, incluso las radicales, las republicanas de todas especies, y no solamente se sumaron a ella todos los sectores políticos de toda Cataluña, sino que se sumaron parlamentarios de fuera de Cataluña, como los socialistas, como los reformistas, el propio D. Melquíades Álvarez, que en estos momentos tanto calor da a este Gobierno y que iba a la Asamblea de parlamentarios indudablemente porque consideraba que aquello podía ser motivo para la explosión del movimiento popular que viniese a transformar la estructura del Estado español.

Pero esos movimientos, que debían ser recogidos y encauzados por el Gobierno, el Gobierno se tendría que haber apresurado a ir allá a flor de manantial, a captarlos y hacerlos fecundos para el país; esos movimientos, que eran una refutación a la afirmación, aquella de escepticismo lanzada por un hombre eminente español, por el señor Silveira, cuando escribía aquella especie de epíteto que decía que España no tenía pulso; esas demostraciones de opinión popular, esos latidos del pueblo no fueron debidamente aprovechados en su tiempo y se malbarataron, se echaron a perder, por la torpeza de unos, por la indolencia de otros y quizá por la malicia de los más. Consecuencia de ese último estallido de la Asamblea de parlamentarios fue la intervención de políticos catalanes en

las deliberaciones del Gobierno. Entran a formar Gobierno con el señor García Prieto dos políticos catalanes: uno representante de la derecha del regionalismo, y otro, representante de la izquierda, el señor Ventosa y Calvell y el señor Rodés. Criticaron el gesto de estos señores muchos elementos que después se han entregado con armas y bagajes, sin escrúpulos de ninguna naturaleza; criticaron este gesto, que yo califico de sacrificio, muchos elementos que después han dado pruebas de una menor entera, de una menor firmeza de convicción que aquellos señores en cuestión, y el pueblo catalán, señores senadores, abrió un crédito al intervencionismo, porque el intervencionismo esperaba muchas cosas; pero la lección de los hechos ha sembrado la desconfianza en el pueblo catalán, y esa confianza en el intervencionismo ha sido retirada ya, y consecuencia de esa suspensión de confianza ha sido el resultado de las últimas elecciones provinciales, en Barcelona y la retirada del señor Cambó, esa retirada a la que habéis hecho unos funerales de quinta clase, esa retirada que os debiera preocupar muy mucho, porque no solamente significa la amputación en la colaboración de los negocios del Estado español de una alta mentalidad, sino que tiene otro valor por los móviles, por las causas que la han engendrado.

Y esos móviles, son un espíritu de protesta por el intervencionismo, y como consecuencia de este espíritu de protesta, cristalizándose este espíritu, ha surgido en Cataluña ese movimiento, francamente, abiertamente, valientemente separatista—yo lo digo aquí sin aquellos eufemismos que el señor Durán y Ventosa—, que es el movimiento de Acción catalana. Y esos señores de Acción catalana proponen a los cuatro vientos que no quieren nada del Estado español, que no quieren siquiera dialogar con Madrid, y dicen que ellos no van a venir aquí a hacer una obra de intervención a cambio de mercedes inmediatas, sino que ellos se van a limitar a hacer una obra de despertamiento colectivo en Cataluña, para fines ulteriores.

Y esos señores que se muestran así, repito, lo dicen a los cuatro vientos; y esos señores habían designado a uno de los suyos, a su líder, para que viniera a hacer analogías manifestaciones aquí, en el Parlamento del Estado español, en un viaje único.

Ahora bien; yo os digo, señores senadores, que os engañan aquellos que os dicen que esos elementos de Acción catalana están constituidos por cuatro mozalbetes bulliciosos, por cuatro cerebros atolondrados, que distraen sus ociosidades domingueras cantando «Els Segadors» o jugando al separatismo. No; aquí hay que decir la verdad. Ese movimiento de Acción catalana está integrado por un sector importantísimo de nuestra tierra, y a ese movimiento están sumados, no solamente hombres que frisan en los cuarenta y los cincuenta años, sino que está integrado por una parte de la «élite» de la juventud catalana, esa juventud que en estos últimos tiempos tanto ha exaltado el nivel cultural de Cataluña, esa juventud que asiste a Asambleas y Congresos por el mundo, y se pone en contacto con los grandes hombres, esa juventud que lleva a Cataluña por caminos espirituales de progreso, caminos espirituales muy lentos y dolorosos, pero también muy difíciles y muy fecundos.

Esos son los elementos de Acción catalana; esos son los elementos que no quieren venir aquí; que por primera vez, de una manera valiente dicen i afirman y sostienen i defienden los principios del separatismo. ¡Enhorabuena! ¡Enhorabuena, que se haya hecho un rayo de luz y se aclare, planteándolo en debida forma, el problema catalán! Enhorabuena, porque así cada cual se situará en su lugar, y cada uno sabrá el lado por el que tiene que decidirse y las resoluciones que tiene que tomar.

Al lado de Acción catalana, frente a Acción catalana hay otras sectores: el regionalismo, que tiene una gran fuerza, que tiene unas masas organizadas imponentes, que no han perdido todavía la fe en la intervención, y que de una manera concreta proclaman el deseo de encontrar una solución armónica para resolver los problemas de Cataluña y España. Y al margen de esos dos grupos, hay otros sectores dispersos de nacionalismo, que no militan en Acción catalana, ni en la Liga Regionalista, y fuera de esto, ya no queda nada más, porque si quedan grupos de opinión, muy respetables, en el sentido monárquico y en el sentido re-

publicano, éstos no tienen un significado tradicional en la política de Cataluña que estamos estudiando aquí en este momento. Pues esta es la cuestión, ese es el panorama, y va ver el Gobierno de S. M., va ver el señor Presidente del Consejo, si en el fondo de ese panorama hay nubarrones cargados de responsabilidades que gravitan sobre su cabeza y sobre la cabeza de todos, que son el augurio de una tempestad de odio y de un derramamiento de sangre en España, si no se pone remedio de una manera inmediata a este problema.

Yo os digo, señores senadores, que es preciso, ante todo, que sentemos una afirmación: el problema de Cataluña no es un problema de regionalismo; el problema de Cataluña, no os engañéis, no es un problema de desadministración; el problema de Cataluña no es un problema de buena administración; el problema de Cataluña es un problema que, o no se enfoca, o se ha de enfocar empezando por reconocer el carácter nacional de la tierra catalana. Si no enfocáis así este problema, no lo resolveréis, y os lo dice un senador que ha empezado por manifestar que no militaba en ningún partido catalanista.

Para ese problema, una vez sentada esa afirmación, no hay más que un solo remedio: o reconocer que Cataluña tiene derecho a todas las prerrogativas que van inherentes a una personalidad, o reconocer que no tiene derecho. Si reconocéis que no tiene derecho, no perdáis el tiempo, y decidís a los catalanes que no se admita ni siquiera el planteamiento de este problema.

Decía la otra tarde el señor presidente del Consejo de ministros: «Es que se trata de formular aquí en el Senado la aspiración del separatismo». Porque si se trata de formular aquí la aspiración del separatismo, ni diálogo. Y yo decía, señor presidente del Consejo: Aun reconociendo la personalidad de la nacionalidad de Cataluña, aun reconociendo que para esa personalidad no bastaría la concesión de una autonomía política bien amplia, su señoría, como hombre liberal, no tenía derecho de ninguna manera a rehuir el que incluso la cuestión del separatismo se planteara en esta Cámara si algún señor senador había que tuviera la valentía de plantearla de una manera serena. Y yo decía también en aquellos momentos que por la inteligencia liberal del señor presidente del Consejo y por la inteligencia liberal de aquellos correligionarios suyos que la aplaudían, en aquellos momentos indudablemente pasó alguna nube que la ensombreciera y que la desfigurara. Señor presidente del Consejo: aquí, en esto de la libertad, podemos hablar de todo; el problema de Cataluña es un problema de libertad colectiva, y en todos los países del mundo los problemas de libertad colectiva los han resuelto los partidos liberales, por lo cual no vais a ser vosotros una excepción. Os equivocáis cuando decís que hablar aquí de autonomía política de Cataluña muy amplia es hablar de peligros para la unidad de la Patria. Hace unos años que os lo dijo en esta o en la otra Cámara un parlamentario catalán, mi distinguido amigo y maestro en muchas cosas el señor Rodés, cuando decía que sustentar y ofrecer la autonomía política para Cataluña no era afirmar un peligro para la integridad de la Patria, y añadía que era una herejía de la política y que esa herejía se volvía un absurdo cuando era pronunciada por labios liberales.

En todas las partes del mundo han sido los partidos liberales los que han resuelto los problemas de libertad, y vosotros no debéis ser una excepción. O desahuciar, o desengañar de buenas a primeras a Cataluña, o abordar el problema con toda transparencia y con toda decisión. La unidad de la Patria, la salud del Estado, la España grande. ¿Qué es eso de la unidad de la Patria, señores? Porque cuando habéis de la unidad de la Patria yo no sé a qué os referís. ¿Os referís a una Patria que hace siglos y siglos viene desmoronándose? Porque eso que vosotros llamáis unidad, a mi vista se antoja algo así como una colección de zurdidos hechos con hilo muy frágil, que se rompen al menor estirón y que dejan las carnes al descubierto. ¿La unidad de la Patria! ¿Qué es España? (Grandes rumores y protestas en todos los lados de la Cámara. —El señor presidente agita la campanilla, tratando de imponer silencio.)

España, o no es nada... (Se reproducen los rumores—Grandes protestas.—El señor presidente continúa

agitando la campanilla. Varios señores senadores: ¡Fuera, fuera!)

Yo he dicho, señores senadores, y reclamo calma para vuestros nervios, porque si no no la tendría para los míos; yo he dicho, señores, que España no era nada, o era una suma o un conjunto de patrias. Eso he dicho, señores senadores. (Continúan los rumores.) Y he de decir más. Yo siento la España grande con sinceridad; lo que hay es que quizá a esa España me la imagino de una forma distinta de aquella en que os la imagináis vosotros, y creo que, por lo menos, mi criterio es tan respetable como el vuestro. Yo, a esa España grande no la quiero como un gran cuartel, como un gran convento de ventanillas equidistantes, de patios de una uniformidad aterradora, en donde a la misma hora y sin tener, quizá, apetito, han de comer furrielles y legos la misma bazofia. Yo no concibo la España uniformista de esta suerte, sino que concibo la España una i varia. Cuando hablo de la España grande, siento escalfados de emoción, porque dentro de esta España veo desplegadas libremente otras patrias, sin otras limitaciones a su libertad que las que se derivan de su convivencia; sin otras limitaciones que las que impone el propio límite de la libertad humana, que acaba la de uno donde empieza la de otro. Así veo yo a mi España, y así la quiero yo, y por eso proponía una solución que se sintetiza en estas palabras: unidad en la variedad. No mutileis estas personalidades; exaltarías todavía más. (No ha fracasado ya lo suficiente el uniformismo y el centralismo en el Estado español?)

Y como esa política ha fracasado, como esa política centralista fracasó, por eso venía yo a aconsejar la aplicación de esa política de la unidad en la variedad. Eso es lo que deseo y lo que quiero, y eso es lo que hay que pedir para España. ¿Y qué hay de pecado en eso? Yo sé que teóricamente me diréis que nada, porque sois gentes razonadoras; y os han de faltar argumentos (y honradez y sinceridad la tenéis sobrada) para sostener lo contrario. Me diréis que nada; pero hay en el fondo de la mayor parte de nuestras almas un prejuicio, hay algo en vosotros muy tradicional, que os incapacita para llevar este anhelo justo a la práctica, y cuando hablamos de hechos y no de promesas, porque de promesas el «Diario de las Sesiones» está lleno; cuando hablamos de los hechos, ya damos los primeros tropezos, y tropezamos, por ejemplo, en la cuestión de la diversidad de leyes, y tropezamos, por ejemplo, en la cuestión de la multiplicidad de idiomas, y vosotros entendéis que hablar de multiplicidad de leyes y de idiomas es tanto como preparar la destrucción de la unidad del Estado español. Y yo os digo que no, que andáis equivocados, que el experimento se hizo ya infinitas veces en nuestro país, y que el experimento, como sabéis, se hace en otros países del mundo. (Multiplicidad de leyes! Pues qué, no hemos tenido, por ejemplo, nosotros jefes de Estado, magnates temidos por su valimiento y por su poder, reyes españoles que acudían a las Cortes que se celebraban en diversos países, y allí sancionaban con su real presencia la promulgación de leyes diversas? Pues qué, esos reyes, para poderse acercar mejor a sus súbditos y para que éstos se acercasen mejor a ellos, no se preocupaban de aprender previamente todos los idiomas de su país, y, esgrimiendo esos idiomas, acudían a esos Congresos y los honraban y se honraban ellos al promulgar las leyes en cada una de esas Cortes? ¿Es que esto no es una verdad? ¿Es que habéis cambiado de opinión? Pues si habéis cambiado de opinión, os he de decir que los gobernantes, los hombres de Estado que en estos tiempos creen que la multiplicidad de leyes y la multiplicidad de idiomas puede ser un obstáculo para la unión del Estado, esos gobernantes y esos jefes habrán nacido para regir los destinos de un Estado efímero; pero no de un Estado, de un pueblo potente y expansivo. No veo en ello ninguna dificultad, no veo en ello ningún inconveniente, y si vosotros lo veis, enunciarlo de una manera clara, que estamos nosotros dispuestos a discutirlo.

Separatismo: separatismo geográfico. Yo le doy un valor muy relativo a eso del separatismo geográfico, señor presidente del Consejo de ministros. Yo, cuando me imagino esa patria grande, que pintaba hace un momento, esa España grande, yo quería ver reunida en ella en am-

gible convivencia a todas las patrias, pero por su voluntad, no porque nadie les imponga este deber; que el que no quiera formar con nosotros, se vaya. Por su voluntad yo quería que estas patrias estuviesen unidas, aportando a esa patria grande común, a ese Estado común, todo lo que en ellas haya de característico, cuanto más característico y más típico mejor, y si alguna se va, que se vaya, con tal de que las restantes queden es estado saludable. No os preocupe el separatismo geográfico; lo que os ha de preocupar es el separatismo espiritual, y el separatismo espiritual ha puesto sus raíces ya en toda España. (Grandes rumores. —Varios señores senadores: No es verdad.) Toda España está infectada de separatistas espirituales. (Se reproducen los rumores.) Old: de ciudadanos que se encuentran divorciados del Estado, que no suscriben en la actualidad las normas que el Estado les otorga. En este sentido hablo de separatismo espiritual no en el sentido de que estos ciudadanos quieran hacerse súbditos de otros países; en el sentido de desencanto que cuende, que se alberga en el corazón de los ciudadanos.

Y este separatismo ¿quién lo engendra? Aquí si que hay causas bien hondas que estudiar y aquí si que conviene poner inmediato remedio. Ese separatismo espiritual, ese desencanto general—si os ofende la palabra separatismo—, ¿quién lo engendra? ¿Pues lo engendra esa orgía económica en que nos hallamos: lo engendra ese agobio de nuestras clases productoras; lo engendra el terrorismo, señores senadores, que es como una especie de lupus de la cuestión social, pero que no es la cuestión social misma; lo engendra esa relajación de costumbres públicas; ese encanallamiento de prácticas políticas; lo engendra esta ausencia del sentido de la autoridad; y lo engendra, sobre todo, esa ausencia del sentido de justicia que, no a un hombre de izquierdas como yo, sino a un hombre de derechas, a un hombre de orden, a un hombre conservador, a un ex consejero de la Corona, le ha dado argumento para decir de un alto Tribunal que había sido prevaricador. Yo digo que no solamente era... (Grandes y prolongados rumores.)

Arxins, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata. Plaça del Rei.

Municipal: Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol.—Plaça Real, número 10.

—Del Consell de Foment (Aragó, número 287, principal). Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia vegetal. Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis de la tarda, els diumenges.

Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquillologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Muntanyenc», Princesa, 14, principal.

mer. — Obert d'onze a una i de cinc a onze de la vetlla.

D'Arquitectura: Escola d'Arquitectura. — Segon pis de la Universitat.

D'Història Natural de la Universitat: Edifici de la Universitat.

De la Catedral: Plaça de la Catedral.

Artístic i Arqueològic de Barcelona. — Obert de les nou del matí a la una de la tarda.

—Especial de Patologia Vegetal del Consell de Foment (Aragó, número 287, principal). Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a vint també es pot visitar els dies festius.

De la Universitat: Edifici de la Universitat.

Biblioteca de l'Institut de Fisiologia (Facultat de Medicina), especialitzada en Fisiologia, Biologia i Bioquímica, tots els dies feiners, de deu a una. Dies festius, de dos quarts d'onze a dos quarts d'una.

Centre Excursionista de Catalunya (Carrer del Paradís). — Oberta de deu a la tarda a dos quarts de nou del vespre.

Biblioteca del Consell de Pedagogia — Urgell, 187. — Oberta, de la 1 del matí i de 4 a 7 de la tarda. Els diumenges, de 11 a 1 del matí. Aquesta Biblioteca és circulant.

Episcopal: Palau Episcopal. D'onze a una del matí.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.

De l'Associació de la Premsa d'Aragó (Canuda, 13): De sis a nou del vespre.

—Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona. — De les deu a dos quarts d'una del matí, de les cinc a dos quarts de nou de la tarda, els dies feiners; de les deu del matí a dos quarts de sis de la tarda, els diumenges. Els diumenges, al matí, roman tancada.

Dels Museus Artístics (especial de Art): Oberta de les deu del matí a la una de la tarda. Museu Arqueològic: Palau Reial del Parc.

D'Història Natural de l'Acadèmia de Ciències i Arts: Rambla dels Estudis, 2.

Biblioteca pública de Sant Andreu de Palomar (Santa Marta, 13 i 20). Oberta de les vuit a les deu del vespre.

Biblioteca de l'Escola Elemental del Treball (Urgell, 187, Casa Batlló). — Especialitat en obres d'ensenyament tècnic per a obrers. Oberta tots els dies feiners, de sis a vuit del vespre.

Provincial Universitaria. — Oberta de dos quarts de deu del matí a dos quarts de dues de la tarda: Edifici de la Universitat.

Biblioteca especialitzada en matemàtiques, Escola d'Indústries Textils de la Universitat Industrial (Urgell, 187), oberta, de deu a dotze, servei de préstec.

De Protocols: Notariat, 4.

Biblioteca de la Cambra de Comerç i Navegació. — Oberta els dies feiners, de dos quarts de deu a una, i de dos quarts de quatre a vuit; els diumenges, de deu a una.

Arts. — Oberta de deu a una del matí, i de set a nou del vespre. Passeig de Sant Joan, 26, principal.

Biblioteca del Poble. — Sostinguda per l'Associació de la Premsa d'Aragó Canuda, 13, primer. — Oberta al poble tots els dies feiners, de sis a nou de la nit, i els festius, no diumenges, de deu a dotze del matí.

Del Relat Patrimonial: Palau de la Diputació.

BIBLIOTECA TEATRAL

Ha sortit el tercer volum:

MATILDE D'ANGLATERRA

del poeta FERRAN SOLDEVILA

premiada en el concurs d'enguany de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic.

Un bell volum de 100 pàgines
Preu per exemplar: Ptes. 1'25

COMANDES: EDITORIAL CATALANA, S. A.
Escudellers, 10 bis, entresol, i a totes les bones llibreries.

Hipofosfita Sant Jordi

De venda: Farmàcies i Centres d'especialitat

reforça
fau gu
isang nov

LES TERRES CATALANES

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

La festa de la barriada de Sant Pere
Les festes de la barriada de Sant Pere han estat extremadament animades. Una gran gentada ha assistit a la processó i els pescadors no han anat a pescar per a poder celebrar la Festa del seu Patró.
Molts carrers estan ornamentats i s'hi veuen les banderes de la major part dels vaixells ancorats al port, les quals han estat deixades amb aquest fi. Aquesta nit es faran balls que prometen estar molt animats.

Les Regates

Amb bastant animació han començat les regates, a les quals hem estat invitats atentament com a corresponsals de «La Veu de Catalunya». Al Dia de Llevant s'hi han aixecat unes boniques tribunes.
Han arribat bastants forasters per a presenciar-les.

Ja són aquí moltes de les embarcacions que prenen part en el creuer Barcelona-Tarragona.

Al Club Nàutic s'ha organitzat un Ball de Gala.

Partit de futbol

A Torredembarra s'ha jugat un partit de futbol entre el Gimnàstic de Tarragona i el «Noia» de Sant Sadurní, disputant-se una formosa i artística copa, ofrena de N'Esteve Huguet de Torredembarra.

Ha guanyat el Gimnàstic per 4 a 2.

Altres noves

Al carrer de la Merceria s'hi han instal·lat arcs voltaics per a millor il·luminar-lo.

Els veïns, per a celebrar-ho han organitzat un ball de carrer.

El governador ha convocat la Junta de Beneficència.

Vallès

CALDES DE MONTBUY. — Bellíssim cop d'efecte presentava diumenge el jardí de la casa-torre d'En Joan ortés i Grau, distingit fabricant d'aquesta vila, de la raó social «Ortós i Cortés», qui amb motiu de celebrar el seu Sant contracta la cobla «L. Principal del Vallès» de Sabadell, per a donar-hi una audició de sardanes.

Produïa un bonic efecte la combinació de la llum elèctrica amb el verd fulgurant i bellíssimes flors.

Per dansaires, xamques damiselles i arlits jovesells, que puntejaven la nostra dansa amb aquell escís que és propi de la sardana. Amples anelles formaven per a fer-se i desfer-se al bell ritme de la tenora, al bell començ del flautol.

La cobla, en començar la vetllada, executà primorosament, de concert, la sardana d'En Pep Ventura «Pir tu ploro», que fou molt aplaudida. Després va executar les següents sardanes: «Carícies», «Jugant a mirades», «La Rondalla», «Record llunyà», «Cap vespre» i «Continuïtat».

La concurrència era formada per un bell conjunt de famílies de la població i per treballadors de la fàbrica.

Finalitzà la vetllada a quarts d'una de la matinada, feliçment tothom el senyor Cortés per la diada i per la festa agradableíssima que havia donat.

Assemblea Mariana a Gironella

Dirigida als congregants de la Mare de Déu, de l'encontrada de Gironella i de la conca del Llobregat, s'ha publicat la següent allocució:

«Estimadíssims congregants: Fa un any que, acoblats sota la bandera de la nostra Mare amantíssima, Mare Immaculada, cantàvem i aclamàvem les seves glòries i reialesa pels carrers i places de la històrica i religiosa població de Balsareny. Allí retrunyíren els nostres cànecs, els nostres himnes, l'esclat d'entusiasme de centenars de joves i casats, tots congregants, desitjosos d'enaltir i magnificar la nostra Reina i Senyora davant de Déu i davant dels homes. La jornada aquella fou, gràcia a Déu, esplèndida i encoratjadora per als nostres cors i per a tots els pobles que van assistir-hi».

Enguany, tal com es determinà en la reunió de rectors i directors, a la Rectoria de Balsareny, toca a Gironella l'assaborir les dolçors d'aquesta festa, el presenciar l'espectacle grandios que veurem, el fer l'Assemblea Mariana Comarcal en aqueixa cristiana i catòlica vila, que, enamorada de la Verge, espera amb ansia saludar i aplaudir els creuats de Maria, l'exèrcit valent i disciplinat de la Mare de Déu.

Els pobles d'ambdues diòcesis, convidats a aquesta formosa manifestació mariana, són: Manresa, Sallent, Sampedor, Soria, Artes, Sant Fruitós, Balsareny, Cabrianes, Navarres, Prats de Lluçanès, Avinyó, Berga, Bagà, Pobla de Lillet i tots els pobles dels respectius arxiprestats i d'una manera especial als de l'arxiprestat de Gironella.

Tots som de Maria; tots sentim el foc del seu amor puríssim que abraça els nostres cors tots, formant un sol cor i una sola ànima, desitgem

honorar-la, aplaudir-la i glorificar-la com a Mare, com a Regina, com a Advocada i Patrona nostra; i, en alesh d'aquest amor filial, volem proclamar-la davant del Cel i de la terra l'encis dels nostres cors, Senyora de les nostres llars, salvament dels nostres pobles i triomfadora del món, del dimoni i de l'infern.

A Gironella, doncs, tothom, el dia 22 de juliol!

A Gironella joves i casats, petits i grans, rics i treballadors! Veniu-hi tots, congregants caríssims; veniu-hi tots engalanats amb la cinta i medalla de congregants; veniu-hi amb les vostres Senyeres marianes, per a recórrer triomfalment els carrers i places de la vila, per a cantar-li les seves glòries, entonar-li les seves grandeses, per a dir-li que la estimem, que la volem per Mare, que ens honorem amb la seva preuada i enaltidora llureia, i que volem ésser creuats i fills seus fins a la mort.

L'Assemblea serà, ajudant Déu, el diumenge, dia 22 de juliol, d'enguany, dia assenyalat pel senyor Bisbe de Solsona, qui es dignarà presidir-la i encoratjar-nos amb la seva paternal presència.

El programa de l'Assemblea, títols d'assemblea i condicions de trens i fonde es publicarà a part, i es trametrà a tots els directors amb el temps degut.

Congregants de la Mare de Déu, tots, doncs, a Gironella, el dia 22 de juliol! Congregants de l'encontrada, tothom allí el dia 22! Congregants de la Conca del Llobregat, a Gironella tots, a aclamar i enaltir la nostra Mare, la Verge Puríssima! Visca Maria Immaculada, la Reina dels nostres cors!

El Comitè Executiu Comarcal — Miquel Trapé, Francesc Brunet, Felicià Moya, Valentí Rius, Maurici Marros, Francesc Cornet, Francesc Torra, Josep Plaxats, Josep Concussell, Manuel Pons.

El Comitè Local. — Francesc Oriols, Jaume Puig, Josep Serra, Marian Homs.

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Congrés dels sindicalistes

Avui ha començat al local de l'antiga societat Novelty el Congrés dels representants dels sindicats únics de Catalunya.

Durara tres dies, i el primer de juliol celebraran un miting al teatre dels Camps Elisis per a donar compte de les seves bases i demanar llur aprovació.

De futbol

Al camp de la Penya Deportiva Salvat han jugat el Meteor de Praga amb el de la Penya, guanyant els txecs per 4 a 2.

Al camp de Joventut Republicana ha jugat el Joventut i el reserva de l'Europa, guanyant l'Europa per un a zero.

Festes literàries

Al saló d'actes del Seminari s'ha celebrat aquesta tarda la festa literària organitzada per diverses entitats lleidatanes protectores de la premsa catòlica.

—Al col·legi de les Germanes Dominiques s'ha celebrat una vetllada literària musical a càrrec de les alumnes del sudit popular col·legi.

Altres noves

El rector de la Universitat ha format els títols de batxiller dels alumnes d'aquest Institut don Josep Mir Jacques, don Benjamí Millat, don Joan Arnaldo i don Cristòfol Grau.

—Han estat nomenats secretaris dels jutjats de Tremp i Vielha don Josep Rausell i don Xavier Alvanc.

Neumàtics MICHELIN

Existència en totes les mides

L' AUTO

PASSEIG DE GRACIA, 15 :: TELEFON 3193 A.

CITROËN

L'automòbil més econòmic

de

cost i entreteniment

5.500 Pts.

AGENTS: Autolocomoción, S. A. - RAMBLA DE CATALUNYA, 90 - TELEFON 422 G.

Reuma, Catarros,
Calculs, Neurastènia
CURA DE REPÓS

Balneari TERMES PALLARES

ALHAMA DE ARAGON, Casino-
Teatre. Grans parcs i llac nave-
gable. — uniformes directament o
don Amado Grau. Mallorca, 189 i Fa-
màcia Bermudez, Arago, 225. Tel. 1549 G

CURSET D'ISTIU
Preparació Sibre. - Ingress. - Assignatures
Externas - Internas

COL·LEGI IBERIC

FUNDAT EN 1871
Consell de Cent, 340, i Lúria, 49
Director: Llicenciat M. MARCET

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA
TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible . . .	16.34	00.00	16.52	00.00		00.00
Futurs:						
Juliol	15.13	15.17	15.16	00.00		15.22
Octubre	13.63	13.70	13.68	00.00		13.68
Gener	13.05	12.12	13.08	00.00		13.08
Març	12.90	N.	12.93	00.00		12.93
Maig	12.77	12.81	12.80	00.00		12.90

Alexandria	Agost	Octubre	Juniol	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs. Ashmouni	29.75	28.85	Juliol . . .	15.00	00.00	15.02
			Nbre . . .	15.40	00.00	15.50
• Sakellaridis	30.52	32.35				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	28.55	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Juliol	27.33	27.42	00.00	00.00
Octubre	24.91	24.99	00.00	00.00
Desembre	24.38	24.45	00.00	00.00
Gener	24.05	24.15	00.00	00.00
Març	24.00	24.08	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	28.75	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Juliol	27.75	00.00	00.00	00.00
Octubre	24.35	00.00	00.00	00.00
Desembre	23.96	00.00	00.00	00.00
Gener	23.81	00.00	00.00	00.00
Març	23.68	00.00	00.00	00.00

Barcelona, 29 de juny de 1923

MOVIMENT DEL PORT

Divendres, dia 29
VAIXELLS ENTRATS:
Vapor espanyol «Angelita», de la mar, amb peix.
Vapor espanyol «Mahon», amb càrrega general.
Vapor alemany «Tide», de Gotemburg, amb fusta.
Vapor espanyol «Balea», d'Eivissa, amb càrrega general i passatgers.
Vapor espanyol «Carcelona», de l'Havana i escales, amb càrrega general i passatgers.
Vapor alemany «Achilles», de Genova, amb càrrega general.
VAIXELLS DESPATXATS:
Pailebot espanyol «Ràpid», amb cement, cap a Cartagena.
Pailebot espanyol «Gorgonio IV», en llast, cap a Palamós.
Llagut espanyol «Carmencita Ferrer», amb càrrega general, cap a Tarragona i Alacant.
VAIXELLS SORTITS:
Vapor anglès «Cortés», de trànsit, cap a Tarragona.
Vapor anglès «Canos», de trànsit, cap a València.
Vapor noruec «Hektor», amb càrrega general i trànsit, cap a Tarragona i Nova York.
Vapor espanyol «Ramón», de trànsit, cap a Mallorca i escales.
Vapor espanyol «Maria Dolores», amb el seu equip, cap a la mar.
Vapor espanyol «Cabo La Plata», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

Anuncis Oficials

FIRA OFICIAL DE MOSTRES DE BARCELONA

Cupó de 75 pessetes, corresponents a títols de 5 Bons, lliure d'impostos.
Cupó número 6, venciment primer de juliol de 1923, dels Bons emesos en 30 d'agost de 1920, serà satisfet a les Oficines del Sindicat de Banquers, S. A. (Fernando, 34, principal), de deu a una, tots els dies feiners, fins el dia 10 de juliol pròxim, i dijous successius.
Barcelona, 28 de juny de 1923. — El sots-administrador, Joan Pantaleoni.

COMPANIA HISPANO AMERICANA D'ELECTRICITAT

Des del dia primer de juliol de 1923,

quedarà obert en els següents Bancs:

Banc Urquijo, Madrid.
Banc Central, Madrid.
Banc Biscaya, Madrid.
S. A. Arnús-Garí, Barcelona.
Banc Biscaya, Bilbao.
Crédit Suisse, Zurich.
Oficines Compañia, Buenos Aires, el pagament del cupó núm. 12, venciment primer de juliol de 1923, de les Obligacions 6 per 100 emeses per aquesta Compañia, en 22 de juny de 1923, a raó de Pessetes 6.531.25 per Obligació.

El secretari del Consell d'Administració, Miquel Vidal i Guardiola.

COMPANIA HISPANO AMERICANA D'ELECTRICITAT

El cupó «A-3» dels Bons de Renda d'aquesta Compañia, es pagaran des del dia 2 de juliol de 1923, com segueix:

1. — Cupó «A-3» dels Bons de Renda d'aquesta Compañia convertits en pesos paper argentí, a raó de 6.75 pesos paper per cupó, o la seva equivalència al canvi a la vista sobre Buenos Aires del dia en el qual s'efectuï el pagament.
2. — Cupó «A-3» dels Bons de Renda d'aquesta Compañia no convertits a pesos paper argentí, a raó de de pessetes 15 per cupó o a l'estranger la seva equivalència al canvi a la vista sobre Madrid del dia en el qual s'efectuï el pagament.

L'esmentat pagament s'efectuarà en els següents Bancs:

A Madrid: Banc Central, Banc Urquijo, i Banc Biscaya.
A Barcelona: S. A. Arnús-Garí.
A Bilbao: Banc de Biscaya.
A Brussel·les: Banque de Bruxelles.
A Berlín: Deutsche Bank.
A Frankfurt a. M.: Deutsche Bank Filiale Frankfurt.
A Zurich: Crédit Suisse.
A Buenos Aires: En les oficines de la Compañia.
Madrid, 26 de juny de 1923. — El Secretari del Consell d'Administració, Miquel Vidal i Guardiola.

SOCIETAT GENERAL D'AIGÜES DE BARCELONA

Obligacions 3 per 100. — Emissió de 15 de juny de 1927. Pagament del cupó núm. 53.

Vencent el primer de juliol pròxim el cupó núm. 53 de les dites obligacions, es participa als possessors d'aquestes que d'aquell dia endavant serà obert el pagament de l'expressat cupó, tots els dies feiners, fent deducció dels impostos legals, a les oficines de la Societat Anònima Arnús-Garí, Passeig de Gràcia, núm. 9, d'aquesta ciutat.

Barcelona, 22 de juny de 1923. — Per la Societat General d'Aigües de Barcelona, el director, E. Ralson.

MINES DE POTASSA DE SURIA S. A.

Vencent el dia 30 el cupó número 6 de les Obligacions hipotecàries al 7 per 100 emeses per aquesta Societat, es posa en coneixement dels que en tinguin, que, a partir del primer de juliol pròxim, i a les entitats que a continuació es detallen, quedarà obert el pagament de l'esmentat cupó, a raó de 875 pessetes, de les quals cal reduir els impostos vigents.

A Barcelona: Bancs Marsans, Rambla de Canaletes, 2 i 4; Societat Anònima Arnús-Garí, Passeig de Gràcia, 7; Sindicat de Banquers de Barcelona, Fernando, 34, principal.

A Madrid: Sucursal de la Banca Marsans, Avinguda del Comte de Peñalver, 12.

Barcelona, 23 de juny de 1923. — El Conseller Secretari, L. Riera i Soler.

Nonell Germans

CANYI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, 16

Banca Tusquets, S.A.

CANYI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, número 9

Festes Majors

VICH

Heu's aquí el programa de les festes que tindran lloc amb motiu de la solemnitat de Sant Miquel dels Sants en la ciutat de Vich del 4 al 9 de juliol de 1923.

FESTES RELIGIUSES

Dia 4, dimecres. A dos quarts de vuit de la tarda: En l'església dels Trinitaris es cantaran solemnes Completes gregorianes, alternant amb la «Schola Cantorum».

Dia 5, dijous. A les set del matí: Als Trinitaris, Missa de Comunió general, amb plàntia preparatoria que farà el reverend doctor don Miquel Serra, Arxiprest de Sant Joan de les Abadesses. A les deu: En la Santa Església Catedral, oficiari de Pontifical el senyor Bisbe de la Diòcesi, amb assistència de l'Ajuntament, i farà el panegíric del Sant el reverend P. Joaquim Calper, O. F. M., president de la Residència de Berga. La «Schola Cantorum» i l'Orfeó Vigatà, dirigits per mossèn Miquel Rovira, mestre de Capella de la Catedral, interpretaran la «Missa del Roser», a quatre veus i cor popular, de mossèn Lluís Roman, organista de la mateixa església.

A les sis de la tarda: En l'església dels Trinitaris, es cantarà el Sant Rosari, amb cants espirituals a cada dena.

A les vuit de la nit: Sortirà la Processó, portant el penó principal, per haver-ho designat la sort l'Orfeó Vigatà del Conservatori.

Dia 6, divendres. De set a nou del matí: Es celebraran misses en sufragi dels compatriotes i ciutadans morts durant l'any.

FESTES CIVIQUES

Dia 4, dimecres. A les dotze del matí: (Reple general de campanes. Els «Gegants» i «Llúpiers» amb acompanyament de música recorreran els carrers i places, publicant-se la «Crònica de les festes».

A les nou de la nit: Inauguració de les Il·luminàries i concert al passeig, a càrrec de l'Orquestra Municipal i l'Orfeó Vigatà del Conservatori.

Dia 5, dijous. A les deu del matí: L'Excm. Ajuntament, acompanyat de l'Administració de Sant Miquel, precedit dels «Gegants» i «Llúpiers», orquestra Municipal i Bandera, sortirà de Casa la Ciutat per assistir al solemne ofici que se celebrarà a la Catedral Basílica. A les dotze: Sardanes a la plaça executades per la cobla «La Principal» de La Bisbal. Concert venut a la Societat Recreativa «Alegría», a càrrec de l'orquestra «Unió Artística» de Granollers.

A les tres de la tarda: Concert al saló-café del «Casino Vicenc», concert a la Cooperativa Obrera «Panaderia Mútua», per l'orquestra «Fatxendes» de Sabadell. Concert a la Societat Recreativa «Alegría», a càrrec de la «Unió Artística» de Granollers. Concert instrumental al «Centre Comercial Vicenc», a càrrec de l'orquestra «La Catalana» de Granollers. A les cinc: Partit de futbol a l'«Esbartjo Maria» i curses a peu, amb valuosos premis. Partit de futbol al camp del «Vich F. C.», entre el seu primer equip i el de l'«Ateneu Deportivo» de Sant Feliu de Guixols, disputant-se la copa de l'Ajuntament. A dos quarts de sis: Sardanes a plaça, a càrrec de «La Principal» de La Bisbal, disputant-se en l'intermig Focs japonesos.

A dos quarts de deu de la nit: Funció dramàtica al «Centre Tradicionalista de l'Alta Montanya». A les deu: Sardanes al passeig, per «La Principal» de La Bisbal. Cinema a la plaça. Ball al «Centre Industrial Vicenc», a càrrec de l'orquestra «Els Escolans» de Sant Sadurn de Noya. Ball a la Cooperativa Obrera «Panaderia Mútua», per l'orquestra «Fatxendes» de Sabadell. A dos quarts d'onze: Concert a «Catalunya Vella», executat per l'Orfeó Vigatà del Conservatori. A les onze: Ball a la Societat Recreativa «Alegría», per la «Unió Artística» de Granollers. Ball al «Casino Vicenc», executat per l'orquestra Jazz-Band «Rodoreda». Ball al «Centre Comercial Vicenc», anant la part musical a càrrec de «La Catalana» de Granollers.

Dia 6, divendres. A les dotze del matí: Sardanes al passeig, a càrrec de «La Principal» de La Bisbal. A dos quarts de tres de la tarda: Concert a la Societat Recreativa «Alegría», executat per la «Unió Artística»

de Granollers. Concert a la Cooperativa Obrera «Panaderia Mútua», per l'orquestra «Fatxendes» de Sabadell. A les tres: Concert al saló-café del «Casino Vicenc» pel quintet «Cortinas». Concert al «Centre Comercial Vicenc», a càrrec de «La Catalana» de Granollers. Concert al «Centre Industrial Vicenc», a càrrec de l'orquestra «Els Escolans» de Sant Sadurn de Noya.

A les quatre: Cursa de braus. A les cinc: Sardanes a la plaça, a càrrec de «La Principal» de La Bisbal, disputant-se en l'intermig Focs japonesos. Partit de futbol entre el «Vich F. C.» i el «Granollers F. C.». Curses ciclistes a l'«Esbartjo Maria», amb còpi i premis en metàl·lic i segon partit entre els equips del dia anterior, adjudicant-se al guanyador la copa de l'Ajuntament.

A les nou del vespre: Ball a la Societat Recreativa «Alegría» a càrrec de l'orquestra «Unió Artística» de Granollers. Ball a la Cooperativa «Panaderia Mútua», executat per l'orquestra dels «Fatxendes» de Sabadell. A dos quarts de deu: Sardanes al passeig a càrrec de «La Principal» de La Bisbal. Cinema a la plaça. Ball al «Centre Comercial Vicenc», anant la part musical a càrrec de «La Catalana» de Granollers. Concert a la «Juventut Catòlica», a càrrec de les tres seccions de l'Orfeó Vigatà. Gran funció de comèdia al «Casino Vicenc», per la Compañia de l'August Barbosa. Funció teatral a «Catalunya Vella», sota la direcció de l'Enric Giménez, posant-se en escena l'obra «Costa brava» d'en Juli Vallmitjana. A les deu: Ball al «Centre Industrial Vicenc», a càrrec de l'orquestra «Els Escolans» de Sant Sadurn de Noya.

Dia 7, dissabte. A dos quarts de dotze del matí: Sardanes al passeig, a càrrec de «La Principal» de La Bisbal i «Principal» de Palafrugell.

A les dues de la tarda: Concert al «Centre Comercial Vicenc», per «La Catalana» de Granollers. Concert al «Centre Industrial Vicenc», a càrrec de «Els Escolans» de Sant Sadurn de Noya. A dos quarts de tres: Concert a la Societat Recreativa «Alegría», a càrrec de la «Unió Artística» de Granollers. A les cinc: Sardanes al passeig, executades per la «Principal» de Palafrugell i «Principal» de La Bisbal, disputant-se en l'intermig

Focs japonesos. Partit de futbol al camp del «Vich F. C.», entre el seu primer equip i l'«Ateneu de l'Esport».

A les nou de la nit: Ball a la Societat Recreativa «Alegría», a càrrec de la «Unió Artística» de Granollers. Funció d'opereta a la Cooperativa Obrera «Panaderia Mútua», posant-se en escena «La Corte de Farnó» i «El asombro de Damasco». A dos quarts de La Bisbal: Funció dramàtica a la plaça, anant l'execució de sardanes a càrrec de la cobla «La Principal» de La Bisbal. Funció dramàtica a la «Juventut Catòlica», a càrrec de la companyia de la mateixa entitat. Funció teatral al «Casino Vicenc». Funció d'opereta al «Centre Industrial Vicenc», posant-se en escena les obres «La Alsaciana» i «La Monteria». Funció d'opereta al «Centre Comercial Vicenc», representant-se l'obra «La Princesa del Dólar». A les deu: Ball a «Catalunya Vella», a càrrec de l'orquestra «La Principal» de Palafrugell.

Dia 8, diumenge. A les dotze del matí: Sardanes al passeig, a càrrec de «La Principal» de Palafrugell. Concert venut a la Cooperativa Obrera «Panaderia Mútua».

A les dues de la tarda: Concert al «Centre Comercial Vicenc», per l'orquestra «La Catalana» de Granollers. Concert al «Centre Industrial Vicenc», pels «Escolans» de Sant Sadurn de Noya. A dos quarts de tres: Concert a la Societat Recreativa «Alegría», per l'orquestra «Unió Artística» de Granollers. Concert a la Cooperativa Obrera «Panaderia Mútua». A les tres: Concert al saló-café del «Casino Vicenc». A les quatre: Tornaboda a la font d'en Brugué, organitzada per la Societat Recreativa «Alegría». Cursa de braus. A dos quarts de sis: Sessió de Ballets Populars a la plaça, a càrrec de l'«Esbart Folk-lores» de Catalunya. Emocionant partit de futbol al camp del «Vich F. C.» entre el «Barcelona F. C.» i l'«Ateneu de l'Esport». Carrera marxa atlètica, prenent-hi part el campió d'Espanya En Lluís Meléndez. Grandiosos partit de futbol al camp de l'«Esbartjo Maria» entre els primers equips de l'«Europa», Campió de Catalunya i «Maruñeco», campió de Catalunya i Espanya, Grup B, disputant-se la copa

de diputat a Cortes pel districte don Albert Rusinol.

A les nou de la nit: Ball al «Centre Comercial Vicenc», per l'orquestra «La Catalana» de Granollers. A dos quarts de deu: Cinema públic a la plaça. Cançons i jocs d'infants a la «Juventut Catòlica» per la secció de nenes de l'Orfeó Vigatà. Sardanes al passeig per la cobla «Unió Lirica de Vich». Ball a la Societat Recreativa «Alegría» a càrrec de l'orquestra «Unió Artística» de Granollers. Funció d'opereta a la Cooperativa Obrera «Panaderia Mútua», posant-se en escena l'obra «La Costa Susana». Funció d'opereta al «Centre Industrial Vicenc», posant-se en escena «La condessa de Montmartre». Funció dramàtica al «Centre Tradicionalista de l'Alta Montanya». A les deu: Ballets populars a «Catalunya Vella», executats per l'«Esbart Folk-lores» de Catalunya, anant la part musical a càrrec de «La Principal» de Palafrugell. Ball de Societat al «Casino Vicenc».

Dia 9, dilluns. A les deu del matí: Solemne funeral a la memòria d'en Balmes a la Catedral. A les onze: Sessió commemorativa de la mort d'en Balmes, al saló de la Columna de Casa la Ciutat, amb assistència de les autoritats, pronunciant el discurs don Adolf Bonilla i San Martín, Catedràtic de la Universitat de Madrid. A les dotze: Sardanes al passeig, a càrrec de «La Principal» de Palafrugell.

A les cinc de la tarda: Tornaboda organitzada per «Catalunya Vella», anant la part musical a càrrec de «La Principal» de Palafrugell.

A les nou del vespre: Castell de focs artificials a càrrec del «Centre Industrial Vicenc». A dos quarts de deu: Castell de focs artificials a la plaça, a càrrec de la casa «Relampago». A les deu: Sardanes al passeig, a càrrec de la cobla «La Principal» de Palafrugell. Ball de societat al «Casino Vicenc». Ball al «Centre Industrial Vicenc», a càrrec de «Els Escolans» de Sant Sadurn de Noya.

Notes. — Les Il·luminàries al passeig duraran del 4 al 9 inclusivament. Durant aquests dies es podran visitar gratuïtament els Museus Arqueològic i Lapidari.

ANUNCIS D'ESPECTACLES

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A.

Companyia MARTINEZ SIERRA
Primera actriu:
CATARINA BARCENA

Avui, dissabte, a les cinc de la tarda. Extraordinària matínee, amb la nova obra.

EL CONFLICTE DE MERCEDES
Protagonista Caterina Barcena. Preus populars. Nit, a tres quarts de deu.

L'encisadora comèdia en un acte.

LA MANA DE LA MARICA

Estrena a Espanya de la comèdia en dos actes, adaptada al castellà per Gregori Martínez Sierra.

HABLE V. CON MI MAMA

Demà, diumenge, a la tarda. **LA MANA DE LA MANICA I HABLE V. CON MI MAMA.** A la nit: **ROSINA ES FRAGIL I HABLE V. CON MI MAMA.**

prement part a totes dues obres, la genial actriu Caterina Barcena.

Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Tivoli

Companyia de sarsuela i opereta

PINEDO - BALLESTER

Avui, dissabte, 30 de juny. Penúltim dia de la temporada. A dos quarts de sis de la tarda. Última representació a preus populars. Butaca, 2 pessetes. La sarsuela en dos actes, d'èxit creixent.

LA MONTERIA

BUGATTO - PINEDO

BALLESTER - LLORET

Nit, a les deu. La sarsuela en dos actes, del mestre Calleja.

Las mariscalas

per Aguilu, Mir, Lloret, Ballester, Fuentes, etc., i la sarsuela del mestre Guerrero.

LA MONTERIA

BUGATTO - PINEDO

BALLESTER - VENDRELL

Demà, diumenge, últim dia de la temporada i **COMIAT DE LA COMPANYIA.** Tarda, a dos quarts de quatre. **LAS MARISCALAS, NELVA I LA MONTERIA.** Nit: **LAS MARISCALAS I LA MONTERIA.**

Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Novetats

Temporada d'estiu de 1923

Gran companyia còmica-dramàtica del

Teatre Lara de Madrid

Director d'escena

Ricard Simó Raso

Últims dies de la temporada

Avui, dissabte. **BENEFICI DE RICARD SIMÓ-RASO.** Tarda, a les cinc.

Matínee econòmica. La comèdia en tres actes, de Joan Josep Lorente.

Es despatxa a Comptaduria.

La pena de los viejos

Nit, a les deu. Reposició del sainet en dos actes d'E. García Alvarez i E. Luque.

El puesto de antigües de Baldomero Pagés

i la història còmica en tres quadros, dels germans Quintero.

FORTUNATO

Sorprenent creació de SIMO-RASO.

Demà, comiat de la companyia. Tarda, a les quatre. La comèdia en un acte **LA MADRINA DE GUERRA I LA PENA DE LOS VIEJOS.** Nit, a les deu.

L'èxit de l'any. La comèdia en tres actes, de Linares Rivas.

LA MALA LEY

Exit sorprenent. Insuperable interpretació.

ELDORADO

Companyia de drames i comèdies

MARGARIDA XIRGU

Primer actor **ALFONS MUÑOZ**

Avui, dissabte, tarda, a les cinc.

ULTIMA MATINEE DE MODA. Gran programa extraordinari. La famosa comèdia en dos actes, dels germans Quintero **EL AMOR QUE PASA.** L'èxit dramàtic en dos actes, de Santiago Rusiñol **EL PATIO AZUL.** Nit, a les deu, extraordinari esdeveniment.

BENEFICI DE MARGARIDA XIRGU. Estrena del drama en tres actes, dividits en set quadros, de Calderón de la Barca, refets per N. Eduard Marquina **LA NIÑA DE GOMEZ ARIAS.**

Demà, diumenge, tarda i nit **LA NIÑA DE GOMEZ ARIAS.** — Dilluns, **COMIAT DE LA COMPANYIA.** La famosa comèdia **ZAZA.**

TEATRE COMIC

Avui, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc.

L'òpera en tres actes **MARINA.** per l'eminent tenor líric Gaietà Penàlver. Butaques primera classe, 2 pessetes; de segona, 1.50. Regalades les altres localitats. Nit, a dos quarts de deu. Primer: **TORRE POR LO FINO.** segon: l'obra del dia. La farsa lírica en tres actes, del mestre Lleó JAVE CESARI. — Demà, diumenge, tarda i nit **JAVE CESARI.**

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil

SANTPERE I BERGES

Avui, dissabte, 30 de juny. Tarda, a dos quarts de cinc. **QUIN CASAMENTI I LA POMA DEL PARADIS.** Nit, a les deu. **UN NINOT DEL PAPITU I L'AMOR LLIBRE.** — Demà, diumenge, grans funcions de comiat.

de la companyia. Tarda, a dos quarts de quatre. **ES LLOGA UN PIS I L'AMOR LLIBRE.** Nit, a les deu. **UN NINOT DEL PAPITU I L'AMOR LLIBRE.**

Teatre Poliorama

COMPANYIA DE COMEDIA del

TEATRE INFANTA ISABEL de MADRID. Direcció artística: **ARTUR SERRANO.**

Avui, dissabte, tarda, a les cinc.

Matínee extraordinària. El lluit èxit artístic en quatre actes, adaptació dels senyors Reperaz i Luca de Tena.

LA PIMPINELA ESCARLATA

Nit, a les deu. L'entremès dels senyors Muñoz Seca i Pérez Fernández.

PLANCHAS

Estrena a Barcelona de la comèdia en tres actes, de D. J. López Merino.

CURRITO EL DE LAS GUITARRAS

EL GORDO DE NAVIDAD

Demà, diumenge, tarda, a dos quarts de cinc. Secció especial.

CURRITO EL DE LAS GUITARRAS, O EL GORDO DE NAVIDAD. Nit, a les deu.

L'obra del dia **LA PIMPINELA ESCARLATA.**

Es despatxa a Comptaduria.

TEATRE GOYA

Companyia **DIAZ-ARTIGAS**

ALTA COMEDIA

Avui, dissabte, tarda, a les cinc.

Preus econòmics. **LOS MUNECS.** Nit, a les deu. **MARIO Y MARIA.**

Demà, diumenge, tarda i nit. **MARIO Y MARIA.**

Teatre Barcelona

Telèfon 514 A.

COLISEU DE VARIETATS

TEMPORADA 1923-24

Avui, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc. Nit, a les 10. Projectió de notables pel·lícules. Succés de la simpàtica ballarina **ALONDRA.** Exit de les famoses malabaristes **FOUR CLOVELLY GIRLS.** Grans ovacions a l'original transformista **LAMPO.** Grandiosos esdeveniments de la eminent cançonetista **LA GOYA.** Nou i selecte repertori. Riquíssima presentació. Exit ressonant.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui tarda a tres quarts de cinc. Nit a les deu. Grandiosos programes. La divertida pel·lícula **NICOMEDES ADVOCAT.** La famosa comèdia **MODA I COR.** El cine-drama **LA PISTA DEL CULPABLE.** La interessant **DIA DE BOGERIA,** i el grandios film **EL BOU DESBOCAT,** pel celebre artista Will

Rogers. — Demà, diumenge, tarda, de quatre a vuit, i nit, a les deu. Magnífiques sessions. Formosos programes.

Diorama

Programa per avui: **QUE TONTOS SON ELS MARITS,** super-producció per Enid Bennet, del programa Ajuria.

L'HORA FATAL, TRAGEDIA DEL CIRC, L'ESPOSA PREVISORA, S. M. TOMASET L'UNIC, extraordinàries rialles. — Demà diumenge, grans sessions per la tarda. — Nit: augment de programa i estrena de la interessant super-producció en nou jornades, **SANTLEY A L'AFRICA INEXPLORADA,** primera jornada, per George Walsh.

EL LOCAL MÉS FRESC DE BARCELONA

Avui, tarda i nit. L'èxit dels èxits: **DOLORETES,** adaptació de la popular sarsuela de costums valencians, executant-se la formosa partitura de tan celebrada obra lírica.

EL NOI DE LECHUGUINA, gran broma. Grandiosa exclusiva Verdader: **CARNAVAL,** assumpte de gran emoció; interpretació magistral dels més bons artistes anglesos, presentat amb veritable daval de luxe i riquesa. — Demà, a la nit, grandiosa estrena del Programa Ajuria.

UN PROMES MASSA PERFECTE, pel simpàtic «Bryant Washburn». — Dilluns, dues estrenes: **FATTY EN DIA DE CAMP,** gran broma. **VISITA A VIL·LA PARAMOUNT,** la més important casa de pel·lícules de Nova York. Preus corrents.

Saló Catalunya

KURSAAL - Aristocràtic Saló

TEMPLE DE LA CINEMATOGRAFIA

Saló de reunió de famílies distingides. — Orquestrina Suïa.

Avui dissabte, insuperable programa: Estrena del magnífic cine-drama **FELICITAT EN PERILL** (exclusiva), veritable creació de la gran artista Gertrud Welcker, gran èxit de la preciosa alta comèdia **MODA I COR,** magistralment presentada, actualitzats Gaumont. L'actualitat **EL CARDENAL PRIMAT DOCTOR REIG A TOLEDO,** l'èxit colossal de l'emocionant drama universal **ACCELLERA,** pel celebrat artista Hood Gibbon.

Dilluns: Dues grans estrenes. «A la porta de l'escenari», exquisida comèdia interpretada per les bellíssimes estrelles Robertson Cole, i la preciosa comèdia «La trenca ones», per la gentil artista «Viola Dana».

Nota. — Des de demà diumenge,

queda suprimida la sessió especial de les sis, essent continuada de dos quarts de quatre a les vuit.

Cine Princesa

Granvia Layetana

Tocant a la Plaça de l'Angel

EL LOCAL MÉS FRESC I COMODE

Avui, dissabte. Èxits. **STANLEY A L'AFRICA INEXPLORADA,** primera jornada. **MARGOT, NO FACI FOC.**

L'HOMME SENSE NOM, vuitè llibre, titulat «El tercer fill», **EXPOSICIO INFANTIL,** còmica. — Demà, a la nit, estrena del novè llibre de **L'HOMME SENSE NOM,** i segona jornada de **STANLEY A L'AFRICA INEXPLORADA.**

FRONTÓ PRINCIPAL PALACE

Avui, dissabte, tarda, a un quart de cinc. Dos grans partits de pilota.

Nit, a un quart d'onze. Dos escollits partits a cistella.

PARC

PISTA DE GEL

TRES SESSIONS

DE PATINATGE CADA DIA

D'onze a una especial per a lliçons. De sis a vuit de la tarda, **SESSIO TE.** A les deu de la nit, patinatge i exhibició per la bellíssima professora Mlle. Else Derksen i el notable professor Mr. Angola i Jazz-Band Verdura. Acurat servei de Cafè-Restaurant d'una a tres i de vuit a deu. Coberts des de 10 pessetes.

TURO PARK

PARC DE MODA

Jardins, atraccions i exhibició del

NAN PAQUITO

Cada nit, Concert per la Banda de Caçadors de Barcelona. Cafè-Restaurant de primer ordre.

Servei d'Autòmibus des de la Plaça de Catalunya (davant Casino Militar) a Turó-Park. Taxis Federació des de Plaça Catalunya a Turó-Park.

Santa Fe del Montseny

(LA SUISSA CATALANA)

Grans Hotels d'En Ll. Español

A 1.440 metres d'alçada. Panorama esplèndid. Muntanyes pintoresques. Excursions atractives. Temperatura deliciosa. Gran confort i servei acurats. Habitacions amb cambra de bany. Servei d'un autòmnibus de l'Hotel a l'estació de Sant Celoni. Per a informes al mateix Hotel.

Telèfon 49 de Sant Celoni.

Es la Reina de les Aigües de Taula

la de la **VALL DE SANT DANIEL GIRONA**

URA LES AFECIONSSS, DEL FETGE, RONYON, CESTOMAC, INTESTINS, etc. etc.

MANANTIAL MIRALLES Bicarbonatada, calèica-sò-dico-manganosa, varietat lí-tínica-arsenical.

Es finíssima i carbònica com la de Apollinaris. Durant l'estiu resulta deliciosa bebent-la fresca.

El seu dipositari: **JOSEP PAGANS,** carrer Ponent, núm. 28

La Puda de Banyoles

Aigües sulfhidríques, sulfhidratades sòdiques, silicatades i radioactives. Anàlisi del Dr. Oliver i Rodés

Són les que contenen més sílice col·loidal i silicat sòdic.

La Puda de Banyoles, per les seves sales d'inhalacions i polvoritzacions, depuraments de bany i dutxes, és dels millors d'Espanya.

La seva temporada comença a 1.º de maig i finalitza a 31 d'octubre.

Produïx miraculosos efectes: En les dolències de la pell, en l'escrofúlsime i pretuberculosi, en les afecions cròniques de l'aparell respiratori, en la litiasi renal, en la faringitis de caràcter artrític i altres manifestacions de l'artritisme.

Per als avariats i mercurialitzats, les aigües de Banyoles són substitutives de les d'Archeana. En tres hores es va de Barcelona a Banyoles, trobant-se situada

«La Puda» a prop del seu formosíssim llac, de vuit quilòmetres de perímetre.

AVÍS!

El dia 3 de juliol, a les

7,8 i 9 de la nit

L'ACADEMIA

BERLITZ

inaugurarà les classes

exclusivament d'estiu

per a

Francès

i

Anglès

pel preu especial de

25 Ptes. trimestre

a raó de dues lliçons

per setmana o sia els

dimarts i dijous

Hores de matrícula: de

5 del matí a 10 de la nit

PALAYO, 58

Telèfon A. 3303

Vilanova i Geltrú

Al passeig de Rubes Roges,

prop del mar, en lloc cen-

tric i pintoresc de la magní-

fica platja mediterrània, es

construeixen, per a la ver-

da, esplèndids zàlets, vol-

tats de jardins i amb tota

classe de comoditats: aigua

abundant de l'aqüeducte,

electricitat, telèfon, garat-

ge, etc.

Per a més detalls escriu-

re a G. Vivanco, carrer del

Teatre, núm. 15, Vilanova i

Geltrú.

PALAU-CASTELL

DELS REIS D'ARAGO

A FIERA

Es ven completament restau-

rat i moblat, a preu incredi-

ble, per conveniència de famí-

lia. Ruó: Passeig de Sant Joan

104, primer.

COPIES

Circulars

reproduïdes en l'aparell

MULTIGRAPH

LES MÉS PERFECTES

Casa Garcia Suarez

38, Rambla Catalunya

Telèfon 433 A.

Sabó

Traspasso acreditada marca re-

gistrada per a sabons. Sarago-

sa, 88. De 12 a 4.

Llogo habitació

Rambla Catalunya, 46, segon.

Avinyó

4, 3.º. Desitja 2 persones a tot

estar.

A Vilassar de Mar

Casa amb jardí per llogar. Radi

Montserrat, núm. 15, Vilassar

de Mar.

Lliçons en català

dono a domicili i a Centres,

Casinos. Escriure: Tiroleses,

13900

CASA BASTIDA

Passeig de Gràcia, 18
GRAN BASAR DE SASTRERIA SISTEMA NORD-AMERICÀ

Aquesta casa liquida totes les existències per donar lloc a una gran transformació dels seus negocis, i la immensa fama que ha adquirit per haver fet impossible tota competència amb ella quedarà justificada, aprofitant ara la baixa actual per a realitzar l'esforç d'ofertir, en el ram de sastreria, inoïts aventatges al públic, en Novetats, Robes i Tall, de manera que els compradors, amb modestíssimes quantitats, podran vestir-se a mida tan bé com si acudissin a les més famoses i luxoses sastreries.

Oferim rebaixes de més d'un 50 per 100

Vestits perfeccionadíssims com si fossin fets a mida amb robes de gran xic i tall anglès. Vestits de fil d'estiu a 15, 25 i 40 pessetes. - Vestits llaneta a 40, 50, 65 i 75 pessetes els de superior qualitat. - Secció a mida amb robes elegantíssimes estams de gran xic a 50, 60, 75 i 100 pessetes els de qualitat superior: confecció i forros de primera.

A base dels mateixos preus confeccionem tota mena de peces d'Etiqueta, Fantasia, Esport i Chambre, Vestits per a platja, i Pijames des de 10 pessetes. Pantalons per a Tennis, de franel·la, «esterilla» i seda crua, des de 10 pessetes.

Secció de Camiseria Secció de Gèneres de punt

Colls fil, piqué i seda,	des de pessetes 0'75	Mitjons fantasia,	des de pessetes 0'50
Camises percal, coll i punys,	" " 2'95	" " seda	" " 2'95
" blanques i color	" " 4'95	Vestits interiors,	" " 10
Calçotets,	" " 3'95	Samarretes jumel,	" " 1'95
Camises a mida,	" " 10	Elàstics gran moda,	" " 1'45
100.000 gorres	" " 1'45	10.000 capells,	" " 2'95

En la Secció de Sabateria, models selectes i classes de gran luxe i molt sòlides. En les Seccions de Corbateria, Bisuteria, Mocadors, Marroquiner i Perfumeria trobareu gèneres d'un gust selecte i preus baratíssims.

Els assequibles preus que regeixen en aquesta casa no la priven d'obsequiar els seus compradors, segons sigui la importància de la compra, amb màquines d'afaitar, perfums, carteres, billetes, moneders, pintes, raspalls, botons per als punys i agulles de corbata. De tot això la CASA BASTIDA en té grans estocs.

Els clients que de fora estant vulguin proveir a casa nostra, no han de fer més que enviar 50 cèntims en segells i els serà enviat, a correu segut, catàleg amb mostres per al vestit que vulguin, figurins, un centímetre i detalls d'un sistema que els permetrà pendre's la mida ells mateixos.

Serveis de la Companyia Trasatlàntica

LINIES A ANTILLES, MEXIC I NOVA YORK
ANTONIO LOPEZ
El vapor sortirà el dia 25 de juliol de Barcelona, el 26 de València, el 28 de Màlaga i el 30 de Cadix cap a Nova York, Havana, i Veracruz.
ALFONSO XIII
El vapor sortirà el dia 17 de juliol de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Coruña, cap a Havana i Veracruz. Admet càrrega i passatge cap a Costafirme i Pacífic amb trasbord a Havana.
LINIA DE VENEZUELA, COLOMBIA I PACIFIC
MANUEL CALVO
El vapor sortirà el dia 10 de juliol de Barcelona, el dia 11 de València, el 13 de Màlaga i el 15 de Cadix cap a Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, La Guayra, Puerto Cabello, Caracas, Sabanailla, Colón i pel Canal de Panamà a Guayaquil, Callao, Mollendo, Arica, Iquique, Antofagasta i Valparaiso. Sortida de Valparaiso el 12 de cada mes tornant per la mateixa ruta fins a La Guayra i d'allí a Puerto Rico, Canaries, Cadix i Barcelona.
LINIA DE BUENOS AIRES
REINA VICTORIA EUGENIA
El vapor sortirà el dia 4 de juliol de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cadix cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.
SERVEI A FILIPINES I PORTS DE XINA I JAPÓ
ISLA DE PANAY
El vapor sortirà de Coruña el dia 1 de juliol, cap a Vigo, Lisboa i Cadix d'on sortirà el 13 cap a Cartagena, València i Barcelona i d'aquest port el 19 cap a Port Said, Suez, Colombo, Singapur, Manila, Hong-Kong, Xang-Hai, Nagasaki, Kobe i Yokohama, admetent passatge i càrrega per als dits ports i per altres punts per als quals hi hagi establerts serveis regulars des dels ports d'escala abans indicats.
A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a Nova York i ports del Canàlic a Nova York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.
Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals la Companyia dona allotjament i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors tenen Telegrafia sense fils.

Puigcerdà
en el millor lloc casa amb 2 pisos, moblat, electricitat, water. Rda: Carme, 21.

A Rubí
lloger per temporada casa moblada 30 dies, aigua i electricitat. Demés una habitació amb cuina independent. Rda: Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16, baixos.

Lloger torreta
i habitacions moblades. Rda: Padua, 49 (S. G.)

Vendes

Tapissos pintats
La casa més important d'Espanya. Especialitat en tapissos religiosos. Exposició permanent de quadros a l'oli, gravats, oleogràfics, etc. Fabricació de marcs. Encomandes. No compreu sense visitar aquesta casa.
F. MONTFALCON
Boters, 4, final Portaferrissa.

Joies d'ocasió
Safates i serveis de plata, a pes. Compror or, plata, platí, brillants i perles.
Joaquín de J. Múñoz
Rambla de les Flors, 8 A.
Cardenal Casañas, 8.

IDORMIU TRANQUILS

SENSE QUE ELS MOSQUITUS US MORTIFIQUIN!

El perfum higiènic, desinfectant i absolutament inofensiu

ZAMPIRONI

allunya de les habitacions aquestes empipadores bestioles, que amb llur fibló veninós escampen sovint greus malalties

REFUSEU LES IMITACIONS

Recorden's-en!

ZAM-PI-RO-NI

SE VEN A TOTES LES DROGUERIES I BASARS

AGENTS A ESPANYA: J. URIACH I C. - BARCELONA

A MONTSERRAT demanen Hotel Colònia Puig. No hi ha a la muntanya qui pugui competir amb el dit Hotel. Habitacions amb pensió o sense pensió, pisos per a famílies, es lloguen per a dies o mesos. Per a banquets o pel que es vulgui, demaneu detalls a Rambla Catalunya, 52, pral. - Telèfon 2200 A.

Es la reina de les aigües de taula la de la **VALL DE SANT DANIEL**. El seu representant: Josep Pagàns, Ponent, 28

Catarro dels nois

L'Anti-catarro BORBONET, és el veritable específic acreditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de les criatures.
Dipòsits: Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor Andreu i J. Viladomat, Rambla de les Flors.

Demandes

Falten
aprenent i aprenent per a peletaria. Hospital, interior.

Senyora amb negoci
de gran rendiment desitja soci que aporti de 4 a 5 mil ptes. Escriure al 4444, Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16 (anuncis).

Lloguers

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 78. entressol. C. BIEGER.

Lloger
3 despatxos moblats. Rambla de les Flors, 24, 1.er

5.000 Ptes.

guanyaria

qui tingui

Xinxes

després d'haver usat

INSECTICIDA

"Triunfo"

Venda en drogueries

Mocador de Manila

venc. Esc. 4425, Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16 (anuncis).

Botiga queviures
toquant Sant Pau, plena gènere, 2.000 duros, lloguer 12, ganga. Rda: Asalto, 80, 1.er, 2.º

Anuncis

Missatgers «RAPIDS»
(Continental)
SERVEI RAPID
Repartiment de tota classe de circulars i es-queles a domicili, petits paquets i tota classe d'encàrrecs.
EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ
Rbla. Flors, 16, baixos
Telèfon 4.963 A.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS, Palla, 13 i 15, pral.

Dispeses

Cediré
a persona sola habitació i ter- radet en torre pen Rep. Argen- tina, 50 ptes. Rda: Aribau, 62, porteria.

Habitació
per a 2 amics o 2 senyorettes a tota pensió, balcó carrer, men- jar casolà i variat. Cardenal Casañas, 17, pral.

Es lloga
en casa de família francesa bo- nica habitació moblada amb balcó carrer i dret cuina. Ron- da Universitat, 6, 2.º, 1.º

Senyora
cadeix 2 habitacions tota pen- sió. Rda: Xucà, 17, 1.º

Habitació
balcó carrer per a 1 o 2 senyores. Tallers, 48 bis, pral. 1.º

Boniques habitacions
per a senyor o matrimoni a to- ta pensió. Carrer Fortuny, 13, primer, primera.

Gran torre
purament particular, pròpia per a estrangers, amb totes co- moditats. Verdi, 272, tramvies 24 i 25.

URALITA

PER A COBERTES

URALITA, S. A.

SUCCESSORA DE ROVIRALTA I C.ª, S. EN C.
Plaça d'Antoni Lopez, 15 - Telèfons 16441 i 849
BARCELONA

Laboratori especial per

ANALISIS MODERNS D'ORINA

Demaneu el follet il·lustrat
Dr. VELLVE, Professor Aux. de la Facultat de Farmàcia, Fernando, 28